

Парламентські вибори 2012 року очима молоді

Результати молодіжного моніторингу
виборчої кампанії 2012 року
у Чернігівській області

Парламентські вибори 2012 року очима молоді

**Результати молодіжного моніторингу
виборчої кампанії 2012 року
у Чернігівській області**

Видання створено на базі матеріалів учасників проекту Поліського фонду міжнародних та регіональних досліджень «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», що реалізується за підтримки National Endowment for Democracy.

Метою проекту є розвиток локальних демократичних ініціатив шляхом залучення активістів молодіжного громадського руху Чернігівської області до процесу аналізу виборчої кампанії 2012 року для підвищення її прозорості.

До видання увійшли матеріали, підготовлені учасниками тренінгової програми для молоді Чернігівської області «Моніторинг виборчої кампанії 2012 року». У першому розділі висвітлено результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року у розрізі одномандатних мажоритарних виборчих округів Чернігівщини. У другому розділі наведено матеріали, що увійшли до чотирьох номерів інформаційно-аналітичного бюлетеня «Поліський тиждень», опублікованих в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», які містять інформацію про політичні процеси та події, що відбувались у районах Чернігівської області за період з липня по жовтень 2012 року.

Матеріали аналітичного звіту узагальнені колективом Поліського фонду міжнародних та регіональних досліджень.

Видання здійснене за підтримки National Endowment for Democracy.

Наклад: 300 примірників
Розповсюджується безкоштовно

Тексти публікуються в авторській редакції.

Редакція не несе відповідальності за достовірність інформації.

Передрук матеріалів за умови посилання на джерело.

Матеріали друкуються українською мовою.

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Зміст

	стор.
Розділ 1. Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року у розрізі одномандатних мажоритарних виборчих округів.....	4
1.1 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №205.....	4
1.2 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №206.....	8
1.3 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №207.....	12
1.4 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №208.....	17
1.5 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №209.....	21
1.6 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №210.....	25
Розділ 2. Матеріали, що увійшли до чотирьох номерів «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами» за період виборчої кампанії 2012 року.....	28
2.1 Матеріали, що увійшли до першого випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за липень 2012 року.....	28
2.2 Матеріали, що увійшли до другого випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за серпень 2012 року.....	39
2.3 Матеріали, що увійшли до третього випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за вересень 2012 року.....	58
2.4 Матеріали, що увійшли до четвертого випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за жовтень 2012 року.....	77

Розділ 1. Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року у розрізі одномандатних мажоритарних виборчих округів

1.1 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №205

За період виборчої кампанії територія міста Чернігова стала центром більшості політичних подій. Це відбулося не тільки через те, що Чернігів має статус міста обласного значення, але й тому, що територія міста увійшла до меж двох виборчих одномандатних мажоритарних округів: № 205 і № 206.

Політична активність потенційних кандидатів в депутати та політичних сил 205 округ почала стрімко збільшуватись вже з липня 2012 року – ще до офіційного старту передвиборчої кампанії.

На відміну від більшості округів Чернігівської області, де переважала активність кандидатів у народні депутати по одномандатних мажоритарних виборчих округах, на теренах 205 округу яскраво вирізнялися як партії, так і кандидати.

При цьому партійні методи агітаційної діяльності суттєво відрізнялися від мажоритарних. Якщо перші передбачали застосування переважно зовнішньої (розміщення політичної реклами на біл-бордах та сіті-лайтах) та вуличної (робота у наметах з партійною символікою та розповсюдження з них агітаційної продукції) агітації, то другі віддавали перевагу прямій роботі з виборцями (зустрічі з мешканцями міста, публічні виступи під час масових заходів, кампанії «від дверей – до дверей», телефонні опитування і т.п.).

Серед партій найактивнішу передвиборчу кампанію на території 205 виборчого округу протягом липня-жовтня 2012 року проводили: Партія регіонів, ВО «Батьківщина», Комуністична партія України, політична партія «Україна-Вперед!», політична партія «УДАР», ВО «Свобода».

Представники Партії регіонів інтенсивно використовували інструмент зовнішньополітичної реклами. У загальному підсумку дана партія стала лідером по кількості елементів зовнішньої реклами у 205 окрузі, на яких розміщувалась відповідна партійна символіка. Ефект присутності в інформаційному просторі підсилювався різким збільшенням кількості агітаційних наметів на вулицях міста Чернігова у вересні 2012 року, з яких розповсюджувалися матеріали та газети з інформацією про партію та її висуванців на території 205-го та 206-го округів. Слід відмітити присутність агітаційних наметів даної політичної сили практично на всіх публічно-масових заходах, що проводилися у місті Чернігові протягом виборчої кампанії 2012 року.

Активну роботу з популяризації партії проводили кандидати у народні депутати України, чії прізвища увійшли до виборчого списку Партії регіонів, зокрема, народні депутати України Михайло Чечетов та Сергій Андрос.

Активність ВО «Батьківщина» виявлялася переважно у роботі активістів у партійних наметах та розповсюдженні партійних періодичних видань на вулицях міста. Аналогічно до Партії регіонів, представники об'єднаної опозиції розміщували партійні намети під час багатьох публічно-масових заходів у місті Чернігові протягом липня-жовтня 2012 року.

Одним із заходів, який найбільше запам'ятався чернігівцям в активності опозиціонерів, був візит Арсенія Яценюка до Чернігова, що відбувся у вигляді мітингу об'єднаної опозиції на Красній площі 1 жовтня 2012 року. Окрім того, за час виборчої кампанії чернігівські представники об'єднаної опозиції провели довгострокову акцію «Україна проти Януковича» зі встановленням наметів для роздачі партійної преси. У якості інформаційних приводів для розгортання кампанії ними також

використовувались гучні скандали для проведення мітингів та інших масово-публічних заходів, такі як, наприклад, прийняття законопроекту «Про засади регіональної мовної політики».

Характерною особливістю виборчої кампанії даної політичної сили у 205-му окрузі була відсутність зовнішньополітичної реклами від ВО «Батьківщина» на території м. Чернігова. Представники опозиції стверджували, що це є ні чим іншим, як проявом тиску місцевої влади на обласний партійний осередок «Батьківщини», у свою чергу представники Партії регіонів та деякі політичні експерти пов'язували це із браком місць для розміщення зовнішньої реклами у місті та недостатнім фінансовим забезпеченням опозиційної партії.

Більш успішною була зовнішньополітична рекламна кампанія політичної партії «УДАР». У місті Чернігові неодноразово було помічено зміну інформації про партію на біл-бордах.

Із середини вересня представники даної політичної сили активно працювали в агітаційних наметах. Особливу увагу до партійного бренду привертало візити до Чернігова лідера партії Віталія Кличка.

Ще з початку виборчої кампанії лідерські позиції у секторі зовнішньополітичної реклами зайняла партія Наталії Королевської «Україна-Вперед!». Разом з тим по місту спостерігалася значна кількість наметів із символікою політичної сили. Але з початку жовтня з'явилася тенденція до спаду даної активності і партію пані Королевської по даним показникам випередила Партія регіонів. Аналогічно до партії «УДАР», даною політичною силою використовувався такий метод привернення уваги, як організація візитів партійного лідера до Чернігова. «Родзинкою» виборчої кампанії даної партії на теренах Чернігова стало проведення народного «праймеріз», під час якого чернігівці могли вибрати «свого» кандидата у бюлетенях, які розповсюджувалися з партійних агітаційних наметів на центральних вулицях Чернігова, де також розташовувалися спеціальні пластикові урни для викидання згаданих бюлетенів.

Осередки Комуністичної партії України, ВО «Свобода» та партії «Наша Україна», порівняно з вищеописаними політичними партіями, значної активності в обласному центрі не проявляли, хоча були в достатньому обсязі представлені на зовнішніх рекламних носіях міста. Із перелічених партій логотип КПУ можна було часто побачити на партійних агітаційних наметах у місті та на мітингах під час свят, що мають свій початок із радянських часів (День Жовтневої революції і т. п.).

Певною несподіванкою на території виборчого Чернігова стали декілька біг-бордів та кілька агітаційних наметів партії Рідна Вітчизна, що з'явилися у жовтні.

Результати голосування по багатомандатному округу у межах округу №205 були такі:

Одномандатний виборчий округ №205
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	83
% опрацьованих протоколів	100.00

Партія	% ЗА	Голосів ЗА
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	30.74	27 155
Партія регіонів	19.29	17 036
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	18.37	16 230
Комуністична партія України	13.39	11 834

політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	7.83	6 920
Радикальна Партія Олега Ляшка	4.25	3 759
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	2.10	1 863
політична партія "Наша Україна"	1.00	888
Соціалістична партія України	0.51	455
Партія Пенсіонерів України	0.49	436
Партія Зелених України	0.43	387
Українська партія "Зелена планета"	0.37	332
Політична партія "Зелені"	0.29	257
ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.26	233
Партія "Руський блок"	0.18	163
партія Політичне об'єднання "Рідна Вітчизна"	0.09	83
Політична партія "Народно-трудовий союз України"	0.08	75
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Громада"	0.06	59
Політична партія "НОВА ПОЛІТИКА"	0.06	59
Ліберальна партія України	0.06	55
політична партія Українська Національна Асамблея	0.03	35

Протягом всієї виборчої кампанії серед мажоритарних кандидатів в окрузі № 205 найактивніше працювали діючий міський голова Олександр Соколов (висуванець від Партії регіонів) та висуванець об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» Валерій Дубіль.

Їх інформаційна присутність в медіа-просторі почала підвищуватись ще до офіційного старту виборчої кампанії. Пан Соколов фактично розпочав свою кампанію створенням благодійного фонду «Майбутнє Чернігова», під символікою якого було проведено всю передвиборчу кампанію кандидата та вибудовано зовнішньополітичну рекламну стратегію. Крім того, діючий мер провів ряд зустрічей із мешканцями міста по вирішенню нагальних питань.

В той час команда пана Дубіля організовувала навчально-розважальні програми для дітей різних міських мікрорайонів. Подібного роду акції проводилися чи не щодня на різних вулицях міста у перші 2 місяці виборчої кампанії. У вересні-жовтні кандидат збільшив частоту особистих зустрічей із жителями Чернігова («дворові» зустрічі, «круглі столи» і т.п.).

Соціологічне дослідження Поліського фонду міжнародних та регіональних досліджень, яке проводилось напередодні початку виборчої кампанії, показало, що пан Соколов мав такий самий рейтинг, як і його політичний опонент Валерій Дубіль (обидва мали найвищий рейтинг з-поміж інших кандидатів), тому не дивно, що саме між цими політичними опонентами у серпні 2012 року розв'язалася інформаційна війна. Так, довгий час пан Дубіль позиціонував себе борцем за збереження статусу регіонально-ландшафтного парку урочища Ялівщина: звинувачував міську раду та міського голову у бездіяльності. В свою чергу пан Соколов звинувачував пана Дубіля у неправдивості його інформації.

Ближче до дня виборів команди зазначених політичних опонентів все частіше вдавалися до застосування різних «чорних» технологій, результати яких перманентно ставали продуктом розгорнутої інформаційної війни. Кампанії «від дверей до дверей», телефонні опитування, дворові зустрічі, «круглі столи» – використовувалися практично всі відомі методи впливу на електоральну думку з боку зазначених кандидатів. При цьому опозиційний кандидат організовував пікетування міської ради, головою якої є його супротивник, масово поширював друковану агітаційну продукцію. У жовтні Валерій Дубіль закликав громаду Чернігова відправити мера у відставку.

У цей час Олександр Соколов продовжував активну кампанію через зовнішні носії реклами та ЗМІ. Яскравим моментом його кампанії була спроба організувати дебати між двома головними кандидатами в ефірі телеканалу «Дитинець». Зрештою, пан Соколов запізнився, а Валерій Дубіль, промовивши свій монолог, пішов зі студії, хоча його опонент згодом з'явився в студії. Це стало ще одним цікавим інформаційним приводом для місцевих ЗМІ.

Окрім зазначених політичних гравців, більш-менш помітно здійснював свою діяльність завідувачий поліклінікою Центру радіаційного захисту населення, голова міської екологічної асоціації «Зелений світ» Іван Осадців (кандидат від партії «УДАР»). Пан Осадців підвищував активність в соціальних мережах. З вересня збільшилася його медіа-присутність та кількість публічних заходів за його участі. Його зображення чернігівці могли спостерігати на біл-бордах та сіті-лайтах поряд із зображенням Віталія Кличка.

Серед кандидатів 205-го округу, крім Валерія Дубіля та Олександра Соколова, на місцевих телеканалах часто можна було спостерігати політичну постать Романа Давлеткужина – кандидата від Комуністичної партії України. Це був найпомітніший вид його передвиборчої політичної активності за весь час виборчої кампанії.

Результати виборів в одномандатному мажоритарному окрузі №205 такі:

Одномандатний виборчий округ №205
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	83
% опрацьованих протоколів	100.00

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Дубіль Валерій Олександрович, політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	50.20	43 857
Соколов Олександр Володимирович, Партія регіонів	28.11	24 566
Осадців Іван Васильович, Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	8.42	7 361
Давлеткужин Роман Рашитович, Комуністична партія України	6.58	5 750
Мозговий Віктор Іванович, ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	1.22	1 066
Глаба Андрій Володимирович, самовисування	1.05	920
Андрійченко Володимир Леонідович, самовисування	0.96	847
Варнакова Олена Юріївна, Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	0.92	809
Баскакова Юлія Віталіївна, Партія "Солідарність жінок України"	0.73	644
Маневич Олексій Робертович, самовисування	0.42	367
Большаков Павло Валерійович, самовисування	0.41	364
Живенко Світлана Віталіївна, самовисування	0.36	321
Непомняща Любова Миколаївна, самовисування	0.30	268
Раткіна Ірина Віталіївна, самовисування	0.25	224

1.2 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №206

На думку багатьох чернігівських політичних експертів округ №206 був одним із найгарячіших у Чернігівській області за період всієї виборчої кампанії 2012 року. Причиною цього були дії кандидатів по одномандатному мажоритарному округу.

Але розглянемо спочатку активність партій.

В даному окрузі свою діяльність здійснювали переважно ті ж самі партії, котрі активно діяли на території всіх інших округів області: Комуністична партія України, Партія регіонів, партія УДАР, ВО «Батківщина», Радикальна партія Олега Ляшка, ВО «Свобода».

Характер діяльності даних партій залежав від виду місцевості, в якій вони працювали: сільській або міській.

На території місті Чернігова переважали такі методи роботи: розповсюдження інформаційно-агітаційних матеріалів (партійних видань, листівок, календариків тощо), встановлення агітаційних наметів, використання зовнішньополітичної реклами, організація публічно-масових заходів, участь представників у масових заходах, використання ефірного часу місцевого телебачення та радіо для розміщення агітаційних відеороликів, робота пересувних та стаціонарних громадських приймалень.

На території Чернігівського та Ріпкинського районів переважною популярністю користувалися такі методи, як: розповсюдження інформаційно-агітаційних матеріалів (партійних видань, листівок, календариків тощо), встановлення агітаційних наметів, особисте спілкування представників партій із мешканцями місцевих громад, організація виїзних громадських приймалень. Характерною для сільської місцевості була мала кількість елементів зовнішньої реклами, переважна більшість яких використовувалась для розміщення агітаційної інформації на користь Станіслава Прокопенка (кандидата від Партії регіонів у 206-му мажоритарному виборчому окрузі). Частина ж біл-бордів містила політичну рекламу Партії регіонів.

Разом з тим, налагоджена партійна робота деяких політичних сил здебільшого прослідковувалась у підвищенні рівня пізнаваності кандидатів по виборчому округу за рахунок партійного бренду. Діяльність такого роду провадили Партія регіонів, політична партія «УДАР Віталія Кличка» та Об'єднана опозиція «Батьківщина».

Упродовж останніх тижнів виборчої кампанії, окрім зовнішньої агітації медійних фаворитів, на носіях зовнішньої реклами міста Чернігова з'явилася агітаційна продукція ВО «Свобода». Діяльність партій, так чи інакше, призвела до таких результатів виборів у багатомандатному виборчому окрузі в межах одномандатного мажоритарного округу №206:

Одномандатний виборчий округ №206 (Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	178
% опрацьованих протоколів	100.00

Партія	% ЗА	Голосів ЗА
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	28.94	25 570
Партія регіонів	22.79	20 135
Комуністична партія України	14.78	13 064
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	14.69	12 977

Радикальна Партія Олега Ляшка	5.86	5 180
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	5.19	4 591
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	2.35	2 079
політична партія "Наша Україна"	1.08	960
Соціалістична партія України	1.05	935
Партія Пенсіонерів України	0.76	675
Партія Зелених України	0.39	352
Українська партія "Зелена планета"	0.36	320
Політична партія "Зелені"	0.25	228
партія Політичне об'єднання "Рідна Вітчизна"	0.25	225
ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.25	221
Ліберальна партія України	0.21	188
Партія "Руський блок"	0.20	185
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Громада"	0.19	176
Політична партія "Народно-трудовий союз України"	0.10	96
Політична партія "НОВА ПОЛІТИКА"	0.10	95
політична партія Українська Національна Асамблея	0.09	87

Значно «гарячішим» було політичне протистояння між кандидатами-мажоритарниками даного округу, а саме: між самовисуванцем, впливовим бізнесменом Владиславом Атрошенком та першим заступником губернатора Станіславом Прокопенком.

Владислав Атрошенко – підприємець, меценат, позапартійний депутат Чернігівської обласної ради – був найактивнішим у сфері благодійної діяльності. Акцент його уваги припадав переважно на жителів сільської місцевості. Обрана ним тактика – витрачання на виборчу кампанію максимально можливої суми коштів. Конкретні дії, які підтверджують це: роздача продуктових пакетів (вже станом на кінець липня пан Атрошенко персонально відвідав практично всі населені пункти 206 округу), організація безкоштовних екскурсій для жителів сіл Чернігівського та Ріпкинського районів до визначних місць України (наприклад, до Почаївської лаври, що на Тернопільщині), організація святкових концертів для жителів місцевих сільських громад, організація масових заходів із залученням значної кількості мешканців міста Чернігова (фестиваль «Чернігів – the best!», концерт до днів мікрорайонів «Масани» та «Шерстянка»). Даний кандидат був одним з найактивніших у використанні зовнішніх рекламних носіїв для розміщення політичної агітації у місті Чернігові.

За період виборчої кампанії на користь пана Атрошенка регулярно розміщувалася велика кількість матеріалів агітаційного характеру у таких газетах, як «Наше життя» (розповсюджувалася переважно в сільській місцевості) та «Дитинець» (розповсюджувалася переважно у Чернігові), що може свідчити про значну кількість фінансових вкладень кандидата у медійну кампанію. Крім того, значну медійну підтримку Владиславу Атрошенку, виходячи з кількості трансльованих відеороликів агітаційного характеру, здійснював міський телеканал «Дитинець».

Характерною особливістю кампанії даного кандидата була наявність у багатьох селах місцевих активістів, які проводили агітаційну роботу та розміщували агітаційні намети впродовж останніх двох місяців передвиборчого періоду.

Станіслав Прокопенко – перший заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, керівник фракції Партії регіонів у Чернігівській обласній раді – провладний кандидат, який дуже часто для покращення свого політичного іміджу користувався наявністю обласних та державних бюджетних програм соціально-економічного характеру. Як було зазначено у всіх номерах районних ЗМІ 206 округу, кандидат сприяв вирішенню багатьох проблем людей (відновлення та ремонт об'єктів соціальної інфраструктури, доріг і т.п.). Однак, у більшості випадків, на таку діяльність, як виявилось, витрачалися кошти місцевих або державного бюджетів.

Перший заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації протягом всієї виборчої кампанії займав передові позиції у проведенні медійної агітаційної роботи. Матеріали зі згадуванням його персони розміщувалися у друкованих виданнях районного, обласного та міського (м. Чернігова) рівнів. У проведенні інформаційно-агітаційної кампанії ним використовувалися комунальні газети «Наш край» (Чернігівського району) та «Життя Полісся» (Ріпкинського району), а також спецвипуски газети «Біла хата», яка безкоштовно розповсюджувалася по території 206-го округу.

Слід зазначити, що його активність була тісно пов'язана із виконанням службових обов'язків. Станіслав Прокопенко провів низку робочих зустрічей за участю місцевого населення сіл та селищ 206-го округу, під час яких його супроводжували голови Чернігівської та Ріпкинської райдержадміністрацій, Чернігівської та Ріпкинської районних рад представники управлінь Чернігівської обласної державної адміністрації.

Даний кандидат, як і Владислав Атрошенко, був одним з найактивніших у використанні носіїв зовнішньої реклами для просування своїх політичних лозунгів в поле зору електорату.

Тому не дивно, що на території мажоритарного округу № 206 розгорнулася масштабна «інформаційна війна» між Станіславом Прокопенком та Владиславом Атрошенко.

Владислав Атрошенко будував свою кампанію на критиці діючої влади та протиставляв себе основному конкуренту як земляк та патріот рідної землі. А інформаційна кампанія на підтримку пана Прокопенка спочатку базувалася на меседжі «не пайками, а ділами», що стало інформаційним контраргументом благодійництву Владислава Анатолійовича. Пізніше на біл-бордах Чернігова з'явилась агітаційна продукція, меседж якої зводився до нівелювання інформаційної кампанії Владислава Атрошенка. Кричущі провокаційні лозунги, підписані самовисуанцем Андрієм Атрошенком, були розміщені в типовій для кампанії Владислава Атрошенка кольоровій гамі. Скомпрометувати пана Атрошенка також намагалися самовисуванець по виборчому округу № 206 Віталій Свириденко та кандидат в народні депутати Валентина Сураєва.

Володимир Поліщук – підприємець, голова Чернігівської районної організації «Фронту Змін» - опозиційний кандидат, який вибудовував свою кампанію переважно на особистих зустрічах із громадами районів округу та міста Чернігова, під час яких розповсюджував агітаційні матеріали. Позиціонував себе як єдиний кандидат від об'єднаної опозиції.

«Родзинкою» його кампанії був оригінальний метод привернення до себе уваги електорату: дарування троянд жінкам під час публічних заходів. Він перманентно з'являвся на урочистостях, організованих його політичними опонентами. За останні два місяці перед виборами кандидат збільшив інтенсивність агітаційної кампанії, що виявилось у появі вуличних наметів із його зображенням, збільшенні кількості газет та листівок з інформацією про кандидата.

Олена Попова – кандидат в народні депутати від політичної партії «УДАР», відоме обличчя Чернігівського обласного телебачення, свою виборчу кампанію на території 206-го округу проводила менш інтенсивно. Вона виявляла певну медіа-

присутність у виданнях обласного значення, проводила роботу у виїзних громадських приймальнях партії «УДАР», брала участь у публічних заходах.

Схожу за інтенсивністю та формами діяльності здійснювала Раїса Ясочко – кандидат по 206-му округу від Комуністичної партії України – проводила роботу в агітаційних наметах КПУ та забезпечувала поширення листівок з інформацією про себе та свою діяльність.

Інші кандидати округу здійснювали менш помітну агітаційну діяльність.

Результати виборів в одномандатному мажоритарному окрузі №206:

Одномандатний виборчий округ №206
(Чернігівська область)

Кількість дільниць в окрузі	178
% опрацьованих протоколів	100.00

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Атрошенко Владислав Анатолійович, самовисування	40.63	35 894
Прокопенко Станіслав Миколайович, Партія регіонів	19.52	17 244
Поліщук Володимир Андрійович, політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	17.71	15 647
Попова Олена Михайлівна, Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	6.69	5 909
Ясочко Раїса Костянтинівна, Комуністична партія України	6.32	5 584
Купрієнко Олег Васильович, Радикальна Партія Олега Ляшка	2.95	2 612
Атрощенко Андрій Петрович, самовисування	2.66	2 356
Ерістова Ірина Леонідівна, Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	1.00	886
Рябченко Валерій Миколайович, політична партія Конгрес Українських Націоналістів	0.49	438
Кириченко Олександр Володимирович, Народна Партія	0.44	395
Прохорський Олександр Леонідович, Партія "За Права Людини"	0.39	352
Шевцов Олег Олександрович, ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.35	315
Свириденко Віталій Анатолійович, самовисування	0.33	297
Сураєва Валентина Миколаївна, самовисування	0.26	234
Михеєвський Сергій Андрійович, Політична партія "Справедлива Україна"	0.18	162

1.3 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №207

Найактивнішими політичними партіями 207-го округу, за даними молодіжного моніторингу виборів 2012 року, протягом передвиборчої кампанії були Комуністична партія України, ВО «Батьківщина», Партія регіонів, Радикальна партія Олега Ляшка, політична партія «УДАР».

Одними з найактивніших виявилися осередки Комуністичної партії України. До основних видів агітаційної діяльності, які найчастіше застосовувались представниками даної політичної сили були: організація публічних заходів у районних центрах та селах округу, розповсюдження інформаційних матеріалів із партійною символікою (зокрема, інформаційний бюлетень «По правде говоря», видання «Рабочая газета»), робота активістів у наметах із партійною символікою, розміщення публікацій у районних ЗМІ, робота у тимчасових та постійних громадських приймальнях.

Одним з оригінальних методів агітації було застосування автомобілів з партійною символікою, з яких під час влаштування активістами партії публічних заходів за допомогою звукопідсилювача лунали комуністичні лозунги та радянські музичні хіти. Також для привернення уваги електорату округу місцевими комітетами КПУ організовувались зустрічі з лідером партії Петром Симоненком.

Політична партія ВО «Батківщина» застосовувала традиційні методи боротьби за голоси виборців і була не менш активною, ніж КПУ. Агітаційні намети опозиції з'явилися в окрузі вже у другій половині липня. А до цього часу у деяких районних центрах функціонували стаціонарні громадські приймальні.

Активність опозиційної партії «За Батьківщину» виявлялася також у медіа-просторі. Підтвердженням тому була наявність публікацій позитивного характеру у кожному з номерів (за період з липня по жовтень 2012 року) газет районів, що увійшли до 207-го округу. Найчастіше такі публікації стосувалися лідера партії Арсенія Яценюка.

В цілому діяльність об'єднання «За Батьківщину» мала протестний характер: у районних центрах влаштовувалися пікети, в агітаційних наметах збиралися підписи щодо усунення Президента України від влади і в рамках інших подібних акцій.

На допомогу місцевим осередкам партії у боротьбі за електорат до округу навідувався Сергій Соболев – один із всеукраїнських лідерів об'єднаної опозиції, народний депутат України.

Партія регіонів у 207-му окрузі застосовувала таку ж тактику, що і в інших округах: розповсюдження інформаційних матеріалів та функціонування агітаційних наметів і громадських приймалень. В цьому місцевим осередкам допомагали такі політичні «важковаговики», як Михайло Чечетов та Юрій Мірошніченко (обидва народні депутати від Партії регіонів у Верховній раді України), які неодноразово особисто відвідували райони округу, а також згадувалися на шпальтах районних комунальних газет. Згадки про саму Партію регіонів також неодноразово можна було зустріти на сторінках місцевої преси.

Характерною особливістю діяльності провладної партії була так звана «монополія» на участь її представників у публічних заходах, присвячених різного роду святкам та визначним датам, що припали на період з липня по жовтень 2012 року: День незалежності України, свято Першого Дзвоника, дні сіл та селищ у районах округу і т.п. Вона виявлялася в тому, що під час таких заходів біля місць їх проведення розташовувалися переважно (інколи і виключно) агітаційні намети та агітатори від Партії регіонів, які розповсюджували різного роду предмети з партійною символікою – прапорці, листівки, ручки. Найяскравіше це проявилось, коли на свято Першого дзвоника першокласники ЗОШ у населених пунктах округу отримали в подарунок

канцелярські набори (зошит, ручка, олівці, розмальовки чи альбоми) із символікою Партії Регіонів.

А під час візитів партійних високопосадовців до округу можна було спостерігати за розповсюдженням із агітаційних наметів дощовиків, парасольок, прапорів, кепок із символікою партії.

В окрузі були встановлені біл-борди з політичною рекламою Партії регіонів. Було зафіксовано випадки, коли агітація на них зберігалася до дня голосування.

Класичну агітаційну стратегію в районі використовували активісти Радикальної партії Олега Ляшка та політичної партії «УДАР»: публікації в місцевих ЗМІ, робота в агітаційних наметах, розповсюдження інформаційних матеріалів, робота тимчасових громадських приймалень. Менш активною, але помітною, була політична партія «Наша Україна», за роботою агітаційних наметів та громадських приймалень якої мешканці громад 207-го округу могли спостерігати в останні півтора місяці виборчої кампанії.

Партія «УДАР» вирізнялася періодичним наданням безкоштовних послуг населенню: у районних газетах регулярно публікувалися запрошення отримати безоплатну юридичну консультацію у партійних офісах. Ще одним методом привернення уваги було використання авто із символікою «УДАРу». Було проведено ряд зустрічей Володимира Кличка та Леоніда Неживого (кандидат від даної партії по 207-му округу) з виборцями окружних районів. Оригінальним було те, що на підтримку Леоніда Неживого працював виїзний вантажний автомобіль із гучномовцями, який здійснював виїзди до сіл та районних центрів. У рамках даних поїздок проводилися зустрічі з виборцями та концертні програми. При цьому розповсюджувалася агітаційна література.

Результати виборів по багатомандатному округу в розрізі округу №207 виявилися такими:

Одномандатний виборчий округ №207
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	257
% опрацьованих протоколів	100.00

Партія	% ЗА	Голосів ЗА
Партія регіонів	27.60	24 057
Комуністична партія України	20.98	18 288
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	20.67	18 018
Радикальна Партія Олега Ляшка	11.41	9 945
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	11.21	9 776
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	2.21	1 928
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	1.32	1 153
політична партія "Наша Україна"	1.10	964
Партія Пенсіонерів України	0.74	651
Соціалістична партія України	0.64	559
Українська партія "Зелена планета"	0.27	240
Партія Зелених України	0.26	228
партія Політичне об'єднання "Рідна Вітчизна"	0.25	219
ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.20	180
Політична партія "НОВА ПОЛІТИКА"	0.19	168
Ліберальна партія України	0.18	163

Партія "Руський блок"	0.17	149
Політична партія "Зелені"	0.15	138
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Громада"	0.13	119
Політична партія "Народно-трудовий союз України"	0.11	102
політична партія Українська Національна Асамблея	0.09	87

У контексті мажоритарної кампанії 207 округ був одним з тих, які протягом всієї виборчої кампанії мали одного домінуючого кандидата, котрий займав лідерські позиції як у медіа просторі, так і в сфері зовнішньополітичної реклами та прямої роботи з виборцями. В даному випадку, починаючи за довго до офіційного старту виборчої кампанії і до дня виборів, на території округу спостерігалось повсюдне домінування голови парламентської групи «Реформи заради майбутнього» Ігоря Рибаківа.

Його активність виявлялася у роботі громадських приймалень, застосуванні зовнішньої реклами на біл-бордах. Благодійна діяльність пана Рибаківа здійснювалася через благодійний фонд «Милосердя і доброта». Розгалужено діяла мережа помічників народного депутата.

Активність кандидата систематично висвітлювалася в комунальних газетах районів. Упродовж всієї виборчої кампанії Ігор Рибаків був чи не єдиним кандидатом, представленим на носіях зовнішньої реклами всіх районів округу: біл-борди з його обличчям та/або прізвищем можна було побачити в найвіддаленіших від районних центрів населених пунктах. Характерним було те, що самі носії зовнішньої реклами з'являлися у сільській місцевості у місцях, де до виборчої кампанії їх не було раніше.

Особливість кампанії пана Рибаківа полягала також у методах фінансування агітаційних заходів, направлених на підтримку місцевих територіальних громад. Справа в тому, що до місцевого населення через засоби масової інформації регулярно доводилась інформація про те, що відновлення об'єктів соціальної інфраструктури та більшість інших подібних благодійних заходів відбувались за сприяння органів влади та народного депутата Ігоря Рибаківа.

Це дало підставу багатьом політичним оглядачам прямо пов'язувати використання бюджетних коштів з особою кандидата, а це є яскравою ознакою використання можливостей адміністратури.

Крім того, інформацію про пана Рибаківа можна було побачити на офіційних веб-сайтах районних державних адміністрацій та районних рад, що територіально підпадали під межі округу, а під час більшості публічних заходів кандидата супроводжували голови районних рад та адміністрацій.

Не обійшлося і без порушень виборчого законодавства.

Представники Громадянської мережі «ОПОРА» у Чернігівській області оприлюднили на власному сайті інформацію щодо порушення ч. 13 ст. 74 Закону України «Про вибори народних депутатів».

Так, у вказаному повідомленні розповідається про надання представниками народного депутата І. Рибаківа матеріальної допомоги на потреби релігійної громади с.Орликівка під час святкування Дня села 4 серпня. Щодо реклами на біл-бордах, то, на думку представників Громадянської мережі «ОПОРА», Ігор Рибаків порушив виборче законодавство шляхом введення виборців в оману. Так, на інформаційних носіях різного виду наводився приклад правильного заповнення виборчого бюлетеня. При цьому бюлетень, заповнений по-іншому, за ствердженням авторів повідомлення, вважався недійсним.

Напередодні виборів кожному виборцю надійшов конверт, в якому знаходилась «Пам'ятка-вкладка до паспорту». В цій пам'ятці зазначались рекомендації з приводу правильного заповнення бюлетеня. Відмітка з обраним кандидатом стояла навпроти

прізвища Рибаківа, а надпис внизу попереджав: «Бюлетень, заповнений по-іншому, вважається недійсним».

Проте на даних видах порушень кандидат не зупинявся. На об'єктах комунальної власності в окрузі періодично з'являлись банери/плакати з інформацією про те, що за підтримки пана Рибаківа виділено кошти з державного бюджету, на ремонти або відновлення тих чи інших об'єктів соціальної інфраструктури. Так, на Городнянській ЗОШ I-III ст. №1 був розміщений плакат, де позначалось, що ремонт приміщень проведений за фінансової допомоги Ігоря Рибаківа.

Піар-кампанія кандидата Рибаківа вирізнялася з-поміж інших своєю креативністю: за його сприяння безкоштовно жителям сіл округу надавались перукарські послуги; до церков багатьох районних центрів та сіл для прихожан завозилися часточки мощів православних святих та реліквій, а під час даних заходів серед прихожан розповсюджувалася церковна література від Ігоря Рибаківа.

Оригінальним виявився і спосіб пересування даного кандидата – було зафіксовано випадки, коли до своїх виборців він прилітав гелікоптером.

Одним з найактивніших кандидатів по даному округу був перший секретар Чернігівського обкому Компартії України Володимир Лещенко. Свою активність він виявляв у різноманітних сферах: пряма робота з виборцями у вигляді особистих прийомів громадян та публічних виступів у населених пунктах; активність у медіа-сфері, що найчастіше виявлялася у формі публікацій та інтерв'ю в місцевих ЗМІ; розповсюдження агітаційних матеріалів з партійних наметів.

Менш помітно, але за схожою схемою працювали такі кандидати-мажоритарники, як: Неживий Леонід Михайлович (політична партія "Український Демократичний Альянс за Реформи Віталія Кличка"), Шаповал Петро Дмитрович (самовисування), Петров Олег Володимирович (самовисування), Амелюченко Василь Васильович (Радикальна Партія Олега Ляшка), Журман Сергій Миколайович (політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"), Матюха Валерія Валеріївна (самовисування). Дані кандидати також організовували святкові програми для територіальних громад округу та здійснювали спонсорську підтримку.

І в даному окрузі кампанія не пройшла без використання нестандартних політичних технологій та елементів «чорного піару». Фіксувались випадки, коли проти кандидата у народні депутати по 207-му округу Петра Шаповала було розміщено компрометуючу інформацію в газеті «За Чернігів».

А Центральною виборчою комісією було зареєстровано по виборчому округу кандидата у народні депутати Петрова Олега Борисовича, жителя м. Прилук, який, очевидно, був призначений для «відтягування» частини голосів у Петрова Олега Володимировича.

Валерія Матюха за допомогою своїх активістів розповсюджувала листівки з елементами «хоррору», де були зображені різні патології дітей внаслідок Чорнобильської катастрофи, прямо натякаючи при цьому на безвідповідальність влади стосовно питання про будівництво сховища для ядерних відходів.

Кандидат по 207 округу Артур Зінов'єв (самовисування) вибрав для себе своєрідну тактику. Він «відзначився» розміщенням матеріалів з елементами «чорного піару» щодо своїх опонентів в районних ЗМІ. Переважна більшість стосувалася кандидата Володимира Лещенка.

Всі вищеописані дії кандидатів призвели до таких результатів виборів у 207-му окрузі:

Одномандатний виборчий округ №207
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	257
% опрацьованих протоколів	100.00

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Рибаків Ігор Олександрович, самовисування	38.13	32 864
Лещенко Володимир Олексійович, Комуністична партія України	14.09	12 148
Журман Сергій Миколайович, політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	10.79	9 304
Неживий Леонід Михайлович, Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	10.03	8 649
Амельченко Василь Васильович, Радикальна Партія Олега Ляшка	7.86	6 774
Шаповал Петро Дмитрович, самовисування	7.73	6 664
Петров Олег Володимирович, самовисування	4.20	3 627
Куніцин Володимир Миколайович, самовисування	2.21	1 912
Петров Олег Борисович, самовисування	1.77	1 527
Матюха Валерія Валеріївна, самовисування	1.20	1 041
Зінов'єв Артур Петрович, самовисування	1.09	944
Юхименко Сергій Володимирович, Політична партія Українська платформа "СОБОР"	0.83	723

1.4 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №208

В даному окрузі протягом виборчої кампанії 2012 року найбільш активно діяли організації Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», ВО «Свобода», Комуністичної партії України та «Радикальної партії Олега Ляшка». Помітною була діяльність партії «Наша Україна».

У всіх районних центрах округу систематично працювали агітаційні намети даних партій, з яких виборцям роздавалася агітаційна продукція (газети, програми, календарі тощо), застосовувалася зовнішньополітична реклама.

Крім того, активно працювали партійні громадські приймальні – найбільш розгалуженою була мережа приймалень партії «УДАР», ВО «Батьківщина», Партії регіонів.

Найбільш активну присутність в місцевих ЗМІ серед партійних осередків виявляла Партія регіонів. Молодими аналітиками неодноразово були помічені мобільні агітаційні бригади від КПУ у вигляді транспортних засобів із зображеннями партійних логотипів.

Ситуативно діяли агітаційні намети Соціалістичної партії України.

Публікації позитивного характеру про діяльність ВО «Батьківщина» розміщувалися на шпальтах незалежних (не комунальних) газет, що розповсюджувалися на території округу №208 (наприклад, у незалежній газеті «Порадник» Бахмацького району). Значна частина кампанії об'єднаної опозиції в окрузі була присвячена проведенню акції «Україна проти Януковича».

Активна стадія роботи даної політичної сили розпочалася з кінця серпня. Крім розповсюдження інформаційно-агітаційних матеріалів, уповноваженими особами від партії проводилися вуличні бесіди з громадянами, які часто носили критичний характер відносно діючої влади.

Характерним було те, що діяльність ВО «Батьківщина» концентрувалася переважно у районних центрах округу.

Серед подій, що запам'яталася електорату опозиційної партії, варто відзначити проведення телемосту, організованого Арсенієм Яценюком 1 жовтня у м. Чернігові, участь у якому змогли взяти жителі Борзнянщини та Ічнянщини.

Партія регіонів розпочала активну агітаційну діяльність після офіційного оголошення старту виборчих перегонів.

Крім стандартних видів агітаційної діяльності (розповсюдження агітаційних матеріалів, робота в агітаційних наметах та громадських приймальнях і розміщення публікацій у комунальних ЗМІ), дана політична сила мала свою зовнішню політичну рекламу у більшості районів округу, а також використовувала членів районних осередків партії для проведення кампаній «від дверей – до дверей», наприклад, для розповсюдження продуктивних наборів серед учасників бойових дій Великої Вітчизняної війни за місцем їх проживання з нагоди річниці визволення України від фашистських загарбників.

У місцевій пресі не обійшлося без «чорного піару» щодо партій: мали місце публікації негативного характеру щодо діяльності Наталії Королевської – лідера партії «Україна-Вперед!».

Результати виборів по багатомандатному округу в розрізі округу №208 мають такий вигляд:

Одномандатний виборчий округ №208
(Чернігівська область)

Кількість дільниць в окрузі	202
% опрацьованих протоколів	100.00

Партія	% ЗА	Голосів ЗА
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	29.12	26 331
Радикальна Партія Олега Ляшка	25.29	22 861
Партія регіонів	15.45	13 968
Комуністична партія України	10.45	9 451
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	9.26	8 374
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	4.05	3 666
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	1.46	1 324
політична партія "Наша Україна"	1.42	1 286
Соціалістична партія України	0.73	667
Партія Пенсіонерів України	0.58	525
партія Політичне об'єднання "Рідна Вітчизна"	0.27	249
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Громада"	0.25	226
Українська партія "Зелена планета"	0.23	210
Партія Зелених України	0.23	210
Ліберальна партія України	0.21	198
ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.18	170
Партія "Руський блок"	0.17	157
Політична партія "Зелені"	0.16	147
Політична партія "НОВА ПОЛІТИКА"	0.16	145
політична партія Українська Національна Асамблея	0.14	133
Політична партія "Народно-трудовий союз України"	0.10	96

Олега Ляшка політичні оглядачі та експерти Чернігівщини сміливо називали найбільш непередбачуваною політичною фігурою Чернігівської області. З ним було пов'язано, мабуть, найбільшу кількість скандальних історій серед всіх чернігівських кандидатів-мажоритарників в рамках виборчої кампанії 2012 року. Його активність покривала практично всю територію округу. Основною формою його діяльності було пряме спілкування з виборцями, в т.ч. публічні виступи з критичними висловами у бік діючої влади під час публічних заходів у поєднанні з оригінальними методами привернення уваги, чим кандидат і здобув широку популярність серед сільського населення округу.

Основні тези виступів Олега Ляшка під час зустрічей з виборцями — критика діючої влади, іноді з прямими образами на адресу місцевих керівників, прямими закликами голосувати за нього. Такі виступи відбувалися навіть під час сесій районних рад.

Також пан Ляшко запам'ятався виборцям рекламними телесюжетами, які знімалися безпосередньо на території округу телевізійною групою, що супроводжувала кандидата. Позитивну роль у завоюванні електорату для Олега Валерійовича зіграло те, що його політична реклама транслювалася на всеукраїнських телеканалах, що певним чином вирізняло його медійну активність на фоні інших кандидатів округу.

Окрім того, народний депутат надавав організаційну та матеріальну допомогу у проведенні робіт по відновленню об'єктів соціальної інфраструктури населених пунктів округу (наприклад, облаштування артезіанської свердловини для водопостачання дитячого садка в селі Авдіївка Куликівського району). При цьому, дані дії відбувалися у період, коли в силу вступило виборче законодавство, яке забороняло здійснення підкупу виборців, проте це не зупиняло кандидата – чи то через наявність потужного штату юристів, чи «завдяки» відсутності реальних інструментів притягнення до відповідальності кандидатів за порушення виборчого законодавства.

Кандидат Ляшко також використовував зовнішні носії реклами для розміщення агітаційної інформації (зокрема, зображення та ім'я Олега Ляшка неодноразово з'являлося на біл-бордах міста Мена).

Така інтенсивність діяльності кандидата не могла не викликати появи у медіапросторі округу елементів «чорного піару». Проти кандидата неодноразово поширювались матеріали з негативним змістом. Вихідні дані та автори таких видань, як правило, не встановлювались, але при цьому Олег Ляшко періодично звинувачував у провокаціях свого конкурента Михайла Голицю. Було також зафіксовано випадок «політичної сутички» Олега Ляшка з іншим кандидатом – Русланом Секелю. Між ними 11 вересня у селі Виблі Куликівського району під час публічної зустрічі з громадою виник конфлікт — сторони звинувачували одне одного у брудних політичних діях. Олег Ляшко звернувся до правоохоронних органів з вимогою припинити незаконні дії опонента. У свою чергу, кандидат Секела та його представники зазначили про погрози на свою адресу від охоронців Олега Ляшка. Дані події висвітлювались в обласних друкованих та електронних ЗМІ.

Також було зафіксовано випадок розповсюдження сфальшованої газети від імені ВО «Батьківщина» з негативною інформацією щодо персони Олега Ляшка. Про недостовірність висвітленої інформації та подробику видання публічно заявляли самі представники об'єднаної опозиції.

На додачу, на підтримку Олега Ляшка в окрузі проводили зустрічі з виборцями народний депутат України Юрій Кармазін та колишній (на момент проведення зустрічей) кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 208 від партії «УДАР» Наталія Новикова, яка відмовилася від участі у виборах на користь пана Ляшка.

Передвиборча кампанія Михайла Голиці була однією з найпотужніших в даному окрузі. Судячи з кількості публічних заходів та спонсорських допомог, які було здійснено за сприяння пана Голиці, можна зробити висновок про значну кількість фінансових ресурсів, витрачених даним кандидатом за весь передвиборчий період.

Найпоширенішими різновидами активності кандидата були:

- організація та фінансування концертних та святкових програм для місцевих територіальних громад округу;
- організація та спонсорська підтримка спортивних та футбольних змагань у всіх районах округу за період виборчої кампанії (Михайло Голиця є почесним президентом ФК «Єдність» с. Плиски Борзнянського району);
- організація публічних зустрічей з громадами всіх районів округу;
- проведення кампаній «від дверей – до дверей»;
- організація безкоштовних екскурсій до визначних місць України для жителів населених пунктів округу;
- розміщення замовних агітаційних матеріалів на шпальтах комунальних районних видань;
- розповсюдження інформаційно-агітаційних матеріалів у вигляді листівок, плакатів, газет, тощо.

Слід зазначити, що публічні зустрічі Михайла Голиці часто відвідували представники місцевих органів державної влади та самоврядування, крім того,

переважна більшість публікацій у місцевих комунальних ЗМІ була спрямована на побудову позитивного іміджу кандидата. Більше того, інформація позитивного характеру про кандидата з'являлася неодноразово на сайтах районних державних адміністрацій. Діяльність Михайла Голиці покривала практично всі населені пункти району, що відбувалось також завдяки розгалуженій мережі представників та помічників кандидата на місцях. Крім того, така система спілкування з виборцями робила можливим здійснення спонсорських допомог та благодійної діяльності в рамках чинного законодавства, адже прямий підкуп виборців за такої системи зафіксувати було набагато важче. Значну роль в цьому також відігравало існування громадської організації «Комітет розвитку Полісся», головою якої був сам кандидат.

Проте, виборча кампанія для даного кандидата також не обійшлася без «чорного піару»: в окрузі були зафіксовані випадки розповсюдження листівок з негативною інформацією проти Михайла Голиці.

До списку найбільш активних, крім вищезгаданих, кандидатів округу також можна віднести В'ячеслава Неволька (політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"), Григорія Данька (самовисування), Сергія Михно (Комуністична партія України), Володимира Тандури (Партія регіонів).

Основні види активності даних кандидатів: пряме спілкування з виборцями під час масово-публічних заходів, робота у громадських приймальнях, благодійництво, меценатство, медіа-активність (переважно на шпальтах друкованих видань), поширення роздаткових агітаційних матеріалів.

Слід відмітити, що округ №208 став одним з тих на Чернігівщині, в якому було зафіксовано зняття кандидатури від Партії регіонів. На початку жовтня Володимир Тандура написав заяву про відмову балотуватися кандидатом у народні депутати України у 208-му виборчому окрузі. Відповідну заяву він надіслав до ЦВК. Згідно цієї заяви 12 жовтня реєстрацію пана Тандури як кандидата було скасовано.

Результати виборів в одномандатному мажоритарному окрузі №208 мають такий вигляд:

Одномандатний виборчий округ №208
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	202
% опрацьованих протоколів	100.00

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Ляшко Олег Валерійович, Радикальна Партія Олега Ляшка	55.67	49 928
Голиця Михайло Миколайович, самовисування	25.54	22 905
Неволько Вячеслав Анатолійович, політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	8.82	7 910
Данько Григорій Володимирович, самовисування	2.80	2 512
Михно Сергій Анатолійович, Комуністична партія України	2.59	2 331
Пухкал Олександр Григорович, Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	0.92	828
Дмитренко Світлана Олександрівна, Українська Народна Партія	0.84	758
Дзюбан Юрій Володимирович, Соціалістична партія України	0.74	670
Богатирьов Іван Григорович, самовисування	0.55	502
Ходос Людмила Вікторівна, самовисування	0.49	446
Бойправ Борис Степанович, самовисування	0.48	437
Секела Руслан Михайлович, самовисування	0.26	234
Паньков Олександр Юрійович, ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.23	209

1.5 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №209

Партійна політична активність на території 209-го округу проявлялася у систематичній роботі Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», КПУ, «Радикальної партії Олега Ляшка».

Методи роботи об'єднаної опозиції в окрузі особливо не відрізнялися від методів, застосовуваних штабами в інших округах: зафіксовані періодичні появи агітаційних наметів з логотипом ВО «Батьківщина» у багатьох населених пунктах округу, якими здійснювалося розповсюдження агітаційних матеріалів; під час урочистих подій об'єднанням організовувались мобільні групи активістів з прапорами, які розташувалися у місцях проведення святкових заходів. Характерним у роботі об'єднаної опозиції у даному окрузі було те, що значну кількість масових акцій і заходів було організовано спільно з місцевими організаціями ВО «Свобода». Крім того, на відміну від інших округів, робота даної політичної сили у 209-му окрузі мала територіально більш розгалужений характер - агітаційні намети та мобільні бригади об'єднаної опозиції можна було помітити не тільки у районних центрах, але часто і в сільських населених пунктах району.

В даному окрузі також можна було помітити носії зовнішньої реклами з агітаційною інформацією від даної політичної сили. Моніторинг місцевої преси засвідчував значну медійну активність ВО «Батьківщина». Додаткову допомогу у боротьбі за електорат надали зустрічі з виборцями округу народного депутата України Андрія Шевченка. А 1 жовтня на площах декількох районних центрів округу проведено телеміст за участю Арсенія Яценюка, організований у місті Чернігові.

Представники КПУ протягом всієї виборчої кампанії в окрузі діяли синхронно з головним офісом партії у Києві. Так, перманентно організовувались акції під гаслом: «Повернемо країну народу». Партійні активісти працювали з електоратом на вулицях населених пунктів. Комуністична партія України відзначилася значною активністю у сфері зовнішньополітичної реклами, біл-борди із символікою якої були розміщені в районних центрах округу. Активістами КПУ розповсюджувалися агітаційні матеріали разом з партійним виданням «По правді кажучи» та, як і в інших округах області, використовувалися автомобілі із зображенням партійної символіки на корпусах.

Як і в попередньо описаних округах, Партія регіонів протягом виборчої кампанії помітно користувалася партійною приналежністю та політичними вподобаннями представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, залучаючи їх до масових заходів.

З-поміж стандартних методів завоювання електорату (участь у публічних заходах, розповсюдження агітаційної продукції та розміщення публікацій у місцевих ЗМІ) представники провладної партії вдавалися до використання соціопитувань маніпулятивного характеру та застосування кампаній «від дверей – до дверей». Активну підтримку у діяльності провладної партії виявляли активісти громадської організації «Молоді регіони», зокрема, популяризуючи свій політичний бренд за рахунок проведення публічних акцій підтримки розвитку дитячого спорту і т.п. В декількох районах 209 округу тривалий період можна було спостерігати зовнішню політичну рекламу виключно під брендом Партії регіонів (як правило, у вигляді біл-бордів на центральних площах районних центрів). Представниками партії (депутатами місцевих рад від Партії регіонів) здійснювалися благодійні заходи на користь місцевих територіальних громад.

Одними з найактивніших партій району були також політична партія «УДАР», «Радикальна партія Олега Ляшка», діяльність яких періодично ознаменовувалася візитами лідерів партій до округу: відповідно – Віталія Кличка та Олега Ляшка. Окрім

цього, партія «УДАР» мала у розпорядженні мережу біл-бордів у деяких районних центрах округу (зокрема, у м. Ніжин, м. Носівка).

За схожою схемою діяли районні штаби ВО «Свобода». Характерною особливістю кампанії даного політичного об'єднання у 209-му окрузі була наявність тісної взаємодії з представниками об'єднаної опозиції: спільні публічно-масові акції, публічні виступи політичних діячів від ВО «Батьківщина» на користь кандидатів ВО «Свобода» і т.п.

Результати виборів по багатомандатному округу в розрізі округу №209:

Одномандатний виборчий округ №209

(Чернігівська область)

Кількість дільниць в окрузі	169
% опрацьованих протоколів	100.00

Партія	% ЗА	Голосів ЗА
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	39.83	32 341
Партія регіонів	17.13	13 909
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	12.27	9 966
Комуністична партія України	9.45	7 672
Радикальна Партія Олега Ляшка	7.73	6 283
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	7.55	6 130
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	1.65	1 345
політична партія "Наша Україна"	1.18	961
Соціалістична партія України	0.75	616
Партія Пенсіонерів України	0.59	479
Українська партія "Зелена планета"	0.25	203
Партія Зелених України	0.24	198
ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.21	174
Політична партія "НОВА ПОЛІТИКА"	0.20	169
Політична партія "Зелені"	0.17	145
партія Політичне об'єднання "Рідна Вітчизна"	0.16	136
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Громада"	0.13	111
Партія "Руський блок"	0.12	101
політична партія Українська Національна Асамблея	0.10	83
Політична партія "Народно-трудовий союз України"	0.09	80
Ліберальна партія України	0.09	77

Особливістю мажоритарної складової передвиборчих процесів 209-го округу була наявність потужного кандидата, який займав лідерські позиції у всіх видах агітаційної роботи. Іван Куровський розпочав свою передвиборчу кампанію ще задовго до офіційного її старту, підтвердженням чого була велика кількість публікацій

позитивного характеру у місцевих інформаційно-новинних виданнях на формування іміджу кандидата. Переважна кількість зовнішньополітичної реклами в окрузі стосувалася персони саме даного кандидата. До основних форм його передвиборчої суспільно-політичної діяльності відносилися: робота активістів в агітаційних наметах із зображенням на них прізвиськом кандидата; благодійництво; фінансова підтримка соціальної інфраструктури округу; публікації у комунальних ЗМІ району (медійна активність даного кандидата потужно проявлялася і на рівні обласних газет, зокрема, матеріали зі згадуванням його персони найчастіше з'являлися у газеті «Деснянка вільна»); робота громадських приймалень; видавництво власного друкованого видання («Вісник Івана Куровського»); спонсорська діяльність.

Про політичну потужність даного кандидата свідчать також факти його участі у публічних заходах спільно з високопосадовцями обласного рівня: головою Чернігівської обласної державної адміністрації Володимиром Хоменко, заступником голови облдержадміністрації Віктором Тканко, а також депутатами Чернігівської обласної ради. Владою районів округу періодично практикувалося висловлення подяк Івану Куровському за допомогу територіальним громадам та вирішення проблемних питань соціально-економічного характеру під час масових заходів та на сторінках ЗМІ.

В окрузі функціонувала розгалужена мережа представників кандидата. Про значне фінансове забезпечення кампанії кандидата свідчили факти участі у публічно-масових заходах, організованих кандидатом, естрадних зірок всеукраїнського рівня: Павла Зіброва, Іво Бобула, Ірини Сказіної, Ольги Юнакової та Олександра Пономарьова. На одному з публічних заходів разом з кандидатом була присутня олімпійська чемпіонка Стелла Захарова.

Не обійшлося і без політичних конфліктів та порушень виборчого законодавства.

В обласних Інтернет-виданнях було висвітлено інформацію про те, як Іван Куровський проводив агітаційну роботу на сесії міської ради. Під час свого виступу він висловився на користь своєї персони як кандидата у народні депутати України по 209-му одномандатному округу.

Неодноразовим було поширення на території округу листівок із компрометуючою інформацією проти Івана Куровського.

Вартою уваги політичних оглядачів була також активність Валерія Боровика (політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода") та Віталія Кубрака (політична партія "УДАР").

Пан Боровик запам'ятався виборцям 209-го округу значною кількістю публічних заходів за його участі. Даний кандидат у своїй політичній роботі використовував переважно метод прямого спілкування з виборцями. Протягом виборчої кампанії в окрузі мали місце візити політичних лідерів загальнонаціонального рівня (лідера партії «Народний рух України» Бориса Тарасюка, кандидата від об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» Олександри Кужель), які під час публічних виступів закликали представників місцевих громад підтримати кандидата Валерія Боровика.

Віталій Кубрак – кандидат від партії «УДАР» на участь у парламентських виборах по мажоритарному округу №209 – активно займався популяризацією партійного бренду та власної політичної особистості шляхом спонсорської діяльності, систематичного проведення зустрічей із виборцями та застосування зовнішньополітичної реклами.

Активність Валерія Боровика та Віталія Кубрака можна було відслідкувати і на сторінках місцевих газет.

Не менш активно діяли кандидати у народні депутати Валерій Марченко та Микола Полуда. Основною формою їх діяльності була пряма робота з виборцями – зустрічі «під відкритим небом». Слід зазначити, що пан Марченко у своїй політичній роботі активно використовував у якості медіа ресурсу обласну газету «Чернігівщина», засновником якої є земельний магнат південних районів Чернігівської області (у

минулому народний депутат України) Леонід Яковишин. Це, а також факти спільної участі кандидата та землевласника у публічних заходах, стало підставою для політичних експертів вважати Валерія Марченка політичною фігурою, що діяла в інтересах та за ресурсної підтримки Леоніда Яковишина.

Окрім вищеописаних подій, округ №209 запам'ятався користувачам інформаційного простору Чернігівщини побиттям кандидата в депутати по округу № 209 від Народної партії Ігоря Пучки. Політичні спостерігачі зазначали, що агітаційну продукцію кандидата, розміщену на околицях доріг, було неодноразово залито фарбою.

Таким чином, даний округ не поступався іншим округам Чернігівської області за гостротою політичних баталій.

Результати виборів в одномандатному мажоритарному окрузі №209 мають такий вигляд:

Одномандатний виборчий округ №209
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	169
% опрацьованих протоколів	100.00

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Куровський Іван Іванович, самовисування	46.52	37 474
Боровик Валерій Анатолійович, політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	24.12	19 433
Кубрак Віталій Михайлович, Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	5.87	4 734
Полуда Микола Миколайович, самовисування	4.52	3 641
Герасименко Василь Петрович, Комуністична партія України	4.19	3 380
Марченко Валерій Анатолійович, самовисування	3.99	3 218
Безпалій Олександр Вікторович, Радикальна Партія Олега Ляшка	3.20	2 583
Харченко Олександр Володимирович, самовисування	3.01	2 425
Лозян Федір Миколайович, самовисування	2.03	1 641
Пучка Ігор Вячеславович, Народна Партія	0.95	770
Ніженець Леонід Васильович, самовисування	0.55	448
Білоусенко Максим Валерійович, самовисування	0.52	421
Морозенко Лідія Дмитрівна, самовисування	0.46	375

1.6 Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року на території округу №210

У період передвиборчої кампанії на території 210-го виборчого округу значно активізували діяльність районні організації таких політичних партій: Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», Комуністичної партії України, «Радикальної партії Олега Ляшка», ВО «Свобода».

Партія регіонів протягом всієї кампанії утримувала лідерство у сферах зовнішньополітичної та медійної агітації (переважно у комунальних ЗМІ).

Активісти ВО «Батьківщина» продуктивно функціонували у сфері вуличної агітації (агітаційні намети регулярно здійснювали розповсюдження інформаційно-агітаційних матеріалів). Зафіксовано також появу зовнішньополітичної реклами даної політичної сили (переважно на сіті-лайтах та біл-бордах районних центрів). 1 жовтня на центральній площі міста Бобровиця проведено телеміст з головою Ради Об'єднаної опозиції «Батьківщина» Арсенієм Яценюком. На підтримку партії та кандидата в народні депутати від Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» Віктора Лабазова округ відвідував народний депутат України Борис Тарасюк

Агітаційна робота політичної партії «УДАР» відзначалася високою активністю у сфері зовнішньої політичної реклами. В свою чергу, осередки Комуністичної партії України у більшій мірі здійснювали активну пряму роботу з виборцями.

Однією з найактивніших політичних сил в окрузі було ВО «Свобода», що підтверджувалося організованими у багатьох населених пунктах зустрічами з лідером партії Олегом Тягнибоком, активною роботою агітаційних бригад та кількістю публічних заходів, організованих районними штабами партії в окрузі. Протягом передвиборчої кампанії на території округу розміщувалася значна кількість елементів зовнішньополітичної реклами партії «Україна – Вперед!». Помітну активність виявляла і «Радикальна партія Олега Ляшка», яка відзначилася, зокрема, розміщенням значної кількості іміджевих матеріалів у місцевих приватних ЗМІ.

Результати виборів по багатомандатному округу в розрізі округу №210:

Одномандатний виборчий округ №210
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	221
% опрацьованих протоколів	100.00

Партія	% ЗА	Голосів ЗА
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	35.62	32 103
Партія регіонів	18.32	16 513
Політична партія "УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка"	11.71	10 555
Комуністична партія України	10.04	9 057
політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	9.14	8 238
Радикальна Партія Олега Ляшка	9.07	8 181
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	1.51	1 366
Соціалістична партія України	0.99	895
політична партія "Наша Україна"	0.97	881

Партія Пенсіонерів України	0.59	532
ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО"	0.26	239
Партія Зелених України	0.26	235
Українська партія "Зелена планета"	0.24	218
Політична партія "НОВА ПОЛІТИКА"	0.23	212
Політична партія "Зелені"	0.21	198
партія Політичне об'єднання "Рідна Вітчизна"	0.20	181
Партія "Руський блок"	0.14	134
Політична партія "Народно-трудовий союз України"	0.12	109
Ліберальна партія України	0.11	104
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Громада"	0.10	96
політична партія Українська Національна Асамблея	0.08	79

З-поміж кандидатів-мажоритарників найактивнішими були Микола Рудьковський та Василь Нестерук.

Миколу Рудьковського більшість політичних оглядачів Чернігівщини назвали найактивнішим кандидатом виборчої кампанії 2012 року у 210 окрузі. Але при цьому різновиди його суспільно-політичної активності у більшості своїй не відрізнялися від тих, що застосовувалися лідерами за активністю політичної агітації в інших округах області. Основними різновидами активності кандидата були: організація та фінансування концертних та святкових програм для місцевих територіальних громад округу; організація публічних зустрічей з громадами у всіх районах округу та здійснення публічних виступів під час масових заходів; благодійництво; розміщення іміджевих агітаційних матеріалів на шпальтах комунальних районних видань; розповсюдження інформаційно-агітаційних матеріалів у вигляді листівок, плакатів, газет, тощо.

Вищеописана активність підкріплювалася впливом на свідомість електорату великої кількості зовнішньої політичної реклами на користь кандидата. Благодійну діяльність кандидат Рудьковський здійснював через благодійний фонд під назвою "Сила добра".

Менш інтенсивну, але помітну активність виявляли кандидати Віктор Лабазов (висуванець політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина») та самовисуванець Василь Нестерук.

Перший активно використовував інструменти вуличної агітації через роботу активістів в агітаційних наметах та розповсюдження друкованих матеріалів (переважно у містах Прилуки, Козелець та Бобровиця).

Що стосується діяльності кандидата Нестерука, то під його авторством постійно публікувалися статті на сторінках газети Леоніда Яковичина «Чернігівщина» (газета розповсюджувалася безкоштовно). Також кандидат неодноразово брав участь у зустрічах з виборцями населених пунктів округу, на території яких орендарем є ТОВ «Земля і воля» (власник – земельний магнат Леонід Яковичин). Це, знову ж таки, стало підставою для політичних експертів вважати Василя Нестерука фігурою, що діяла в інтересах та за ресурсної підтримки Леоніда Яковичина.

Вікторією Коротею (кандидат від Комуністичної партії України по 210-му виборчому округу), окрім інших методів агітаційної роботи, протягом виборчої кампанії було проведено активну зовнішньополітичну агітацію та значну кількість особистих зустрічей з виборцями округу.

Кандидат від політичної партії «УДАР» Ігор Курган, який виявляв помітну активність в окрузі у сфері зовнішньої політичної реклами шляхом розміщення інформації на сіті-лайтах та біл-бордах районних центрів із гаслом «Настав час!», зняв свою кандидатуру з участі у виборах. Як йшлося в його заяві, такий крок було зроблено за станом здоров'я.

Окрім вищезгаданих кандидатів, інформаційні приводи для політичних оглядачів та місцевих медіа періодично створювались внаслідок суспільно-політичної активності Володимира Мухи (Партія регіонів) та Анатолія Галича (самовисування), що проявлялося переважно у вигляді публічних виступів перед громадами населених пунктів округу та іміджевих публікацій у місцевих ЗМІ.

Результати виборів в одномандатному мажоритарному окрузі №210:

Одномандатний виборчий округ №210
(Чернігівська область)

Кількість діляниць в окрузі	221
% опрацьованих протоколів	100.00

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Рудьковський Микола Миколайович, самовисування	34.22	29 874
Лабазов Віктор Станіславович, політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	21.25	18 551
Нестерук Василь Сергійович, самовисування	15.77	13 766
Галич Анатолій Іванович, самовисування	10.11	8 830
Коротя Вікторія Вікторівна, Комуністична партія України	5.91	5 161
Муха Володимир Анатолійович, Партія регіонів	3.50	3 062
Костюк Ольга Іванівна, політична партія Конгрес Українських Націоналістів	3.08	2 689
Троценко Тетяна Миколаївна, Соціалістична партія України	2.25	1 970
Габелев Станіслав Борисович, самовисування	1.06	928
Кудряченко Віктор Володимирович, самовисування	1.05	923
Поліщук Володимир Андрійович, самовисування	0.96	838
Ушинський Віталій Олександрович, самовисування	0.79	693

Розділ 2. Матеріали, що увійшли до чотирьох номерів «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами» за період виборчої кампанії 2012 року

2.1 Матеріали, що увійшли до першого випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за липень 2012 року

Бахмацький район

Долучаючись до передвиборчого процесу, різноманітні політичні та громадські діячі активізували свою діяльність.

В Бахмацькому районі найактивніше працюють партія влади та кандидат в депутати по мажоритарному округу Михайло Миколайович Голиця, голова Правління Чернігівської обласної громадської організації «Комітет розвитку «Полісся». Останній дуже активно проводить передвиборчу агітацію. По місту та району активно проводиться інформаційна кампанія на користь зазначеного кандидата. Наявні активісти, які ходять «від дверей до дверей» та спонукають голосувати саме за цього кандидата.

Громадську діяльність Михайло Миколайович розпочав з того, що привітав колектив Дмитрівської лікарні з 50-річчям лікарняного закладу та подарував сучасну пральну машину. До дня медичного працівника в районному будинку культури був проведений святковий концерт. Михайло Голиця особисто поздоровив медичних працівників та подарував поїздку до Почаївської лаври.

Присутній був Михайло Миколайович і на козацькому святі в Батурині, де поряд з місцевими керманичами та представниками Партії регіонів виступив з вітальним словом.

Не оминув Михайло Голиця і молодь. В Бахмацькому парку відбувся концерт-дискотека, приурочена до Дню молоді, котрий закінчився святковим феєрверком. Був проведений турнір з футболу на кубок почесного президента «Єдності» Михайла Голиці. На ньому показали своє вміння молоді спортсмени не тільки з району, а й з області і Києва.

Отже, в Бахмацькому районі ми маємо потужного кандидата від Народної партії України, котрому конкуренції упродовж липня ніхто не склав.

Городнянський район

У розрізі активності потенційних кандидатів протягом липня 2012 року в Городнянському районі активно продовжує працювати Ігор Рибаків, народний депутат України, керівник групи "Реформи заради майбутнього".

Його активність виявляється у роботі громадської приймальні, застосуванні зовнішньої реклами на біл-бордах. Благодійна діяльність пана Рибаківа здійснюється через благодійний фонд «Милосердя і доброта». Наприклад, 16 липня представники Ігоря Рибаківа відвідали села району, де під час зустрічей з громадою були вручені велосипеди працівникам

поштового зв'язку. Дані факти були висвітлені у районній газеті Новини Городнянщини (№59-60 від 21 липня).

Слід зазначити, що діяльність Ігоря Рибаківа систематично висвітлюється в комунальних газеті Новини Городнянщини. На даний момент Ігор Рибаків – єдиний кандидат, що представлений на носіях зовнішньої реклами Городнянського району: білборди з його обличчям та/або прізвиськом можна побачити в найвіддаленіших від районного центру населених пунктах району.

Прогнозованою була поява у 207 мажоритарному окрузі, і Городнянському районі зокрема, нової політичної фігури від Комуністичної партії України – Володимира Лещенка – народного депутата України.

Так, 17 липня першим секретарем обкому Компартії України в м. Городні було проведено прийом громадян, що також знайшло відображення в комунальних ЗМІ. Активність пана Лещенка набирає обертів і в медіа-сфері, що виявляється у формі публікацій та інтерв'ю місцевим ЗМІ.

Свою медійну присутність у районі окреслили також народні депутати Михайло Чечетов та Олег Ляшко. Публікації з їх згадуванням знайшли місце на шпальтах районної газети. Загалом всі публікації комунальних ЗМІ, що стосувалися діяльності партій та кандидатів, мали позитивне забарвлення.

Зріз партійної активності показав, що найактивнішими у даному районі протягом липня були партійні осередки Комуністичної партії України, якими було проведено як зустрічі з місцевими представниками партії, так і зустріч з народним депутатом України Володимиром Лещенком. Крім того, активістами партії було розповсюджено листівки із символікою партії та інформаційний бюлетень «По правде говоря», як додаток до видання «Робочая газета».

У другій половині липня у центрі м. Городня з'явилися намети із символікою Об'єднаної опозиції «За Батьківщину». До цього часу активності даної політичної сили на вулицях міста не спостерігалось. Проте, ще до початку липня у районному центрі функціонувала офіційна приймальня.

Активність опозиційної партії «За Батьківщину» виявлялася також у медіа-просторі. Підтвердженням тому є публікації у районній газеті від 14 липня 2012 року «Опозиція знає, як повернути довіру до Конституції» та від 21 липня 2012 року «Мало хто вірив, що об'єднання опозиції відбудеться».

Активність Партії регіонів у Городнянському районі виявлялася у проведенні 14-ї партійної конференції районного осередку та публікаціях у ЗМІ. Цікавим є факт, що на цій конференції було обрано нового очільника районної організації Партії регіонів, який не так давно зайняв посаду голови Городнянської райдержадміністрації. Протягом останнього місяця у газеті «Новини Городнянщини» мали місце публікації і про його діяльність.

Ічнянський район

Політична ситуація в Ічнянському районі упродовж липня майже не змінилася у порівнянні з попереднім місяцем. Осередки політичних партій в районі проводять роботу у рамках власної загальнодержавної програми.

Так, представники Компартії перманентно організовують акції під гаслом: «Повернемо країну народу». Партійні активісти працюють з електоратом на вулицях міста, проте така комунікація часто не є ефективною.

Робота об'єднаної опозиції в районі помітною не була, та все ж агітаційна преса розповсюджувалася регулярно.

Як і в попередні місяці, Партія регіонів помітно користується партійністю та політичними вподобаннями представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, залучаючи їх до масових заходів.

Інтерв'юери фондаций та, вочевидь, активісти різних політичних сил постійно проводять соціологічні опитування на теренах Ічнянщини.

7 липня відбулася звітно-виборча конференція районної організації політичної партії «Фронт змін». Під час неї на посаду голови районної організації був обраний Віктор Кириченко.

12 липня відбулася 18-а партійна конференція обласної організації Партії регіонів. Участь у ній брала і делегація з Ічнянщини, очолював яку голова районної організації партії С. Рубашка. Основними були питання підготовки та організації передвиборчої кампанії.

14 липня в міському парку за сприяння депутата Київської міської ради Михайла Голиці, ічнянські діти мали змогу відвідати безкоштовно атракціон «Батут».

20 липня в с. Іржавка ввели в дію нову артезіанську свердловину та водогін. На урочистостях під час відкриття комплексу об'єктів забезпечення села питною водою були присутні С. Рубашка, М. Голиця, Є. Баранович. Крім того, у рамках свята М. Голиця подарував сільській школі ноутбук.

Козелецький район

Передвиборчі перегони офіційно ще не розпочались, проте деякі кандидати перетнули лінію старту. Найактивнішим гравцем на території округу № 210 й надалі залишається Микола Рудковський. Після того, як він профінансував заміну вікон в школах, дитсадках та ФАПх на нові теплозберігаючі, взявся до ще більш болючішої проблеми району – сільських доріг.

Не відстаючи від лідера перегонів, почав активно заявляти про себе і ймовірний кандидат від правлячої партії, нині депутат обласної ради – Анатолій Мирошніченко, який започаткував своє близьке знайомство з районом залученням концертних колективів та роздачею продуктових наборів. Також Анатолій Костянтинівич згадав за стан сільських доріг, про що свідчать біл-борди з його прізвищем й «натяком на обіцянку» відремонтувати дорожнє покриття.

Не забуває кандидат в своїх обіцянках і про сільську медицину. Проводячи зустріч з медпрацівниками районної лікарні дарував: газонокосарки, холодильники для зберігання вакцини та білизну, наголошуючи при цьому на низку більш нагальних проблем даної галузі.

Вочевидь виявилась неспроможність опозиційних сил домовитись та висунути єдиного кандидата від опозиції в кожному окрузі. Проводячи зустріч зі ЗМІ, голова обласної організації партії «УДАР Віталія Кличка» Сергій Аверченко представив на громадське обговорення кандидата по 210-му округу Кургана Ігоря Миколайовича – директора будівельної компанії. Даний кандидат ще ніяк не проявив себе на території району протягом липня. В той же час від об'єднаної опозиції «За Батьківщину» було висунуто депутата Чернігівської обласної ради Віктора Лабазова.

Як підсумок, можна констатувати, що виборча компанія стартувала ще до її офіційного початку і події будуть тільки нарощувати свої оберти, а кандидати демонструвати свої методи залучення електорату до підтримки.

Корюківський район

Передвиборча ситуація у Корюківському районі виборчого округу №207 напередодні офіційного старту виборчої кампанії не відзначається великими показниками активності: з кандидатів-мажоритарників спостерігається повсюдне домінування голови парламентської групи «Реформи заради майбутнього» Ігоря Рибаківа, а про інших кандидатів є тільки поодинокі згадки у районній газеті. Що стосується діяльності політичних партій, то вона є непостійною.

Вулична активність політичних сил зосереджена в основному біля базарів міста у вихідний день. Комуністична партія агітує з авто зі звукопідсилювача радянськими

хітами. Партія «Удар» розповсюджує газети та брошури інформаційного характеру. Об'єднана опозиція «За Батьківщину» розпочала свою роботу в місті з 27 липня, в наметі збираються підписи щодо усунення президента від влади.

Найбільшою активністю у ЗМІ відзначається все той же Ігор Рибаків, який з'являється в кожному номері районної газети «Маяк». Також постійною є присутність на сторінках цього видання публікацій про об'єднану опозицію, медійній активності Партії регіонів характерні поодинокі випадки. Потрібно відзначити і появу в місцевій пресі кандидатів-мажоритарників: депутата ВРУ Володимира Лещенко від Комуністичної партії та Петра Шаповала від громадської організації «Сила і Честь». Щодо реклами на біл-бордах, то нею в повній мірі послуговується виключно Ігор Рибаків.

Активною діяльністю можна відзначити все того ж всюди присутнього Ігоря Рибаків. За даними Освітнього центру «Ініціатива», він відзначився найбільшим залученням бюджетних коштів до свого округу - 107 млн. грн. В середині червня разом з головою ОДА відвідав Корюківку, де побував у історичному музеї, на фабриці «Слов'янські шпалери», у центральній районній лікарні. Зовсім недавно на Корюківщині з'явився благодійний фонд «Милосердя і доброта», через який матеріальну допомогу отримують вже безпосередньо від Рибаків, наприклад велосипеди для листонош і ФАПів.

Петро Шаповал, голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації "Сила і честь" активної кампанії поки не розпочинав.

Володимир Лещенко, депутат Верховної Ради від Комуністичної партії, 19 липня здійснив візит у селище Холми та село Жуклю, де «провів зустрічі з мешканцями, занотував звернення виборців, пообіцявши працювати над розв'язанням порушених проблем» (газета «Маяк» №31).

За Леонідом Неживим, приватним підприємцем міста Корюківка від партії «Удар», активної діяльності не помічено. Проте, пан Неживий надав фінансову підтримку КММГО «Альтернатива» у проведенні футбольного турніру серед дворових команд міста та сприяв велопробігу за участі молоді до Сеньківки на фестиваль «Дружба».

Отже, у Корюківському районі ще задовго до офіційного старту виборчої кампанії можемо виокремити активну діяльність депутата Ігоря Рибаків, а партійна активність тільки на старті.

Менський район

Найбільшу політичну активність на території Менського району проявляють депутат Київської міської ради Михайло Голиця та депутат Чернігівської обласної ради Григорій Данько.

Михайло Голиця зустрічається з виборцями. За його сприяння проводяться концерти, спортивні змагання та інші публічні заходи. Займається благодійництвом та меценатством. В друкованих та електронних засобах масової інформації публікується інформація про нього, зокрема інтерв'ю. Розповсюджуються листівки, плакати та інша друкована продукція з інформацією про нього.

Григорій Данько зустрічається з виборцями. Займається благодійництвом та меценатством. В друкованих та електронних засобах масової інформації публікується інформація про нього, зокрема інтерв'ю.

Політичні партії в основному проявляють активність через публікації у ЗМІ та зовнішню рекламу. Найактивнішими є Партія регіонів та Об'єднана опозиція «За Батьківщину».

Ніжинський район

Найактивнішим потенційним кандидатом у Ніжинському районі є Іван Куровський. До основних форм його діяльності, що відбувалася протягом липня, відносяться: виділення коштів на зміцнення бази шкіл району, (приклад: ремонт клубу, спортивного залу та шкільного приміщення у с. Шатура); фінансова допомога у газифікації сіл, публікації у ЗМІ району. Дана інформація публікується на сторінках районних та міських комунальних газет. Медійна активність даного кандидата проявляється і на рівні обласних газет, зокрема, матеріали зі згадуванням його персони найчастіше з'являються у газеті «Деснянка вільна».

Леонід Яковишин (хоча основну суспільно-політичну роботу провадить у Бобровицькому районі) має медійний вплив у Ніжинському районі. В обласній газеті «Чернігівщина», що фінансується згаданою особою, висвітлено публікації з відтінком негативного ставлення до дій потенційного кандидата Івана Куровського.

Серед партійних організацій активно діє Партія регіонів. З-поміж стандартних методів завоювання електорату (участь у публічних заходах та розміщення публікацій у місцевих ЗМІ) представники провладної партії вдалися до використання такого методу нагадування про себе, як соціопитування. Протягом липня місяця у м. Ніжині проводилося опитування мешканців за анкетною, що містила питання відносно бажання брати участь у голосуванні восени 2012 року та щодо ставлення до Партії регіонів.

Активну підтримку у діяльності провладної партії виявляють активісти громадської організації «Молоді регіони», зокрема, популяризуючи свій політичний бренд за рахунок проведення публічних акцій підтримки розвитку дитячого спорту.

Помітну публічну активність протягом жовтня місяця виявляла партія «УДАР» Віталія Кличка».

Віталій Кубрак – голова районної організації, офіційно висунутий партією «УДАР» кандидат на участь у парламентських виборах по мажоритарному округу №209 – активно займається популяризацією свого та партійного політичного обличчя. До прикладів такої активності відноситься виділення коштів на відбудову спортивного залу та встановлення біл-бордів по місту Ніжину.

У сфері зовнішньополітичної реклами відзначилася і Комуністична партія України, біл-борди із символікою якої розміщені в районному центрі.

Загалом липень місяць не показав значного пожвавлення підготовчої передвиборчої активності кандидатів та партій у Ніжинському районі.

Прилуцький район

Не зважаючи на те, що упродовж липня по виборчому округу № 210 в амбіції про висування в народні обранці проявляли не тільки Анатолій Мирошниченко та Микола

Рудьковський, а й Віктор Лабазов та Ігор Курган, активну діяльність поки розгорнули лише перші двоє.

Зокрема, в Прилуцькому, Козелецькому та Бобровицькому районах тільки й мови про цих двох меценатів. Про це свідчать масштабні щити обабіч доріг та інформаційні матеріали, що надходять у поштові скриньки та роздаються на вулицях міста.

Обидва кандидати у нардепи мають власні благодійні фонди – «Благодійний фонд імені М. Рудьковського» та благодійний фонд «Благовіст» А. Мирошніченка.

Традиційними подарунками упродовж липня від «Благовісту» на сходах сіл районів стали пакети із провіантом – горох, борошно, пшенична каша та пшоно разом із двома пляшками соняшникової олії.

До тих, хто не ходить на сходи села, самостійно завітали представники пана Мирошніченка. Здійснюються такі неформальні візити з червня місяця. Так, пенсіонерам також дісталися зазначені продуктові набори.

Проте, меценатська діяльність Мирошніченка не обмежилася лише харчами. Новобасанській ЗОШ були подаровані комп'ютери та ноутбуки.

В Козелецькому районі Анатолій Мирошніченко допоміг відбудувати церкву, дзвін, символічно назвавши його «Благовіст». Також він долучився до розбудови церков у Прилуках та с. Валки Прилуцького району.

Паралельно свою благодійницьку діяльність продовжує реалізувати і самовисуванець Микола Миколайович Рудьковський, який допомагає всім, хто про цю допомогу просить. Зокрема, жителі смт. Ладан пан Рудьковський дав 10 тисяч гривень на складну операцію.

Окрім цього, активно реагує на потреби хворих, опікується проблемами інвалідів та ветеранів, на рівні з освітою та медициною. Нещодавно у стінах Прилуцької районної бібліотеки коштом Благодійного фонду Миколи Рудьковського старі вікна замінили на новенькі металопластикові.

Ріпкинський район

Найактивнішими політичними гравцями району є Станіслав Прокопенко та Владислав Атрошенко.

Активність пана Атрошенка протягом липня виявлялася в основному у роздачі продуктових наборів. В звітному періоді надавав благодійну допомогу організаціям, селищним радам, на відновлення об'єктів соціальної інфраструктури району. В липні місяці за його сприяння продовжилося розповсюдження продуктових наборів. Від імені Владислава Атрошенка роздавали борошно і цукор, поруч з місцями розповсюдження, як правило, розміщували агітаційний намет кандидата.

Заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації Станіслав Прокопенко протягом липня місяця займав передові позиції у проведенні медійної агітаційної роботи. Матеріали зі згадуванням його персони розміщувалися у друкованих виданнях районного, обласного та міського (м. Чернігова) рівнів. Крім того, його активність була тісно пов'язана із виконанням службових обов'язків. Так, 10 липня здійснив робочу поїздку у Любеч, де провів нараду з питань берегоукріплення р. Дніпро; за його сприяння до Любецької районної лікарні було передано 25 комплектів постільної білизни, а до бюджету ради надійшли субвенції з вищестоящих бюджетів у сумі 295 тисяч гривень на ремонт доріг та 68,4 тисяч гривень на потреби освіти.

Безперечно, на теренах Чернігівського району слід очікувати «гарячу» боротьбу між даними кандидатами у майбутньому.

Сосницький район

Незважаючи на те, що офіційний старт передвиборчої кампанії починається з 30 липня – Ігор Рибakov почав готувати «сані» до виборів заздалегідь. Він, один з перших, хто почав проводити інформаційну кампанію та виявляти суспільно-політичну

активність у 207 окрузі, зокрема в Сосницькому районі. Наразі у І. Рибакі з'явилися конкуренти: свою участь у виборах по даному округу підтвердили Петро Шаповал, Володимир Лещенко. Також за інформацією Чернігівського обласного осередку Радикальної партії О. Ляшка, очікується висунення одного з кандидатів: Василя Волошка або Василя Амелеченка.

Безумовну перевагу серед всіх кандидатів має народний депутат - Ігор Рибаків, голова депутатської фракції «Реформи заради майбутнього». Наразі він здійснює свою діяльність через благодійний фонд: надає матеріальну допомогу церквам сіл району, бібліотекам, опікується дітьми-сиротами, інвалідами, ветеранами війни. Результати його діяльності активно відображаються в періодичному виданні «Вісті Сосниччини», співзасновником якої є Сосницька райрада, РДА. Також інформацію про Рибакі можна побачити на офіційному веб-сайті Сосницької РДА, тобто має місце використання адміністративного ресурсу. Піар-кампанія Рибакі, на відміну від інших кандидатів, дуже креативна: за його сприяння безкоштовно жителям сіл надавались перукарські послуги, на біл-бордах найвіддаленіших сіл району він популяризує видатних людей Сосниччини, зокрема Олексу Десняка. Складається враження, що людина знає Сосницький район і його мешканців так, ніби він тут народився і виріс, хоча це не відповідає дійсності.

Петро Шаповал, голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації "Сила і честь", колишній голова обласної ради та держадміністрації, хоч і заявив про висунення своєї кандидатури по 207 округу, активної агітаційної роботи по району ще не проводив. Наразі його кандидатура засвітилася лише в районних ЗМІ.

Така ж ситуація і у Володимира Лещенка, першого секретаря Чернігівського обкому Компартії, народного депутата України. Агітаційної активності за його участі в районі не спостерігається.

Щодо кандидатів від РПЛ, Василя Волошка та Василя Амелеченко, то можна зазначити, що більша політична активність в Сосницькому районі у депутата Сосницької райради Василя Волошка. Саме його прізвище постійно фігурує у ЗМІ. Але «радикальної» агітаційної кампанії жоден з можливих кандидатів від РПЛ не проводив.

Серед партійних осередків в Сосницькому районі найбільш активними є осередки Партії регіонів, Комуністичної партії, Радикальної партії Олега Ляшка.

Упродовж липня потенційних кандидатів, що йтимуть по 207 округу, було важко визначити. Безумовним лідером агітації залишається Ігор Рибаків. Можливо, у найближчий час ситуація зміниться, хоча використання адмінресурсу Рибакі безперечно є вагомим фактором впливу на виборців.

Срібнянський район

Суспільно-політична ситуація в Срібнянському районі упродовж липня 2012 року була спокійною і ненапруженою.

Що стосується визначних подій району, що мали місце протягом липня місяця 2012 року, можна сказати наступне:

6 липня ц.р. у заплаві річки Лисогір відбулося районне свято «На калину роса впала – в нас на вулиці Купала». Спонсорами свята виступили депутати обласної ради С.А. Гайдай та О.М. Дмитренко.

21 липня ц.р. введено в експлуатацію підвідний газопровід до села Сокиринці. В урочистостях з цієї нагоди взяли участь голова райдержадміністрації О.Д. Власенко, голова районної ради Г.І. Голдовський, заступник голови облдержадміністрації В.М. Тканко, депутат обласної ради О.М. Дмитренко та народні депутати України І.І. Куровський та О.В. Ляшко.

Що стосується потенційних кандидатів, що виявляли активність по 209 мажоритарному округу (до якого входить Срібнянський район), то на кінець липня до такого переліку увійшли:

Куровський Іван Іванович (народний депутат України V, VI скликань, самовисуванець);

Шкурко Микола Пантелійович (генеральний директор ТОВ ПВКФ «Сяйво» м. Ніжин);

Яковишин Леонід Григорович (генеральний директор ТОВ «Земля і воля». Герой України. Народний депутат України I скликання, самовисуванець);

Пучка Ігор В'ячеславович (голова Ніжинської міської організації Народної партії, депутат Ніжинської міської ради, Народна партія);

Кубрак Віталій Михайлович (головний інженер ТОВ «Творець», депутат Ніжинської міської ради, партія «УДАР» Віталія Кличка);

Полуда Микола Миколайович (генеральний директор СТОВ АПК «Злагода» і ТОВ АПК «Магнат», самовисуванець);

Кульбако Віктор Дмитрович (начальник Головного управління ветеринарної медицини Чернігівської області, депутат обласної ради, Партія регіонів).

Також помітна політична активність в даному районі спостерігається з боку О.В. Ляшка (народного депутата України VI скликання, лідера Радикальної партії Олега Ляшка), С.А. Гайдая (депутата Чернігівської облради, від Партії регіонів), О.М. Дмитренко (депутата Чернігівської облради, від Соціалістичної партії України). З великою вірогідністю вони також можуть бути кандидатами по 209 мажоритарному округу Чернігівської області.

Щодо районних організацій політичних партій, то їх в Срібнянському районі їх налічується 44. Активізації їх діяльності продовж липня ц.р. не спостерігалось.

Таким чином, Срібнянський район Чернігівської області також залучається до виборчих перегонів, котрі розпочалися задовго до їх офіційного старту. Фаворитом цього «змагання» в інформаційному та соціально-економічному житті району є І.І. Куровський.

Чернігівський район

Станом на липень такі кандидати, як Владислав Атрошенко та Станіслав Прокопенко виявляли потужну активність на території Чернігівського району. Їхній опонент Володимир Поліщук, якого було висунуто кандидатом по 206 округу від об'єднаної опозиції «За Батьківщину», протягом липня місяця був менш активним.

Владислав Атрошенко – підприємець, меценат, позапартійний депутат Чернігівської обласної ради – був найактивнішим у сфері благодійної діяльності. Акцент його уваги припадав переважно на жителів сільської місцевості, адже цей електорат, як правило, є менш політично підкованим, ніж міський. Обрана ним тактика – витрачання на виборчу кампанію максимально можливої суми коштів. Конкретні дії, які підтверджують це – роздача продуктових пакетів (станом на кінець липня пан Атрошенко персонально відвідав всі населені пункти Чернігівського району), організація екскурсії до Почаївської лаври (у подорожах брали участь жителі смт. М.-Коцюбинського, с.Дніпровське, с.Ягідне) і, навіть, вручення грошей у конвертах учасникам святкових заходів.

Станіслав Прокопенко - перший заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, керівник фракції Партії регіонів в Чернігівській обласній раді – провладний кандидат, який піднімає свій політичний імідж за рахунок бюджетних програм. Наприклад, фінансування ремонту дитячого оздоровчого табору «Юний хімік», організував ремонт приміщень дитячих садків Чернігівського району.

Вищезгадані кандидати є основними фаворитами, та конкурентами, про що говорить курйозна ситуація довкола ремонту водогону в селі Киселівка Чернігівського

району – обидва кандидати приписують собі це досягнення на сторінках регіональних Інтернет-ЗМІ, хоча, фактично, вони обидва здійснювали матеріальну допомогу. Тепер киселівський сільський голова, окрім нового встановленого, має ще й запасний водний насос.

Володимир Поліщук – підприємець, голова Чернігівської районної організації «Фронту Змін» - опозиційний кандидат, який протягом липня знаходився у стані очікування. Його активність в основному виявлялася у зустрічах з із громадськими активістами району.

Очікується, що політичні події наберуть обертів після оголошення офіційного старту кампанії. На даний момент фаворитами у районі є кандидати зі значними можливостями у використанні адміністративного ресурсу. Реалії політики можуть бути такі, що від боротьби між Владиславом Атрошенком та Станіславом Прокопенком виграє влада.

Щорський район

Вплив на політичну ситуацію у районі в значній мірі має наближення жовтневих виборів до Верховної Ради України.

Окремі політичні партії (їх в районі зареєстровано 64), що боротимуться на виборах за потрапляння до парламенту, вже активізували свою діяльність.

Так, в районі діють штаби Партії регіонів, Об'єднаної опозиції та Комуністичної партії України.

У липні в районному центрі кілька днів відбувалися пікети КПУ та Об'єднаної опозиції. У наметах з партійною символікою їх активісти розповсюджували інформаційні матеріали.

Із кандидатів-мажоритарників найактивніше працює народний депутат України, керівник фракції «Реформи заради майбутнього» у Верховній Раді України Ігор Рибаків.

3 травня в районі діють громадські приймальні та штаб Ігоря Рибаків, інші потенційні кандидати своїх штабів у районі поки не мають.

Районна влада тісно співпрацює з Ігорем Рибаківим, який забезпечує сприяння у реалізації ряду важливих проектів: проведенні ремонтних робіт у закладах освіти, культури та охорони здоров'я, реконструкції дощової каналізації, покрівлі житлових будинків, каналізаційних мереж, будівництво водогону у районному центрі тощо.

Також він надає серйозну благодійну різнопрофільну допомогу.

У м. Щорсі та деяких селах встановлені його біл-борди.

Також про свій намір балотуватися у нардепи заявили Петро Шаповал та Олег Петров. У травні вони були присутні в районі на урочистостях з нагоди 95-річного ювілею районної газети «Промінь». Активну роботу поки не проводять, обмежуючись публікаціями у згаданій районній газеті.

У липні в районі перебував народний депутат України Володимир Лещенко (КПУ), який провів особистий прийом громадян в м. Щорсі та зустрівся з виборцями сіл Сновське та Тихоновичі.

В районній газеті «Промінь» значно збільшилася кількість публікацій політичного змісту.

Зокрема, у липні найчастіше публікувалися матеріали і виступи про Ігоря Рибаків і Арсенія Яценюка, також публікувалися матеріали Олега Ляшка, Володимира Лещенка та Петра Шаповала.

Конфліктів, пов'язаних із виборчим законодавством, зафіксовано не було.

Нові організації політичних партій у липні в районі не реєструвалися.

М. Чернігів

За останні два місяця місто Чернігів стало центром більшості політичних подій, попри те, що офіційно виборча кампанія почалася лише 30 липня. Це відбулося не тільки через те, що Чернігів має статус міста обласного значення, але й тому, що територія міста входить в межі двох виборчих одномандатних мажоритарних округів: № 205 і № 206.

Протягом липня місяця 2012 року в Чернігові політична активність потенційних кандидатів в депутати та політичних сил стрімко збільшувалась, що зумовлено підготовкою до старту офіційної передвиборної кампанії.

Політичні гравці 205-го округу збільшили свою присутність в медіапросторі (міське телебачення, друкована преса, Інтернет-ресурси), а також використовували як зовнішньополітичну рекламу, так і пряме спілкування з електоратом у вигляді «дворових» зустрічей та виступів.

Упродовж останнього часу в Чернігові побутує експертна думка, згідно з якою чинний міський голова Олександр Соколов (Партія регіонів) балотуватиметься до Верховної Ради України. Сам мер тривалий час ухилявся від питань представників місцевих медіа, які були дотичні до цього прогнозу. Пан Соколов фактично розпочав свою кампанію створенням благодійного фонду «Майбутнє Чернігова» та зустрічами з мешканцями міста по вирішенню нагальних питань. Крім того, нещодавно на білбордах міста з'явилася реклама, в якій йдеться про те, що «чернігівцям в парламенті потрібен Соколов».

Останнє дослідження, що було проведено Поліським фондом міжнародних та регіональних досліджень, показало, що пан Соколов має такий самий рейтинг, як і його політичний опонент Валерій Дубіль.

Останній активно працює на теренах Чернігова упродовж тривалого часу. Так, упродовж останнього часу команда пана Дубіля організовувала навчально-розважальні програми для дітей різних мікрорайонів. Подібного роду акції проводилися щоденно на різних вулицях міста.

Крім того, під час прес-конференції в Чернігові голова Чернігівського осередку партії УДАР Сергій Аверченко представив список мажоритарників по Чернігівській області.

Так, завідуючий поліклінікою Центру радіаційного захисту населення, голова міської екологічної асоціації «Зелений світ» Іван Осадців буде йти по виборчому округу № 205 від політичної партії «УДАР». Проте сам пан Осадців до цього часу помітної політичної діяльності не здійснював, окрім деякої активності в соціальних мережах. Кандидат по мажоритарному округу № 206 від політичної партії «УДАР» Олена Попова свою виборчу кампанію на території в тому числі і Чернігова також поки що не проводила.

За словами керівника обласної організації Олександра Кириченко, від Народної Партії України по 205 округу буде балотуватися співвласник ФК "Десна" Юрій Тимошок, по 206 округу піде він сам. Активної роботи ці кандидати також не проводять. Проте пан Кириченко ситуативно долучається до заходів, що організовують представники громадського сектору.

Запекла інформаційна війна досі триває між Станіславом Прокопенком (Партія регіонів) та Владиславом Атрошенком (позапартійний). Місцеві експерти називають цих двох політичних акторів потенційними політичними опонентами по мажоритарному округу № 206. Пан Атрошенко до офіційного початку виборчої кампанії активно працював з електоральними групами свого округу, надаючи населенню продуктивні набори, у тому числі й у Новозаводському районі міста Чернігова.

Знедавна ж інформаційна кампанія на підтримку пана Прокопенка базується на меседжі «не пайками, а ділами», що є інформаційним контраргументом благодійництву Владислава Анатолійовича.

Крім того, метод прямого спілкування з електоратом переважно використовували у своїй діяльності представники ПП «Демократичний альянс», якими протягом досліджуваного періоду було проведено ряд акцій по збору коштів на заставу для участі у виборах.

Розміщували свої інформаційні повідомлення упродовж останніх двох місяців на носіях зовнішньої реклами партія «Україна-Вперед!» Наталії Королевської, Комуністична партія України, Партія регіонів, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації Станіслава Прокопенко (Партія регіонів), депутат Чернігівської обласної ради Владислав Атрошенко (позапартійний), діючий міський голова Олександр Соколов (Партія регіонів), партія УДАР та Віктор Медведчук.

На теренах Чернігова партія «Україна вперед!» Наталії Королевської проводила народний «праймеріз». Крім того, представники Об'єднаної опозиції проводять довгострокову акцію «Україна проти Януковича» зі встановленням наметів для роздачі партійної преси. Використовують гучні скандали, такі як прийняття законопроекту «Про засади регіональної мовної політики», для проведення мітингів.

Представники ВО «Свобода» у Чернігові діють переважно спільно з Об'єднаною опозицією. Проводять мітинги та пікети. Остання акція проходила під лозунгом «Ставаймо на захист своєї мови, держави, свободи!».

2.2 Матеріали, що увійшли до другого випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за серпень 2012 року

Бахмацький район

Серед кандидатів, зареєстрованих в окрузі № 208, до якого входить Бахмацький район, протягом серпня, найбільш активно продовжує працювати Михайло Голиця, голова «Комітету розвитку Полісся». Його активність виявляється у роботі громадської приймальні, застосуванні зовнішньої реклами, організації культурно-масових заходів у районі та особистих зустрічей з виборцями.

Так 5 серпня М. Голиця взяв участь в урочистостях з нагоди Дня міста у Бахмачі та Дня профспілок залізничників. За його сприяння було організовано концертну програму за участю зірок української естради, святковий феєрверк та дискотеку для молоді. Крім того, 18 серпня М. Голиця взяв участь у проведенні Спасівського ярмарку у м. Бахмач (профінансував винагороди для переможців козацьких розваг, концертну програму за участю народної артистки України Л. Сандулеси, дискотеку для молоді).

Протягом серпня М. Голиця взяв активну участь у проведенні Днів села. Зокрема, 14 серпня він привітав жителів с. Городище, 25 серпня — мешканців с. Бахмач, 26 серпня поздоровив жителів с. Піски зі святом.

Діяльність М. Голиці висвітлювалася у районній газеті «Голос Присеймів'я». В основному інформація стосувалася діяльності кандидата по наданню допомоги у проведенні культурно-масових заходів та привітань жителів району з професійними святами та днями населених пунктів.

Незалежна газета «Порадник» розміщувала матеріали щодо діяльності об'єднаної опозиції на всеукраїнському рівні (матеріал про з'їзд та партійний список по багатомандатному виборчому округу), крім того, було надруковано привітання жителів м. Бахмач від Об'єднаної опозиції «Батьківщина» з Днем міста та підсумки проведення Об'єднаною опозицією Чернігівщини першого етапу акції «Україна проти Януковича».

Під час проведення заходів до Дня міста у Бахмачі 5 серпня невідомими особами розповсюджувалась газета з викладом негативних матеріалів щодо кандидата, нині діючого народного депутата України, О. Ляшка. Вихідні дані та автори замовлення даного видання не були встановлені, хоча О. Ляшко звинуватив у провокації свого конкурента М. Голицю.

Активізував благодійну та спонсорську діяльність депутат обласної ради, кандидат у народні депутати України, Григорій Данько. На території Бахмацького міського ринку діє громадська приймальня депутата. Прийом громадян проводить екзаступник голови райдержадміністрації Борис Гросман, який є авторитетною людиною в районі. Крім того, кандидат у депутати надав кошти на заміну вікон у одній зі шкіл району та придбав устаткування для котельні та комп'ютерну техніку для Батуринської районної лікарні. Протягом серпня районна газета друкувала подяки Г. Даньку від мешканців району за спонсорську допомогу. Представники кандидата розповсюджують листівки, календарі з його короткою біографією.

Протягом серпня на території району двічі перебував народний депутат України Олег Ляшко. Основні форми його діяльності — виступи з критикою влади на публічних заходах (День м. Бахмач 5 серпня та Спасівський ярмарок 18 серпня), фотографування з прихильниками та розповсюдження агітматеріалів.

Разом з тим, у серпні вперше проявили публічну активність кандидати у народні депутати Володимир Тандура (Партія регіонів), В'ячеслав Неволько, Іван Богатирьов, які вітали бахмачан на Спасівському ярмарку, та Руслан Секела, який поздоровив жителів с. Піски з Днем села.

На даний час чітко окреслилось коло кандидатів, які будуть активно конкурувати під час виборчої кампанії. Це зокрема, М. Голиця, Г. Данько (обидва активно присутні

в медійному просторі району) та О. Ляшко, який будує свою кампанію на негативізмі та «чорному» піарі.

Щодо діяльності районних організацій політичних партій, то найвпливовішими є Партія регіонів (має 47 первинних осередків у районі), СПУ (45 осередків), Народна партія (30 осередків) та ВО «Батьківщина» (23 осередки). Станом на 1 серпня у районі зареєстровано 63 організації політичних партій.

Очікується, що суспільно-політична ситуація у Бахмацькому районі протягом вересня може значно загостритися, оскільки існують передумови для зростання протистояння між кандидатами, які проводять протилежну виборчу політику та представляють різні політичні табори.

Очікується також продовження участі найбільш рейтингових кандидатів у суспільно-політичних та культурно-масових заходах у районі та висвітлення цієї діяльності у місцевих ЗМІ.

Бобровицький район

Офіційний початок виборчої кампанії у районі не вніс особливих змін у політичне життя району, адже серед усіх кандидатів у народні депутати певну активність виявляли поки що двоє.

Слід зазначити, що «Поліським фондом міжнародних та регіональних досліджень» був проведений аналіз передвиборчих програм, які подавались кандидатами в одномандатному виборчому окрузі №210 до ЦВК, розглянувши який можна зробити наступні висновки.

У кандидатів переважно домінують констатація проблем та перелік заходів, які вони вважають за потрібне вжити. З 14 кандидатів найбільшу кількість пунктів містить програма кандидата-самовисування, діючого депутата Чернігівської обласної ради М. Рудьковського — 30 програмних позицій.

Кандидат-самовисуванець В. Нестерук отримав найбільший середній бал програми, але сама програма дуже коротка і зосереджується виключно на вирішенні проблем сільського господарства Чернігівщини і України. Більш конкретні обіцянки містять програми А. Галича, В. Кудряченка та В. Мухи.

Результати аналізу, приведеного вище, були оголошені 27 серпня в приміщенні Прилуцької центральної районної бібліотеки під час презентації та обговорення порівняльного аналізу передвиборчих програм.

Протягом серпня 2012 року найбільшу активність на території району виявляв діючий депутат обласної ради, кандидат-самовисуванець у народні депутати України М. Рудьковський. На центральній площі міста розміщений його біл-борд. Час від часу з'являється агітаційний намет і здійснюється розповсюдження роздаткових матеріалів.

11 серпня кандидат в депутати був присутній на урочистостях з нагоди днів сіл Білоцерківка та Веприк.

23 серпня у рамках відзначення 21-ї річниці незалежності України на центральній площі Бобровиці за підтримки М. Рудьковського проведено святковий концерт за участю відомих зірок естради.

У районній газеті «Наше життя» було розміщено подяку М. Рудьковському від голови батьківського комітету дошкільного навчального закладу «Золотий ключик» за встановлення пластикових вікон та від колективу Новобиківського МНВК за придбання двох автотренажерів.

Активну діяльність у районі здійснює також кандидат в народні депутати, депутат обласної ради В. Нестерук. Ним надано фінансову допомогу у підготовці до нового навчального року кільком освітнім закладам району, зокрема Бобровицькій гімназії — на облаштування центрального входу.

23 серпня В. Нестерук був присутній на заходах з нагоди Дня Державного Прапора та Дня незалежності України у с. Мирне та Стара Басань.

29 серпня В. Нестерук та М. Рудьковський взяли участь у районній серпневій педагогічній конференції.

Інші кандидати в народні депутати, зареєстровані по виборчому округу № 210, активності у районі не виявляли.

У районі зареєстровано 60 районних організацій політичних партій, найбільш впливовими з яких є Бобровицька районна організація Партії регіонів (23 первинні організації), Бобровицька районна організація ВО «Батьківщина» (25 первинних організацій), Бобровицька районна організація Соціалістичної партії України (44 первинні організації), Бобровицька районна організація Народної партії (22 первинні організації).

На останньому тижні серпня зафіксовані періодичні появи агітаційного намету від ВО «Батьківщина», який здійснював розповсюдження роздаткових матеріалів. Інші політичні сили активності не виявляли.

Борзнянський район

Борзнянський район увійшов до одномандатного виборчого округу № 208, в якому Центральною виборчою комісією кандидатами у народні депутати України зареєстровані 15 осіб.

Серед усіх кандидатів найбільшу активність у районі виявляв кандидат-самовисуванець, діючий депутат Київської міської ради М. Голиця:

16 серпня 2012 року — був присутній на дні села Омбиш;

18 серпня 2012 року — провів зустріч з виборцями сіл Велика Доч і Шаповалівка;

19 серпня 2012 року — у селі Забілівщина взяв участь у відкритті відреставрованого пам'ятника воїнам, що загинули в роки Великої Вітчизняної війни, цього ж дня взяв участь у святкуванні днів сіл Забілівщина та Новоселівка;

20 серпня 2012 року — взяв участь в урочистому відкритті дитячого майданчика у м. Борзна (по вул. Незалежності), а також додаткової групи у дитсадку «Теремок»;

21 серпня 2012 року — був присутній на міжобласному турнірі з футболу серед юнаків, присвячений пам'яті М. Майби;

28 серпня 2012 року — провів зустрічі з виборцями сіл Оленівка, Велика Загорівка, Сиволож.

Також до Дня незалежності України М. Голиця сприяв організації святкового концерту провідних столичних артистів та феєрверк у м. Борзні.

Активність інших суб'єктів виборчої кампанії збільшилась лише з середини серпня.

У районному центрі почав працювати агітаційний намет від Партії регіонів, через який поширюються матеріали щодо соціально-економічного розвитку країни за останні 2 роки та передвиборна програма Партії регіонів.

Також у м. Борзна періодично працює агітаційний намет ВО «Свобода».

Поява на території району кандидата у депутати О. Ляшка мала епізодичний характер. В районі він перебував 19 серпня. Під час візиту відвідав села Ядути, Красностав, Носелівка, Забілівщина.

Основна теза виступів О. Ляшка під час зустрічей з виборцями — критика діючої влади, іноді з прямими образами на адресу місцевих керівників, прямі заклики голосувати за нього. З 30 серпня у селах Хороше озеро та Сиволож працювали агітаційні намети Радикальної партії Олега Ляшка, які розповсюджували агітаційну літературу.

Кандидати у депутати від об'єднаної опозиції «Батьківщина» В. Неволько та В. Єленський також з'явилися на території району. 23 серпня вказані кандидати провели зустріч з виборцями у м. Борзні. У своїх виступах піддавали критиці дії Уряду та Президента України. Обіцяли, в разі їх обрання, скасувати медичну, освітянську, пенсійну реформи. Починаючи з 21 серпня в районному центрі встановлений

агітаційний намет вказаної політичної сили. Крім розповсюдження роздаткових матеріалів, уповноваженими особами проводяться бесіди з населенням, які носять різко критичний характер нинішньої влади.

Інші кандидати в народні депутати, зареєстровані по виборчому округу № 208, активності у районі не виявляли.

У районі зареєстровані 54 районні організації політичних партій, найбільш структурованими з яких є районні організації: Народної партії (49 осередків), Соціалістичної партії України (44 осередки), Партії регіонів (39 осередків), Сильної України (30 осередків), ВО «Батьківщина» (30 осередків).

Водночас, у липні зареєстрована районна організація радикальної партії Олега Ляшка.

Слід відмітити, що висвітлення діяльності кандидатів у депутати в районній газеті «Вісті Борзнянщини» має досить несистемний характер.

Політичних конфліктів, які б знайшли відображення на сторінках друкованих або електронних видань, у районі не зафіксовано.

Варвинський район

Протягом серпня суспільно-політична ситуація у Варвинському районі перебувала під впливом подій, які пов'язані з початком виборчої кампанії.

Варвинський район входить до одномандатного виборчого округу № 209, в якому Центральною виборчою комісією кандидатами у народні депутати України зареєстровані 18. Серед усіх зареєстрованих кандидатів найбільшу активність у районі протягом серпня виявляв кандидат-самовисуванець, діючий народний депутат І. Куровський.

3 серпня 2012 року І. Куровський взяв участь у сесії районної ради, відвідав КЛПЗ «Варвинська ЦРЛ» та зустрівся з трудовим колективом лікарні; передав лікарні фотоелектроколометр, тонометри та великий операційний набір.

23 серпня 2012 року на урочистому засіданні з нагоди Дня Державного Прапора України та Дня незалежності України в районному будинку культури виступила з привітанням від народного депутата України І. Куровського та вручила подяки його помічник Л. Карапута. Відбувся концерт за участю гурту «Made in Ukraine» та Ольги Юнакової за підтримки народного депутата України І. Куровського.

І. Куровський надав допомогу для часткового відшкодування вартості путівок 25 дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей на їх відпочинок у ДЗО «Сонечко».

Самовисуванець Валерій Марченко також здійснював активність протягом серпня, яка виявлялася у розповсюдженні листівок та зустрічей з мешканцями району. Зокрема, 30 серпня відбулася зустріч у с. Журавка. Матеріали позитивного характеру про його діяльність було зафіксовано в обласній газеті «Чернігівщина».

Висуванець від Соціалістичної партії України Микола Бойко та Валерій Боровик від ВО «Свобода» виявляли схожу, але менш інтенсивну активність.

12 серпня 2012 року в районі перебував кандидат в народні депутати України В. Боровик. В цей день відбувався футбольний турнір організований СТОВ «Дружба-нова», на відкритті якого з вітальним словом до учасників звернувся сам В. Боровик.

Протягом серпня зафіксовані періодичні появи агітаційного намету від ВО «Батьківщина» (1, 2, 14 серпня 2012 року), який здійснював розповсюдження роздаткових матеріалів, зокрема, газети об'єднаної опозиції «За Батьківщину».

Комуністичною партією України у районі було розповсюджено газету – партійне видання «По правді кажучи».

Політичних конфліктів, які б знайшли відображення на сторінках друкованих або електронних видань, у районі не зафіксовано.

Вплив на суспільно-політичну ситуацію в районі мають два друковані видання.

Варвинська незалежна газета «Українська доля» протягом серпня друкувала статті: про рух «Чесно»; про депутата обласної ради С.Гайдая (Партія регіонів); про участь народного депутата України І. Плюща (фракція «Реформи заради майбутнього») на урочистостях з нагоди 193-ї річниці П. Куліша на хуторі Мотронівка в Борзнянському районі.

Варвинська районна комунальна газета друкувала: інформацію про відвідування району нардепом І. Куровським, його громадську приймальню (працює з 2 серпня); інформацію про депутатів обласної ради В. Кульбако та В. Зуба; інформацію про конференцію Радикальної партії О. Ляшка; інтерв'ю з І. Куровським; інформацію про депутата обласної ради С.Гайдая (Партія регіонів).

Городнянський район

Щодо активності потенційних кандидатів в серпні місяці 2012 року, то в Городнянському районі продовжує активно працювати Ігор Рибаків, народний депутат України, керівник групи «Реформи заради майбутнього».

У районі працює громадська приймальня Ігоря Рибаків. Наразі даний кандидат є фактично монополістом у сегменті зовнішньої реклами в районі. Розгалуженою є мережа помічників народного депутата. 28 серпня під час районної конференції вчителів зі сцени районного будинку культури звучали подяки на адресу Ігоря Рибаків. Під час конференції було повідомлено про здійснену допомогу пана Рибаків школам району з нагоди свята 1-го вересня у вигляді подарункових наборів спортивних м'ячів. Робота Ігоря Рибаків систематично висвітлюється комунальними ЗМІ (районна газета «Новини Городнянщини»).

На вулицях районного центру працювали агітаційні намети із символікою ВО «Батьківщина» та партії «УДАР».

Розпочала активну роботу офіційна громадська приймальня від ВО «Батьківщина».

У сегменті зовнішньої реклами у Городнянському районі представлений тільки Ігор Рибаків, біл-борди якого можна побачити в найвіддаленіших селах міста і району.

На шпальтах ЗМІ розміщувалися публікації зі згадуванням Об'єднаної опозиції «Батьківщина», Володимира Лещенко, Партії Регіонів, самовисуванця Сергія Юхименка та кандидата в народні депутати України Петра Шаповала.

Ічнянський район

Протягом серпня у районі значну активність проявляли суб'єкти виборчого процесу — насамперед кандидати по мажоритарному виборчому округу № 208. Це кандидат у народні депутати України, голова Комітету розвитку Полісся М. Голиця, чинний народний депутат України О. Ляшко та депутат Чернігівської обласної ради

Григорій Данько. Але найбільш системну та планомірну роботу з електоратом проводив М. Голиця.

У м. Ічня протягом серпня розповсюджувався спеціальний випуск Всеукраїнської газети «За Київським часом» та «Наше Полісся», де було висвітлено діяльність М. Голиці, вітальні листівки до професійних свят, а також буклети «Михайло Голиця – вірний син Чернігівщини».

За сприяння М. Голиці під час святкування Днів села в Тростянці та Южному для відпочинку селян було надано розважальні атракціони. Крім цього, 23 серпня в м. Ічня до річниці незалежності України М. Голиця організував святковий концерт з феєрверком за участю артистів м. Києва.

Також 18 серпня на Дні села у Тростянці побував народний депутат України О. Ляшко. Кандидат діяв в своєму амплуа - максимум критики влади. Крім того, 26 серпня в районному центрі було розгорнуто інформаційний намет Радикальної партії Олега Ляшка та роздавались відповідні агітаційні листівки.

5 серпня народний депутат О. Ляшко на майдані в центрі смт. Парафіївка провів зустріч з жителями селища. Депутат розповідав про свою діяльність у Верховній раді, на Чернігівщині. Надав кошти в сумі 2500 грн на заміну входних дверей місцевої ЗОШ І-ІІІ ст. Також активісти його політичної партії роздавали присутнім відповідні агітаційні листівки.

18, 19 серпня Г. Данько відвідав села Тростянець та Южне. Подарував місцевим школам комплекти футбольних м'ячів. А 25 серпня в м. Ічня організував на міському стадіоні міжрайонний турнір з футболу серед ветеранів за участі команд з районів, які входять до округу.

У м. Ічня розповсюджується інформаційна листівка «За Чернігів» однойменної громадської організації, яка агітує підтримувати на виборах Б. Бойправа. Поки що цей кандидат не проявив активності на території району.

3 2 серпня у м. Ічня розпочала роботу громадська приймальня Івана Куровського.

22 серпня І. Куровський приймав участь в урочистих заходах по відкриттю навчально-виховного комплексу «Бакаївська ЗОШ І-ІІ ст. – дошкільний навчальний заклад».

Також на відкритті дитячого садка в с. Бакаївка був само висуванець по 209 округу М. Полуда, але жителів села офіційно не вітав. Даний кандидат надавав допомогу громадам с. Бакаївка та с. Дорогинка, на землях яких розташоване його сільськогосподарське підприємство.

У серпні районний центр відвідував кандидат від ВО «Свобода» В. Боровик.

5, 19 серпня в центрі міста, біля міського базару, активісти районної організації ВО «Батьківщина» з партійного намету роздавали друковане видання «Зміни майбутнє» політичної партії «Фронт змін» та збирали підписи на підтримку акції «Україна без Януковича».

19 серпня активісти районної організації КПУ роздавали на міському базарі та на прилеглій території свій друкований інформаційний бюлетень «По правді кажучи».

В районній газеті було розміщено матеріали: щодо участі М. Голиці (депутата Київської міськради) в урочистому врученні актів на землю селянам в Більмачівці; щодо участі народного депутата України О. Ляшка (позафракційного) та І. Куровського (позафракційного) на урочистому відкритті газопроводу в Сокиринцях; щодо роботи громадської приймальні народного депутата України І. Куровського (позафракційний) в м. Ічня, смт. Срібне, смт. Варва, м. Носівка, м. Ніжин.

Також у районній газеті розміщено: подяку М. Голиці (депутат Київської міськради) від учнівського та педагогічного колективу Парафіївської ЗОШ Ічнянського р-ну та колективу Іваногородської сільської лікарні; інтерв'ю з народним депутатом України І. Куровським (позафракційний).

Коропський район

Протягом серпня у Коропському районі найбільш активно продовжив працювати штаб Ігоря Рибаківа, народного депутата України від фракції «Реформи заради майбутнього». Його активність виявлялася переважно у роботі громадської приймальні та застосуванні зовнішньої реклами на біл-бордах.

Діяльність І. Рибаківа більше висвітлювалася у районній газеті «Нові горизонти». В основному інформація стосувалася діяльності нардепа по наданню допомоги у проведенні культурно-масових заходів та відновленню вантажних перевезень через залізничну станцію «Короп». Разом з тим, особисто народний депутат у районі в серпні не перебував.

Незалежна газета «Коропщина» розміщувала матеріали щодо діяльності Об'єднаної опозиції на всеукраїнському рівні (матеріал про з'їзд та партійний список по багатомандатному виборчому округу), крім того було надруковано інтерв'ю з кандидатом у народні депутати по 207-му округу В. Куніциним (колишній очільник районної організації БЮТ). Разом з тим, у газеті «Коропщина» було наведено матеріал про сприяння І. Рибаківа у відновленні вантажних перевезень через залізничну станцію «Короп». Також у виданні було розміщено два матеріали про діяльність Радикальної партії Олега Ляшка.

У серпні на території району невідомими особами розповсюджувалась газета з викладом негативних матеріалів щодо біографії Ігоря Рибаківа. Вихідні дані та автори замовлення даного видання не були встановлені.

Протягом серпня на території району зростає активність об'єднаної опозиції та Комуністичної партії України, зокрема її кандидата в виборчому округу №207, народного депутата України В. Лещенка. Хоча запланована на 14 серпня у районному центрі зустріч народного депутата В. Лещенка з виборцями не відбулася через те, що нардеп на зустріч не з'явився.

Інший кандидат С. Журман (об'єднана опозиція «Батьківщина») провів 20 серпня у Коропі зустріч з виборцями (до 30 осіб).

Починаючи з 10 серпня, на центральній площі селища Короп, а з 20 серпня – у смт. Понорниця виставляються агітаційні намети Об'єднаної опозиції та КПУ, з яких розповсюджуються друковані матеріали, з інформацією про діяльність цих партій, їх кандидатів у народні депутати, критичні матеріали про діяльність діючого уряду.

З серпня у Коропі утворено районний штаб партії «Удар», проте активної агітаційної роботи він поки не веде.

Що стосується діяльності інших кандидатів, то у Коропському районі їх активність поки залишається низькою.

Щодо діяльності районних організацій політичних партій, то найвпливовішими є Партія регіонів (має 34 первинні осередки у районі та близько 1000 членів партії), Народна партія (22 осередки/402 члени партії), СПУ (36 осередків/217 членів партії) та КПУ (27 осередків/235 членів партії). Станом на 1 серпня у районі зареєстровано 55 організацій політичних партій.

Очікується, що суспільно-політична ситуація у Коропському районі протягом вересня може дещо загостритися, оскільки існують передумови для зростання політичного протистояння між групами кандидатів різної політичної та вікової формації.

Очікується участь найбільш рейтингових кандидатів у суспільно-політичних та культурно-масових заходах у районі.

Корюківський район

Виборча кампанія у Корюківському районі виборчого округу №207 не відзначається масштабними показниками активності: з-поміж кандидатів-мажоритарників продовжується повсюдне домінування голови парламентської фракції

«Реформи заради майбутнього» Ігоря Рибаківа, а про інших кандидатів є тільки поодинокі згадки у районній газеті; що стосується діяльності політичних партій, то найактивнішими наразі є ВО «Батьківщина» та партія «УДАР».

Вулична активність політичних сил зосереджена в переважно поблизу велелюдних місць міста: біля ринку кожного дня, зранку і до обіду, встановлюються палатки ВО «Батьківщини» та ПП «УДАР», з яких активісти розповсюджують матеріали агітаційного характеру, а у вихідні дні активно працюють Комуністична та Радикальна партії поблизу ринку, проводячи агітацію через спілкування з виборцями та розповсюдження партійних видань.

Вибірчі зустрічі:

7 серпня до міста Щорс навідався лідер КПУ П. Симоненко, на зустріч з яким була відряджена делегація і з Корюківки. За неофіційними даними, було проведено переговори про його приїзд у Корюківку та зустріч з виборцями в одному з цехів фабрики технічних паперів, але керівництво підприємства у цьому відмовило.

29 серпня у Корюківці побував колишній президент України Леонід Кучма, який завітав до фабрики технічних паперів.

Найбільшою активністю у районних ЗМІ після кількатижневої перерви знову відзначається Ігор Рибаків, зокрема в районній газеті «Маяк». Також, постійною є присутність на сторінках районної газети публікацій про Об'єднану опозицію. Розпочала свою роботу у ЗМІ і партія «УДАР»: протягом серпня регулярно публікувалися запрошення отримати безоплатну юридичну консультацію в їх офісі. Також були опубліковані інтерв'ю кандидатів-мажоритарників: депутата ВРУ Володимира Лещенка від Комуністичної партії та само висуванець Петро Шаповал. Політична реклама на біл-бордах є явною прерогативою Ігоря Рибаківа.

Методи агітації на підтримку пана Рибаківа стають дедалі цікавішими: серед колективів бюджетних організацій району збираються підписи працівників на підтримку даного кандидата, а будинками міста подорожують активісти, якими проводиться опитування щодо політичних уподобань виборців, але разом з тим, за свідченням очевидців, інтерв'юери радять підтримати саме кандидата Рибаківа.

Петро Шаповал, голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації "Сила і честь" та Володимир Лещенко, депутат Верховної Ради від Комуністичної партії активно публікуються в районній газеті.

Колишнім народним депутатом України Олегом Петровим наприкінці серпня було відкрито громадську приймальню у центрі міста.

Куликівський район

Куликівський район входить до одномандатного виборчого округу № 208, в якому, за даними Центральної виборчої комісії, станом на 31.08.2012 кандидатами у народні депутати України зареєстровано 15 осіб, з них 9 висунуто партіями та 6 самовисуванців.

Як і минулого місяця, найактивнішою є діяльність кандидата в народні депутати, голови фонду регіонального розвитку «Полісся» М. Голиці.

Його діяльність, в основному, проявляється в організації концертів естрадних виконавців з міст Києва та Чернігова. Так, за його сприяння 27 серпня селах Ковчин, Бакланова Муравійка та Салтикова Дівича з нагоди дня села було організовано святкові концерти.

У серпні представники М. Голиці (з 13 по 19 серпня) побували в багатьох селах району та вручили подарунки майбутнім першокласникам.

Також цього місяця за його сприяння були організовані три поїдки до православних святинь (Київ, Почаїв, Умань), в яких взяли участь 150 жителів району.

Щодо інформаційної кампанії, то з 20 серпня в центрі смт. Куликівка працює агітаційний намет М. Голиці, з якого розповсюджується друкована агітаційна

продукція. Протягом серпня подібні агітаційні бригади М. Голиці також працювали в селах Орлівка та Дроздівка.

Серед інших активних кандидатів району є О. Ляшко, котрий 11 та 12 серпня 2012 року з двома охоронцями та знімальною групою УТ - 1 перебував у с. Вересоч. Мета візиту – зйомки передвиборчого агітаційного ролика про О. Ляшка.

Щодо інформаційної кампанії кандидата: у смт. Куликівка працює агітаційний намет О. Ляшка. Серед жителів району (як правило, через поштові скриньки) поширюється агітаційна продукція в підтримку кандидата. Одночасно поширюються листівки з викладом негативних матеріалів щодо біографії та діяльності пана Ляшка.

21 серпня 2012 року на території району вперше з'явився кандидат в народні депутати (від об'єднаної опозиції «Батьківщина») В. Неволько, який разом з кандидатом від опозиції В. Єленським (балотується за партійними списками) провів зустрічі з виборцями в смт. Куликівка та с. Орлівка. Під час зустрічей кандидати озвучували основні тези передвиборчої програми та відповідали на запитання виборців.

Ще одним кандидатом на території Куликівського району є І. Богатирьов (самовисуванець), котрий 23 серпня 2012 року відвідав села Кладьківка та Хибалівка: проводив зустрічі з колективом Кладьківської школи та батьками учнів.

Також в Куликівському районі працюють громадські приймальні кандидата в народні депутати Григорія Данька та партії «УДАР».

На території району у святкових заходах з нагоди Дня Незалежності України прийняли участь кандидати в народні депутати України: М. Голиця (самовисування), О. Ляшко (радикальна партія О. Ляшка), І. Богатирьов (самовисування), Р. Секела (самовисування).

Інші кандидати в народні депутати України по 208 мажоритарному округу на території Куликівського району активності не виявляли.

Менський район

Найбільшу політичну активність на території району виявляли Михайло Голиця (самовисування), Олег Ляшко (суб'єкт висування – Радикальна Партія Олега Ляшка), Григорій Данько (самовисування) та Руслан Секела (самовисування),.

У місцевій комунальній газеті «Наше слово» та на сайті районної державної адміністрації найчастіше з'являлася інформація про Михайла Голицю, рідше - про Григорія Данька.

По місту розповсюджувалися газети, листівки та плакати про Михайла Голицю та Олега Ляшка.

Інформація із зображенням та згадуванням Олега Ляшка з'являлася на біл-бордах міста.

Вищезазначені кандидати протягом серпня проводили зустрічі з виборцями, здійснювали благодійну та меценатську діяльність.

Михайло Голиця здійснив допомогу у проведенні Студентського форуму, змагань з пляжного волейболу та організації святкування Дня Незалежності України у місті Мена, під час якого особисто вітав жителів міста.

Під час урочистих зборів та святкового концерту з нагоди Дня Незалежності України, які проходили у менському Будинку культури, Григорій Данько вітав мешканців районного центру зі святом, представник від Михайла Голиці вручив подарунки Героям Соціалістичної Праці.

Політичні партії, в основному, проявляють активність через публікації у ЗМІ, розповсюдження друкованої продукції на вулицях району, застосування зовнішньої реклами. Найактивнішими у районі залишаються організації Партії регіонів та Об'єднаної опозиції «Батьківщина».

Ніжинський район

Протягом серпня місяця після офіційного старту виборчих перегонів у місті Ніжині та Ніжинському районі найактивніше здійснює політичну роботу Куровський Іван Іванович – само висуванець, зареєстрований кандидатом в депутати по виборчому округу №209. За звітний період ним було здійснено благодійну діяльність на користь місцевих громад Ніжина та району. В інформаційних друкованих та Інтернет-виданнях було зазначено про відновлення за його фінансової допомоги постачання гарячої води в м. Ніжин, яке було припинено з квітня місяця через загальну заборгованість у місті.

Даний вчинок деякими виданнями розглядається як інструмент підвищення власного політичного рейтингу. Після відновлення водопостачання серед жителів міста Ніжин було розповсюджено листівки з подякою Івану Куровському від ВАТ «Ніжин Тепло Мережі».

Ще одним випадком благодійництва Івана Куровського було здійснення

фінансової підтримки газифікації декількох населених пунктів Ніжинського району – сіл Шняківка та Терешківка. Також кандидатом здійснювалася матеріальна допомога на функціонування релігійних, освітніх та медичних закладів. А до Дня Незалежності 24 серпня за підтримки депутата Верховної Ради України Івана Куровського відбувся концерт Олександра Пономарьова, учасниці проекту «Голос Країни» та колективів м. Ніжина.

Вже традиційною стала поява Івана Куровського на публічних заходах разом з посадовими особами обласного та районного рівнів. Зокрема, під час святкування Дня

Прапора у с.Лосинівка кандидата супроводжували голова Чернігівської обласної державної адміністрації Володимир Хоменко та голова районної державної адміністрації Володимир Другаков.

Для розміщення інформаційних матеріалів позитивного характеру про діяльність Івана Куровського активно використовуються сторінки обласних газет («Деснянка вільна») та видань місцевого значення (Ніжинська міська газета «ВІСТІ» та газета

«Ніжин-інфо»). На високому рівні кандидат також представлений і в сегменті зовнішньої реклами.

Помітною була активність таких кандидатів у народні депутати: Боровика Валерія Анатолійовича, висунутого політичною партією ВО «Свобода» та Марченка Валерія Анатолійовича – самовисуванця. Їхня активність виявляється у розміщенні інформаційних матеріалів про свою діяльність на сторінках місцевих газет та зустрічах з виборцями.

Активність політичних партій протягом серпня була значно нижчою, ніж активність кандидатів-мажоритарників: протягом місяця на біл-бордах міста розміщувалася політична реклама з символікою Комуністичної партії України, партії «УДАР», ВО «Свобода».

У м. Ніжин та Ніжинському районі розміщувались агітаційні намети від ВО «Свобода» та Об'єднаної опозиції «ВО Батьківщина», з яких активістами розповсюджувалися інформаційні матеріали агітаційного характеру.

У серпні відбувся візит до м. Ніжин лідера партії «Народний рух України» Бориса Тарасюка, який під час публічного виступу закликав мешканців міста підтримати на виборах сили Об'єднаної опозиції та кандидата-висуванця від опозиційних сил Валерія Боровика. А під час урочистостей до Дня Незалежності України, партіями ВО «Свобода» та ВО «Батьківщина» було організовано дві мобільні групи активістів з прапорами із символікою партій, які розташувалися на місці проведення святкового концерту.

Активістами КПУ, в свою чергу, розповсюджувалися агітаційні матеріали та використовувалися при цьому автомобілі із зображенням партійної символіки на корпусах.

Не обійшлося і без політичних конфліктів та порушень виборчого законодавства. В місцевих інтернет-виданнях було висвітлено інформацію, про те як Іван Куровський проводив агітаційну роботу на сесії міської ради. Під час свого виступу він висловився на користь своєї особи як кандидата у народні депутати України по 209-му одномандатному округу.

виступу він висловився на користь своєї особи як кандидата у народні депутати України по 209-му одномандатному округу.

Носівський район

З початком офіційної виборчої кампанії дії всіх кандидатів відбувались із дотриманням Закону України «Про вибори народних депутатів».

В Носівському районі активність протягом серпня проявляли організації Партії регіонів, Об'єднаної опозиції «Батьківщина», ВО «Свобода», «УДАР». Це виявилось як через організацію та проведення заходів, так і за результатами моніторингу місцевої преси.

Серед діяльності політичних сил, вартою уваги є робота агітаційного намету Об'єднаної опозиції «Батьківщина» у III декаді серпня (розміщувався у центрі м. Носівка).

Найбільш активно у районі діє кандидат у народні депутати України, чинний народний депутат І. Куровський. З 2 серпня у м. Носівка працює громадська приймальня народного депутата України І. Куровського. Представники кандидата відвідують населені пункти області та беруть участь в урочистостях з нагоди днів сіл, свят врожаю тощо. Так, заступник директора ПП «Агропрогрес» О. Сюр від імені кандидата в депутати України І. Куровського вітав зі святом жителів територіальних громад на урочистостях з нагоди Дня села Ганнівка (18 серпня), Дня села Рівчак-Степанівка (25 серпня). Також О. Сюр виступав на урочистих зборах громадськості жителів м. Носівка з нагоди 21-ї річниці незалежності України. На святкуванні Дня села Козари 4 серпня вітання від І. Куровського зачитав заступник директора ПП «Агропрогрес» В. Губенюк.

Також 26 серпня в м. Носівка розповсюджувався «Вісник Івана Куровського».

Носівська районна газета «Носівські вісті» висвітлює діяльність суб'єктів виборчого процесу. Найбільше — І. Куровського (№ 31 від 4 серпня 2012 року; №32 від 11 серпня 2012 року; № 33 від 18 серпня 2012 року). Районною владою практикується висловлення під час масових заходів та на сторінках ЗМІ подяк І. Куровському за допомогу територіальним громадам чи вирішення тих чи інших питань соціально-економічного плану.

Що стосується інших кандидатів, то їх діяльність залишалась майже непомітною. Єдиним виключенням стали офіційні привітання у ЗМІ та статті про представників Партії регіонів, згадка про участь О. Ляшка у відкритті газопроводу в Сокиринцях Сірбнянського району.

Очікується, що суспільно-політична ситуація у Носівському районі протягом вересня залишатиметься стабільною.

Прилуцький район

Активність потенційних кандидатів та агітаційна кампанія.

За даними ЦВК кандидатами по округу № 210 було зареєстровано 14 кандидатів. Активність протягом серпня виявляли не всі.

Коротя Вікторія Вікторівна (кандидат від Комуністичної партії України) протягом серпня проводила активну зовнішню агітацію із гаслами: «Владу мільйонам, а не мільйонерам», «Владу – трудовому народові», «Соціалізм – шлях до гідного життя», «Защитим 8-часовой рабочий день и право на труд!».

Курган Ігор Миколайович (висуванець від політичної партії «УДАР») поки що виявляв низький рівень активності. Протягом серпня ним застосовувався інструмент зовнішньої реклами шляхом розміщення інформації на сіті-лайтах міста Прилуки із гаслом «Настав час!».

Лабазов Віктор Станіславович (висуванець політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина») активно використовував інструмент вуличної агітації через роботу у наметах та розповсюдження друкованих матеріалів у містах Прилуки, Козелець та Бобровиця.

Рудковський Микола Миколайович (самовисуванець) наразі є найбільш активним кандидатом по округу №210. Активно використовує інструменти зовнішньої агітації та здійснює благодійну діяльність під гаслом «Працюємо, створюємо, розвиваємо».

З боку інших кандидатів по мажоритарному округу № 210 на території Прилуцького району жодної публічно-політичної активності не було зафіксовано.

Ріпкинський район

На даний час на території району найактивніша діяльність спостерігається з боку трьох кандидатів у народні депутати України:

–першого заступника голови обласної державної адміністрації Станіслава Прокопенка;

–голови Наглядової ради ВАТ “Хліб Києва” Владислава Атрошенка;

–комерційного директора ПОСП “Агро-Сівер” Володимира Поліщука.

С. Прокопенко бере участь в районних заходах, що проводяться органами виконавчої влади та місцевого самоврядування з нагоди державних та професійних свят. Також С. Прокопенко провів ряд робочих зустрічей у сільських та селищних радах району (під час спілкування озвучуються, в основному, плани органів влади та місцевого самоврядування сприяти розвитку громад та можлива допомога у цьому питанні С. Прокопенка).

Також кандидат у народні депутати особисто відвідував навчальні заклади, надавав необхідну допомогу та сприяння у вирішенні наявних проблем. Ще один вид активності кандидата — організація святкування Днів сіл у територіальних громадах області.

Активно діє на території району В. Атрошенко. Він також сприяє проведенню Днів сіл, має у кожному населеному пункті агітаторів. У серпні цього року активність даного кандидата проявлялася у різноманітних формах - від розповсюдження друкованої агітаційної продукції (газета «Наше життя») до особистих зустрічей із мешканцями населених пунктів.

Наприкінці серпня Владиславом Атрошенком було організовано ряд безкоштовних екскурсійних подорожей до видатних місць України для жителів сіл та селищ району.

Кандидат в народні депутати України В. Поліщук у серпні брав участь у святкуванні 90-річчя Губицької сільської ради, днів сіл Тараса Шевченка, Задеріївки, де роздавав агітаційні матеріали (також особисто).

2 серпня 2012 року з агітаційного намету об'єднаної опозиції «Батьківщина» розповсюджувалась газета «Зміни майбутнє» з вкладкою «Інформаційний бюлетень №1», на першій сторінці якого зазначено: «Цей бюлетень з'явився на світ, завдяки тому, що матеріали про діяльність громадсько-політичного діяча Володимира Поліщука відмовилися друкувати районні газети». Примітно, що у даному виданні наявна критика дій іншого кандидата — Владислава Атрошенка та під заголовком «Вони зрадили опозицію» — критика депутатів Чернігівської районної ради та депутата обласної ради Олега Обушного.

Найбільшою інформаційною подією серпня став V відкритий фестиваль традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств “Київська Русь”, (сmt Любеч). У святкових заходах взяли представники органів влади, окремих політичних партій, кандидат у народні депутати України С. Прокопенко. Під час заходу працювали агітаційні намети Партії регіонів, агітатори розповсюджували агітаційну літературу. Також на заході помічений кандидат у народні депутати від об'єднаної опозиції «Батьківщина» В. Поліщук.

Районна газета «Життя Полісся» містить матеріали, присвячені діяльності виключно провладних кандидатів у народні депутати. В районній газеті було розміщено матеріали:

– щодо підтримки кандидатури С. Прокопенка (Партія регіонів) у депутати ВРУ депутатами Любецької селищної ради;

– щодо виїзної наради С. Прокопенка (Партія регіонів) з питань подолання наслідків стихійного лиха;

– щодо урочистого відкриття сільського клубу у Новоукраїнському за сприяння С. Прокопенка (Партія регіонів);

- щодо прес-конференції народного депутата України М. Чечетова (Партія регіонів) у Чернігові;
 - щодо Дня села в с. Маньки та про подарунок (музичний центр) для будинку культури від С. Прокопенка (Партія регіонів).
- Також у районній газеті розміщено:
- з подякою С. Прокопенку від жителів с. Неданчичі;
 - з привітанням з Днем незалежності від народного депутата України М. Чечетова (Партія регіонів).

Семенівський район

У розрізі діяльності зареєстрованих по виборчому округ №207 кандидатів у народні депутати протягом серпня у Семенівському районі найбільш активно продовжує працювати Ігор Рибаків, голова фракції «Реформи заради майбутнього» у Верховній Раді України.

В районній газеті «Життя Семенівщини» протягом серпня друкувались матеріали, які висвітлюють діяльність І. Рибаків. Ця інформація стосувалася у більшій мірі висвітлення діяльності народного депутата за попередні місяці, коли від його імені надавалась допомога територіальним та релігійним громадам, окремими громадянам. Водночас, сам народний депутат у районі в серпні не перебував.

З кінця серпня значно зросла активність Комуністичної партії України, у більшій мірі — кандидата від КПУ по виборчому округу №207 народного депутата України В. Лещенка. У кінці серпня відбулись зустрічі В. Лещенка з виборцями сіл Олександрівка, Костобоброва, Архипівка, Тимоновичі, Хотіївка, Галаганівки. Водночас, на зустріч з кандидатом приходить відносно невелика кількість громадян.

Також у серпні населені пункти району відвідували представники кандидата в народні депутати Олега Володимировича Петрова, однак інформації про їх зустрічі з виборцями не було зафіксовано. Слід зазначити, що Центральна виборча комісія також зареєструвала по виборчому округу іншого кандидата у народні депутати – Петрова Олега Борисовича, жителя м. Прилук.

У серпні районна газета друкувала матеріали про діяльність кандидата в народні депутати України П. Шаповала.

Що стосується діяльності інших кандидатів, то у Семенівському районі їх активної діяльності не спостерігалось.

У діяльності районних організацій політичних партій, найвпливовішими протягом серпня були Партія регіонів (має 27 осередків у селах області), Народна партія (також 27 осередків), СПУ (32 осередки), КПУ (12 осередків), ВО «Батьківщина» (20 осередків). Станом на 1 серпня у районі зареєстровано 48 організацій політичних партій. За останній період змінено назву районної організації Української соціал-демократичної партії — на «Україна — Вперед!». Також змінено керівника районної організації політичної партії «УДАР» Віталія Кличка.

Що стосується фактів порушення порядку проведення передвиборчої агітації, то представники громадянської мережі «Опора» у Чернігівській області оприлюднили на власному сайті інформацію щодо можливого порушення ч. 13 ст. 74 Закону України «Про вибори народних депутатів». Так, у вказаному повідомленні розповідається про надання представниками народного депутата І. Рибаків матеріальної допомоги на потреби релігійної громади с. Орликівка під час святкування Дня села 4 серпня.

Сосницький район

Серпень не надто змінив політичну активність на Сосниччині. З 12 зареєстрованих у ЦВК кандидатів по 207 округу більшість є маловідомою населенню району. При цьому, лише декілька з них популяризують себе через мас медіа.

Так, у районних ЗМІ серед самовисуванців у серпні було зафіксовано матеріали зі згадуванням: Ігоря Рибаків та Петра Шаповала. З-поміж політичних сил у районних ЗМІ публікувалися: Комуністична партія України, Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Радикальна Партія Олега Ляшка.

Безперечне лідерство в агітаційній роботі протягом серпня належало Ігорю Рибаківу - голові депутатської фракції «Реформи заради майбутнього». У серпні, за фінансування Благодійного фонду Ігоря Рибаків, було заасфальтовано 800-метровий відрізок дороги по вул. Яблуневій у Сосниці, придбано куполи та проведено реставраційні роботи в Свято-Покровській церкві. Було здійснено допомогу людям з інвалідністю – надано ортопедичні крісла з електронною системою управління. За його сприяння також проведено будівництво водонапірної башти в селі Змітнів.

Проте не зрозуміло в якій мірі відбувається фінансування даних заходів. Населенню через ЗМІ доноситься інформація, що відновлення відбувається за сприяння органів влади та народного депутата Ігоря Рибаків. Отже, використання бюджетних коштів прямо пов'язується з особою кандидата. Це дає підстави вважати, що Ігор Рибаків користується можливостями адмінресурсу.

Практично на всіх біл-бордах району розміщено зображення або прізвище Ігоря Рибаків.

На фоні агітаційної діяльності пана Рибаків на Сосниччині робота інших кандидатів видається малопомітною, або взагалі відсутньою. Подекуди агітаційна діяльність деяких кандидатів обмежується розповсюдженням інформаційних листівок та зустрічами з виборцями. Так, розміщення агітаційних наметів та розповсюдження партійних газет проводилося представниками Радикальної Партії Олега Ляшка. Кандидат від даної політичної сили Василь Амелеченко проводив зустрічі з виборцями віддалених сіл району, приймав участь у святкуванні дня села Волинка.

Певну інформаційну активність виявляли представники Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина» та партії «УДАР» Віталія Кличка. Не надто відрізнялася від них за діяльністю районна організація Комуністичної партії України.

Загалом серед великої кількості кандидатів та партій, агітаційну роботу проводять далеко не всі суб'єкти виборного процесу. Переважно це ті ж самі політичні сили, що виявляли активність у минулому звітному періоді.

Срібнянський район

За результатами серпневого моніторингу можна зробити висновок, що найактивніша суспільно-інформаційна кампанія провадиться з боку І.І. Куровського та ВО «Батьківщина».

У районному виданні «Срібнянщина» публікувалися статті ВО «Батьківщина» (протягом серпня – в кожному тижневому номері) про з'їзди або іншу діяльність партійного об'єднання. На вулицях срібнянського районного центру систематично розміщувалися намети із символікою даної політичної сили.

Значна кількість матеріалів у місцевих ЗМІ стосувалася діяльності Івана Куровського: подяки, вітальні публікації, статті із проханням надання допомоги від мешканців сіл районів, що відносяться до 209 округу. З 2 серпня ц.р. на території смт. Срібне, розпочала роботу громадська приймальня народного депутата, в якій всім охочим надавалися безкоштовні юридичні консультації.

21 серпня на території Срібнянського району відбулось відзначення 100 річного ювілею Савинської загальноосвітньої школи, а на якому була присутня помічник народного депутата І.І. Куровського Л.М. Карапуга.

Протягом звітного періоду помітної активності з боку О. Ляшка, та інших кандидатів 209-го мажоритарного округу (на відміну від минулого місяця) не було зафіксовано.

З вищесказаного можна зробити висновок, що на теренах Срібнянщини за серпень місяць найбільшу активність виявляв позафракційний кандидат, народний депутат України Іван Куровський.

Станом на 29.08.2012 ЦВК зареєстровано 18 кандидатур, з них 11 – самовисуванці, 7 – висунуто від політичних партій. Їх діяльність (окрім І.І. Куровського) в основному зосереджена у м. Ніжині та Ніжинському районі. Активних дій з боку претендентів до ВРУ на території Срібнянського району виявлено не було.

Святкування загальнодержавних свят, що проходили в серпні (День Державного прапора України та День Незалежності України) на території району, відбулося переважно без партійної символіки від будь-яких політичних сил та без візитів відомих політиків, кандидатів в народні депутати України.

Проте, одним із спонсорів вечірнього концерту, присвяченого дню Незалежності України, в смт. Срібне виступив кандидат у народні депутати України Іван Куровський, але його особистої присутності та його представників на території району не було зафіксовано.

Таким чином, конкуренція між суб'єктами виборчого процесу не була характерною для політичної ситуації у Срібнянському районі.

Талалаївський район

Протягом серпня 2012 року у Талалаївському районі кандидати в народні депутати по 208 виборчому округу брали участь у районних заходах та відвідували сільські та селищні територіальні громади. З другої половини серпня деякі кандидати розпочали проводити зустріч з виборцями, а у населених пунктах району активно розповсюджується їх агітаційний матеріал. Це, насамперед, М. Голиця (самовисування), Г. Данько (самовисування), І. Богатирьов (самовисування), С. Михно (Комуністична партія України), В. Неволько (Об'єднана опозиція «Батьківщина»).

Наприклад, при відзначення Дня селу у с. Липове 12 серпня помічені кандидати по виборчому округу №209 М.Голиця, С. Михно, В. Неволько. Водночас участь у святі взяв голова районної ради Ю. Дзюбан, який також зареєстрований кандидатом у народні депутати України по даному виборчому округу від Соціалістичної партії України.

У селищі Талалаївка також працює громадська приймальня депутата обласної ради, кандидата у народні депутати Г. Данька (самовисуванець). Крім того, Г. Данько 21 серпня з робочим візитом перебував у районі.

Якщо оцінити діяльність кандидатів у народні депутати за якісним критерієм, то найбільш активними протягом серпня були М. Голиця та С. Михно, які брали участь у багатьох заходах і провели більше, ніж інші кандидати, зустрічей з виборцями.

Водночас, кандидати сприяють вирішенню проблем населених пунктів району, найбільше — М. Голиця, О. Ляшко та Г. Данько.

Також помічена участь М. Голиці у районному фестивалі «Над прозорою криницею» у с. Червоний Плугатар (допомога у проведенні фестивалю), освяченні місця для будівництва храму Святого Миколая у с. Красний Колядин (допомога місцевій релігійній громаді), заходах з нагоди Дня незалежності в селищі Талалаївка (подарунок у вигляді святкового концерту). Також М. Голиця зустрічався з виборцями сіл Українське та Рябухи. Помічена діяльність кандидата зі сприяння у проведенні ремонтів навчальних закладів.

Кандидат у народні депутати від Комуністичної партії України С. Михно протягом серпня взяв участь у проведенні свята врожаю ТОВ «Обрій» у с. Харкове (до речі, він працює юрисконсультантом цього сільськогосподарського товариства).

Кандидат у народні депутати України від Радикальної партії Олега Ляшка пан Олег Ляшко протягом серпня відвідав районний фестиваль «Над прозорою криницею» у с. Червоний Плугатар, відвідав села Красний Колядин та Українське.

Кандидат від об'єднаної опозиції В. Неволько протягом серпня взяв участь у святкуванні Дня села Липове та провів зустріч з виборцями селища Талалаївка.

Помітної активності інших кандидатів в районі зафіксовано не було.

Крім того, у виборчих списках кандидатів по багатомандатному виборчому округу від політичних партій висунуті жителі Талалаївського району: Я. Мельник (партія «Зелена планета», №200), О. Кобиш (СПУ, №64), С. Коломако (Радикальна партія Олега Ляшка, №44).

Протягом серпня Талалівська районна газета друкувала матеріали про С. Михна (інформація про те, що даний кандидат делегується до Верховної Ради України), статтю кандидата, депутата облради Г. Данька.

Найпомітнішими інформаційними приводами серпня у районі стали: освячення місця для будівництва храму Святого Миколая у с. Красний Колядин, День незалежності, дні сіл.

Політичних конфліктів, які б знайшли відображення на сторінках друкованих видань чи і Інтернет-виданнях, у районі не зафіксовано. Також без змін залишається політична ситуація у районній раді: із загальної кількості депутатів (28) 6 входить до фракції СПУ, 6 депутатів входить до депутатської групи «За підтримку політики Президента України», ще 5 — до групи «За майбутнє», 9 депутатів від ВО «Батьківщина» та 2 від СПУ є позафракційними.

Чернігівський район

Серпень видався багатим на події, адже центральна виборча комісія офіційно зареєструвала всіх бажаючих партійних організацій та кандидатів стати суб'єктами виборчого процесу. Крім цього, офіційно стартувала агітаційна кампанія, було встановлено порядок надання ефірного часу та визначені місця для політичної реклами.

Лідерами виборчих перегонів у Чернігівському районі за серпень можна вважати Владислава Атрошенка та Станіслава Прокопенка. Вони виявляли найбільшу активність в населених пунктах Чернігівського району. Маючи значний фінансовий ресурс, видавав у звітному періоді 2 газети: в сільській місцевості – «Наше життя», в Чернігові - «Дитинець».

Владислав Атрошенко здійснив значну кількість зустрічей з мешканцями сіл та селищ району, організовував святкові концерти для місцевих громад. Також кандидат активно використовує інструмент зовнішньої реклами.

Станіслав Прокопенко, як зазначено у серпневих номерах районних ЗМІ, сприяв вирішенню проблем людей. Однак у більшості випадків на таку діяльність витрачалися кошти місцевих бюджетів. Даний кандидат у проведенні інформаційно-агітаційної кампанії використовував комунальну газету Чернігівського району «Наш край», а також спецвипуски газети «Біла хата», яка безкоштовно розповсюджувалася по території 206-го округу.

Станіслав Прокопенко провів низку робочих зустрічей і також використовував носії зовнішньої реклами для просування своїх політичних лозунгів в поле зору електорату.

Олена Попова (кандидат у народні депутати від партії «УДАР»), Раїса Ясочко (кандидат у народні депутати від КПУ) та Володимир Поліщук (кандидат у народні депутати від партії ВО «Батьківщина») на кінець серпня 2012 року є найбільш помітними конкурентами кандидатів Владислава Атрошенка та Станіслава Прокопенка.

Раїса Ясочко здійснювала роботу в агітаційних наметах та забезпечувала поширення листівок з інформацією про себе та свою діяльність.

Олена Попова - відоме обличчя Чернігівського обласного телебачення. Протягом серпня виявляла активність у формі роботи у виїзних громадських приймальнях партії «УДАР».

Володимир Поліщук у серпні почав активно позиціонувати себе як єдиний кандидат від Об'єднаної опозиції. Характерними формами активності для нього стали участь у публічних заходах, що відбувалися на території району, та розповсюдження інформаційних листівок та календариків зі своїм зображенням. З-поміж інших кандидатів він вирізнявся оригінальним методом привернення до себе уваги електорату: дарування троянд жінкам під час публічних заходів.

Інші кандидати поки не здійснюють помітної агітаційної діяльності.

На території району у різних населених пунктах фіксувалася поява агітаційних наметів КПУ, Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР».

Як показує поверхневий аналіз ситуації у районі, політична боротьба вже набрала обертів. Акценти та тактика більшості суб'єктів виборчого процесу зрозумілі.

Щорський район

В районі у звітному періоді активно діяли штаби Партії регіонів, Об'єднаної опозиції та Комуністичної партії України.

В районному центрі діяли тимчасові громадські приймальні КПУ та Об'єднаної опозиції Радикальної Партії Олега Ляшка. У наметах з партійною символікою активісти розповсюджували друковані інформаційні матеріали.

7 серпня відбувся візит до району лідера комуністів, 1-го секретаря ЦК Комуністичної партії України, голови фракції КПУ у Верховній Раді України Симоненка Петра Михайловича.

У зустрічі з виборцями Щорського району брав участь 1-й секретар Чернігівського обкому КПУ, народний депутат України Володимир Лещенко, якого П. Симоненко представив як кандидата у народні депутати України.

Під час заходу присутнім було представлено кандидатів у народні депутати України за партійним списком - секретаря Чернігівського обкому КПУ Віктора Івановича Губаря та 2-го секретаря Щорського РК КПУ Олену Анатоліївну Преснякову. Участь у мітингу взяло близько 350 чоловік. Більшість присутніх приїхали на цей захід у складі делегацій сусідніх районів.

У зв'язку з тим, що на початку місяця тривав процес висунення кандидатів та подання ними документів на реєстрацію до ЦВК в районній газеті «Промінь» значно зменшилася (порівняно з липнем) кількість публікацій політичного характеру. Було кілька публікацій та виступів від Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», Арсенія Яценюка та Петра Шаповала. Кандидат-самовисуванець Ігор Рибаків привітав на сторінках районного видання мешканців району з Днем Незалежності України.

22-23 серпня в районі перебував кандидат у народні депутати України Володимир Лещенко, який зустрівся з виборцями сіл Кучинівка, Рогізки, Займище, Суничне, Великий Щимель, Низківка.

Кандидат у народні депутати України Ігор Рибаків продовжував здійснювати сприяння (за інформацією місцевих ЗМІ та інформаційних матеріалів, що розповсюджувалися його представниками) у реалізації ряду районних проектів (ремонт закладів освіти, культури, доріг тощо), надавав допомогу установам та організаціям, мешканцям району, які звертаються до його Громадської приймальні.

На сході мешканців с. Великий Щимель був присутній кандидат у народні депутати України від Радикальної Партії Олега Ляшка Василь Амелеченко.

Конфліктів, пов'язаних із виборчим законодавством зафіксовано не було.

Місто Чернігів

Упродовж серпня політична ситуація в Чернігові погравішала. У зв'язку з тим, що виборчий процес офіційно розпочався, активізували свою роботу окремі суб'єкти виборчого процесу. Зокрема, налагоджують роботу окружні виборчі комісії, також кандидати в народні депутати, які до цього значної активності не виявляли, розпочали

діяльність у різних напрямках. Нагадаємо, що територія міста Чернігова входить до меж двох одномандатних мажоритарних виборчих округів: № 205 і № 206.

По виборчому округу № 205 активно працюють діючий міський голова Олександр Соколов (Партія регіонів) та Валерій Дубіль (Об'єднана опозиція ВО «Батьківщина»). Вони збільшили свою присутність в медіапросторі, а також використовували як зовнішньополітичну рекламу, так і пряме спілкування з електоратом у вигляді «дворових» зустрічей та виступів. Саме між цими політичними опонентами в зазначений період розв'язалася інформаційна війна. Так, довгий час пан Дубіль позиціонував себе борцем за збереження статусу регіонально-ландшафтного парку урочища Ялівщина. Звинувачував він при цьому міську раду та міського голову у бездіяльності. 30 серпня цей конфлікт дійшов свого апофеозу. Це сталося під час сесії міської ради. Пан Соколов заявив про те, що це питання переходить в компетенцію органів виконавчої влади обласного значення. Відповідь команди пана Дубіля не забарилася. Так, інформаційні листівки, контент яких полягає в тому, що всі ці дії зводяться в бюрократичне коло, адже ще 4 роки тому обласна рада рекомендувала міській раді погодити створення на території Ялівщини природоохоронного об'єкту.

Окрім зазначених політичних гравців, ЦВК в відведені терміни зареєструвала ще 13 кандидатів в народні депутати. Серед них активізував свою діяльність завідувачий поліклінікою Центру радіаційного захисту населення, голова міської екологічної асоціації «Зелений світ» Іван Осадців. Пан Осадців збільшив активність в соціальних мережах, підвищилася його медіа-присутність та збільшилася кількість публічних заходів за його участі.

Роботу по освоєнню медіапростору проводить самовисуванець Володимир Андрійченко.

На території мажоритарного округу № 206 досі триває «інформаційна війна» між Станіславом Прокопенком (висуванець від Партії регіонів) та Владиславом Атрошенком (самовисуванець). Громадянська мережа ОПОРА фіксувала випадки, коли обидва кандидати брали участь в одному й тому ж заході.

Окрім зазначених політичних гравців, ЦВК в відведені терміни також зареєструвала ще 13 кандидатів в народні депутати.

Кандидат в народні депутати по округу № 206 від Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» Володимир Поліщук упродовж зазначеного періоду виявляв політичну активність з елементами скандального характеру. Він перманентно з'являється на урочистостях, які приписують в свої заслуги його політичні опоненти, і намагається в рамках цих заходів проводити власні акції. Інколи така поведінка призводила до конфліктів між ним та іншими політичними гравцями 206 округу.

Олена Попова кандидат в народні депутати від політичної партії «УДАР» свою виборчу кампанію на території Чернігова проводить менш інтенсивно. Кандидат виявляє певну медіа-присутність у виданнях обласного значення. Застосування пані Поповою прямих методів роботи з електоратом на території міста Чернігова не було зафіксовано.

Інформаційно-агітаційні повідомлення упродовж останніх двох місяців на носіях зовнішньої реклами розміщувалися: партією «Україна-Вперед!» Наталії Королевської, Комуністичною партією України, Партією регіонів, першим заступником голови Чернігівської обласної державної адміністрації Станіславом Прокопенком, депутатом Чернігівської обласної ради Владиславом Атрошенком, діючим міським головою Олександром Соколовим та партією УДАР.

Окрім мітингу «На захист Ялівщини!», інших заходів протестного характеру з політичним забарвленням упродовж досліджуваного періоду не проводилися.

2.3 Матеріали, що увійшли до третього випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за вересень 2012 року

Бахмацький район

Політичне життя у Бахмацькому районі набрало обертів, особливо це стосується наступних політичних партій: Партія регіонів, «УДАР», ВО «Батьківщина», «Радикальна партія Олега Ляшка».

Активність Партії регіонів виявляється у діяльності агітаційних наметів, з яких розповсюджуються інформаційні листівки, підтримці урочистих заходів з нагоди свят та у значній кількості повідомлень в інформаційному просторі району.

Діяльність ВО «Батьківщина» сконцентрована переважно у м. Бахмач і виявляється у роботі в наметах та розповсюдженні агітаційної літератури. До цього часу активність даної політичної сили проявилась тільки двічі: 18 серпня на Спасівському ярмарку (було розміщено намет, з якого розповсюджувались агітматеріали), 22 серпня відбулася зустріч з кандидатом В'ячеславом Неволько.

Значно активізувалася діяльність партії «УДАР», яка систематично виставляє намети в центрі м. Бахмач, розповсюджуючи агітаційні матеріали та збираючи підписи на підтримку лідера партії Віталія Кличка з приводу вирішення суспільно-важливих проблемних питань.

Значно поживали свою діяльність кандидати-мажоритарники. Найактивніше працює кандидат в депутати по мажоритарному округу Михайло Голиця. По населених пунктах району проводиться інформаційна кампанія на користь зазначеного кандидата, працюють агітатори. Активність кандидата також виявляється у роботі громадської приймальні, застосуванні зовнішньої реклами на біл-бордах (2 біл-борди у центрі м. Бахмач). У вересні пан Голиця провів зустрічі з мешканцями близько 16-ти населених пунктів району. Кандидат бере участь в урочистостях, які проходять в районі, та організовує концерти зірок української естради.

Активність депутата Чернігівської обласної ради Григорія Данька виявляється у відвідуванні населених пунктів району з нагоди свят, роботі громадської приймальні, наданні благодійної та спонсорської допомоги. Діяльність Григорія Данька періодично висвітлюється в районній газеті «Голос Присеймів'я» та Бахмацькій районній незалежній газеті «Порадник». Розповсюджуються календарі та листівки з короткою біографією кандидата.

Діяльність Володимира Тандури виявляється у зустрічах з виборцями, розповсюдженні агітаційних матеріалів та висвітленні діяльності у місцевих ЗМІ.

Набрала обертів виборча кампанія кандидата по 208 округу Олега Ляшка. Олег Ляшко відвідав у вересні 13 населених пунктів району (м. Батурин, с. Обмачів, с. Митченки, с. Городище, с. Пальчики, с. Курінь, с. Бахмач, с. Халимонове, смт. Дмитрівка, с. Рубанка, с. Терешиха, с. Григорівка, с. Кропивне), провівши зустрічі з виборцями.

Наприкінці вересня (24 вересня) у м. Бахмач з'явилися агітаційні плакати Руслана Секели.

Вперше, 9 вересня, відвідала м. Бахмач кандидат у народні депутати по виборчому округу №208 Людмила Ходос, за підтримки якої відбулося авто шоу тюнінгованих автомобілів. Вона виступила з привітальним словом до бахмачан та вручила подарунки учасникам заходу. Під час заходу представники Всеукраїнської громадської організації «Ніхто крім нас» розповсюджували газету «Край», в якій висвітлено передвиборчу програму кандидата Ходос, її біографію. До газети додавався Трудовий договір Людмили Ходос з виборцями.

Також 9 вересня вперше (на мітингу з нагоди Дня визволення Бахмачини від фашистських загарбників) в районі помічені наступні кандидати: Сергій Михно, Юрій Дзюбан, які вітали бахмачан зі святом.

Бобровицький район

У період передвиборчої кампанії активізували діяльність районні організації політичних партій. Постійно працюють агітаційні намети Партії регіонів, ВО «Батьківщина», «УДАР», «Наша Україна», Радикальної партії Олега Ляшка, ВО «Свобода», розповсюджуються агітаційні матеріали.

Найактивнішими з кандидатів у районі протягом вересня були Василь Нестерук та Микола Рудьковський.

20 вересня кандидат в народні депутати Микола Рудьковський зустрівся з трудовими колективами Бобровицької школи мистецтв та районного Центру дитячої творчості.

Основною інформаційною подією місяця стало проведення 22 вересня районного свята «Квітчаймо врожайми та піснями Бобровицький край» та урочистостей до Дня м. Бобровиця, участь у яких взяли кандидати в народні депутати Василь Нестерук та Микола Рудьковський.

Що стосується діяльності кандидата Нестерука, то під його авторством постійно публікуються статті на сторінках газети «Чернігівщина» (газета розповсюджується безкоштовно), також кандидат проводить зустрічі з виборцями населених пунктів, де орендує землі ТОВ «Земля і воля».

Протягом вересня на сторінках районної газети «Наше життя» у рубриці «Передвиборча агітація» друкувалися матеріали про презентацію передвиборчої регіональної програми «Від стабільності до добробуту» (під авторством Партії регіонів), «Звернення до виборців депутата Чернігівської обласної ради Ярослава Демченкова», а також публікація «Ми за чесні та чисті вибори! Звернення до виборців 210 округу» (останнє — на підтримку кандидата в народні депутати Миколи Рудьковського).

Що стосується зовнішньої реклами, то у м. Бобровиця розміщено 1 біл-борд із символікою Партії регіонів, у с. Нова Басань – 2 біл-борди на підтримку кандидата у народні депутати Рудьковського.

Конфліктних ситуацій в районі протягом звітного періоду не виникало. У вересні в районі не зафіксовано перебування народних депутатів.

Борзнянський район

У районі протягом вересня 2012 року найбільш активно діяли організації Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», ВО «Свобода», партії «Наша Україна» та «Радикальної партії Олега Ляшка». У м. Борзні на постійній основі працюють агітаційні намети даних партій, з яких виборцям роздається агітаційна продукція (газети, програми, календарі). Масових акцій протягом вересня політичними силами не проводилося.

З початком виборчої кампанії на території району працюють виборчі штаби Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР» та РПЛ, а також штаби кандидатів у народні депутати Григорія Данька, Михайла Голиці та Олега Ляшка.

У районі зовнішня політична реклама на біл-бордах відсутня.

Серед кандидатів у народні депутати України по виборчому округу № 208 найбільш активно у районі працюють Михайло Голиця (самовисування), Григорій Данько (самовисування), Володимир Тандура (Партія регіонів) та народний депутат України Олег Ляшко (позафракційний, лідер «Радикальної партії Олега Ляшка»). Епізодично зустрічі з виборцями проводить також кандидат у народні депутати Олександр Пухкал (партія «Україна — Вперед!»).

Протягом вересня найчастіше зустрічі з виборцями проводилися кандидатом Михайлом Голицею: відкриття відремонтованої за його допомоги школи у с. Плиски (1 вересня), зустріч з виборцями у с. Ховми (3 вересня), присутність у м. Борзні на організованому за його підтримки товариському матчі між збірною району та ветеранами «Динамо Київ», зустрічі з виборцями в селах Адамівка, Степанівка, Прачі (11 вересня), а також у м. Борзні (21 вересня), для жителів якого було проведено концерт за його підтримки.

Лідер «Радикальної партії Олега Ляшка» провів зустрічі з виборцями у с. Ховми (3 вересня), а також взяв участь в урочистому покладанні квітів з нагоди 69-ї річниці визволення району від фашистських загарбників та Дня міста Борзна, цього ж дня провів зустрічі у селах Оленівка та Берестовець, а також відвідав Борзнянську ЗОШ-інтернат (12 вересня), провів зустрічі з виборцями у селах Високе, Головоньки, Нові Млини, Кербутівка, Велика Доч, Шаповалівка та Тростянка (23 вересня). Під час візитів до населених пунктів О. Ляшко надавав допомогу місцевим закладам соціальної сфери та навчальним закладам, дарував апаратуру сільським клубам.

З-поміж інших кандидатів протягом вересня активними були Григорій Данько (9 вересня з нагоди Дня фізкультурника взяв участь у святкових заходах у м. Борзні), Володимир Тандура, який провів зустрічі з педагогічними колективами шкіл сіл Галайбино, Високе, Шаповалівка, Оленівка, Берестовець, Комарівка, гімназії ім. П. Куліша, Борзнянській ЗОШ І—ІІІ ст. (19 вересня), а також Олександр Пухкал, який 19 вересня зустрівся з педагогічними колективами Борзнянської гімназії ім. П. Куліша та Борзнянської ЗОШ І—ІІІ ст.

У місцевих ЗМІ найчастіше з'являються агітаційні матеріали Партії регіонів, а також статті на підтримку кандидата в народні депутати М. Голиці.

Варвинський район

Протягом вересня у Варвинському районі активно діяли осередки Партії регіонів, ВО «Батьківщина» та партії «УДАР», а також їхні виборчі штаби та виборчі штаби КПУ та СПУ.

Діяльність політичних сил в районі проявлялася переважно у роботі агітаційних наметів зазначених партій, які регулярно працювали у смт. Варва та періодично – в інших населених пунктах Варвинщини. З 26 вересня до них додалися намети ще однієї політичної сили — ВО «Свобода».

Зовнішня політична реклама представлена в районі лише повідомленнями та вивісками з інформацією щодо графіку роботи виборчих штабів та громадських приймалень. Біл-бордів з політичною рекламою в районі не зафіксовано.

Протягом вересня в районі активно працювали кандидати по виборчому округу № 209 Валерій Боровик (ВО «Свобода»), Валерій Марченко (самовисування), Віталій Кубрак (партія «УДАР»), а також народний депутат України Іван Куровський (позафракційний).

Діяльність пана Боровика позначилася проведенням зустрічі з виборцями у Варвинському будинку культури (1 вересня), участю в урочистих заходах до Дня визволення Варвинщини, Дня Варви та Перекопівському ярмарку (16 вересня), а також в урочистих заходах з нагоди 75-річчя Варвинської ЗОШ І—ІІІ ст. (22 вересня).

Віталій Кубрак провів зустрічі з виборцями у селах Антонівка, Макіївка та Кулишівка (27 вересня).

Валерій Марченко зустрівся з мешканцями с. Гнідинці (13 вересня).

Зустріч з народним депутатом України І. Куровським відбулася 3 вересня в Озерянському будинку культури. Цього ж дня для жителів Озерян відбувся концерт, організований за підтримки народного депутата.

Крім цього, 16 вересня пан Куровський взяв участь у святкуванні Дня визволення Варвинщини, Дня Варви та у Перекопівському ярмарку.

У районних ЗМІ найбільше представлена Партія регіонів. Інші політичні партії та кандидати у народні депутати України обмежуються переважно розповсюдженням серед місцевого населення агітаційної літератури — листівок, брошур, буклетів.

Протягом вересня під час виборчої кампанії до Верховної Ради України на території Варвинського району порушень чинного законодавства зафіксовано не було. Конфліктів між учасниками виборчого процесу не відбувалося.

Городнянський район

В Городнянському районі у вересні продовжили активно працювати: народний депутат України, керівник групи «Реформи заради майбутнього» Ігор Рибаків, народний депутат України Володимир Лещенко, кандидати Петро Шаповал, Сергій Журман, Артур Зінов'єв, Валерія Матюха, Петров Олег Володимирович та Сергій Юхименко.

У районі працює громадська приймальня Ігоря Рибаків, у вересні оновлено зовнішню рекламу на користь даного кандидата на біл-бордах. Пан Рибаків здійснює благодійну діяльність через фонд «Милосердя і доброта». В агітаційних наметах кандидата у районному центрі та сільських населених пунктах розповсюджуються листівки, плакати, календарики, газети.

Робота Ігоря Рибаків систематично висвітлюється в комунальних ЗМІ (переважно в газеті «Новини Городнянщини»).

На носіях зовнішньої рекламі в Городнянському районі представлений виключно даний кандидат.

Одним з найактивніших кандидатів по даному району є представник Комуністичної партії України Володимир Лещенко, за якого агітують в наметах Комуністичної партії України. У вересні збільшилася кількість матеріалів під авторством даного кандидата у місцевій пресі. 1-го вересня пан Лещенко він відвідав городнянську ЗОШ №2.

Активність ВО «Батьківщина» виявлялася у розміщенні агітаційних

наметів у центрі м. Городня, зустрічах з виборцями, функціонуванні громадської приймальні. В селах району в публічних місцях з'явилися агітаційні наклейки з інформацією про кандидата від ВО «Батьківщина» Сергія Журмана та основними положеннями його передвиборчої програми.

У середині вересня у м. Городня з'явився агітаційний намет та відкрито громадську приймальню політичної партії «Наша Україна».

Агітацію «з наметів» проводили представники політичної партії «УДАР» та Партії регіонів та кандидат у народні депутати Петров Олег Володимирович.

Під час свята Першого дзвоника першокласники городнянських ЗОШ у населених пунктах району отримали в подарунок канцелярські набори (зошит, ручка, олівці, розмальовки чи альбоми) із символікою Партії Регіонів.

Окрім матеріалів на користь Ігоря Рибаків та Володимира Лещенка у районних ЗМІ періодично протягом вересня з'являлися матеріали від Об'єднаної опозиції

«Батьківщина», Валерії Матюхи, Партії Регіонів, Петра Шаповала, Петрова Олега Володимировича.

У вересні в районі було зафіксовано випадок «чорного піару», коли проти кандидата у народні депутати по 207 округу Петра Шаповала було розміщено негативну інформацію в газеті «За Чернігів».

В селах району також помічено агітаційні листівки з інформацією про кандидата Сергія Юхименка.

До розряду позаконних методів переконання виборців

відноситься випадок, коли на городнянській ЗОШ І-ІІІ ст. №1 було розміщено плакат з позначенням про те, що ремонт приміщень даного закладу проведено за фінансової допомоги Ігоря Рибаків.

Ічнянський район

Політична активність на території району у вересні проявлялася у роботі постійно діючих агітаційних наметів Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», Української Народної Партії, партії «Фронт Змін» та КПУ. З початком виборчої кампанії значно активізувався районний осередок «Радикальної партії Олега Ляшка». Масових заходів політичними силами протягом вересня не проводилося.

Зовнішню політичну рекламу на території району використовує лише Партія регіонів (біл-борд на центральній площі м. Ічня).

Територією Ічнянщини проходить кордон між двома виборчими округами. У районі створено партійні штаби Партії регіонів, об'єднаної опозиції «Батьківщина», партії «УДАР», КПУ та «Радикальної партії Олега Ляшка». У вересні 2012 року активну діяльність розпочали кандидати у народні депутати по виборчому округу № 208 Григорій Данько (самовисування), Руслан Секела (самовисування), Михайло Голиця (самовисування) та народний депутат України Олег Ляшко (позафракційний, лідер «Радикальної партії Олега Ляшка»), а також кандидати у народні депутати по виборчому округу № 209 Валерій Боровик (від ВО «Свобода»), Валерій Марченко (самовисування), та народний депутат України Іван Куровський (позафракційний).

У районних ЗМІ найбільше матеріалів розміщувалося на підтримку кандидатів у народні депутати Михайла Голиці, Івана Куровського, Олега Ляшка, також епізодично з'являються матеріали на підтримку Григорія Данька та Валерія Боровика. Окрім цього, працівниками виборчого штабу кандидата Голиці розповсюджувався спеціальний випуск газети «Наше Полісся», де висвітлювалися факти діяльності кандидата, а також серед виборців були поширені вітальні листівки до професійних свят, буклети «Михайло Голиця — вірний син Чернігівщини» та виборча програма діяльності М. Голиці в окрузі.

З усіх кандидатів найчастіше Ічнянський район відвідують М. Голиця та О. Ляшко.

9 вересня в м. Ічня за підтримки кандидата Михайла Голиці відбувся футбольний матч між ветеранами «Динамо Київ» та збіркою Ічнянського району. Також кандидат

відвідав села Петрушівка та Мартинівка, де провів зустрічі з виборцями. 14 вересня він зустрівся з виборцями у селах Бережівка, Тростянець та у м. Ічня. 16 вересня у м. Ічня пан Голиця організував святковий концерт з нагоди 69-річниці визволення району від фашистських загарбників та Дня міста. Цього ж дня на урочистих заходах були присутні також кандидати у народні депутати О. Ляшко, Г. Данько, В. Тандура та Р. Секела.

Протягом вересня народний депутат України Олег Ляшко відвідав села Рожнівка, Більмачівка та Мартинівка, подарувавши місцевим дитячим садкам комплекти постільної білизни, іграшки, а в Мартинівці — музичний центр для будинку культури.

Народний депутат України Іван Куровський 25 вересня зустрівся з мешканцями сіл Іваниця, Купина, Загін та Ковтунівка, озвучивши під час зустрічей основні тези своєї передвиборчої програми.

Коропський район

Найбільш активно на передвиборчій арені Коропського району протягом вересня про себе нагадували Партія регіонів, ВО «Батьківщина», КПУ та «УДАР».

Серед основних методів роботи учасників виборчого процесу можна виділити такі: розповсюдження агітаційної літератури та зустрічі кандидатів у народні депутати з виборцями.

Постійно працюють агітаційні намети Партії регіонів, ВО «Батьківщина», КПУ, політичної партії «УДАР».

20 серпня кандидат-мажоритарник від Об'єднаної опозиції Сергій Журман відвідав смт. Короп, у ході свого візиту провів зустріч з виборцями.

31 серпня відбулась зустріч кандидата у народні депутати Леоніда Неживого (партія «УДАР») з виборцями в смт. Короп.

Протягом вересня народний депутат України, кандидат у народні депутати Володимир Лещенко (фракція КПУ) провів ряд зустрічей у селах району:

- 6 вересня зустрічі з мешканцями сіл Нехаївка та Шабалинів;
- 7 вересня зустрічі з мешканцями сіл Оболоння, Городище та Будище;
- 21 вересня зустрічі з мешканцями сіл Городище, Вишеньки та Верба;
- 22 вересня зустрічі з мешканцями сіл Криски, Радичів та Розльоти.

Під час зустрічей з виборцями народний депутат України, прозвітував про свою діяльність у Верховній Раді України.

Також високу активність демонструють кандидати Ігор Рибаків, Петро Шаповал, Олег Петров.

22 вересня у смт. Короп відбулись святкові заходи з нагоди 69-ї річниці визволення району від фашистських загарбників. Участь у святі, крім представників обласної та районної влади, взяв кандидат у народні депутати Олег Петров.

Активно висвітлюється у ЗМІ передвиборча діяльність кандидатів Ігоря Рибаків, Володимира Лещенка, Петра Шаповала, Артура Зінов'єва.

Конфліктних ситуацій та загостреного протистояння між політичними силами у районі не зафіксовано.

Куликівський район

У Куликівському районі продовжують активно працювати громадські приймальні Григорія Данька, партії «УДАР», ВО «Батьківщина», Партії регіонів.

В населених пунктах району працюють агітаційні намети: Партії регіонів, Михайла Голиці, КПУ, ВО «Батьківщина», Української народної партії, Радикальної партії Олега Ляшка, партії «УДАР», помічені мобільні агітаційні бригади від КПУ.

Основними характерними гаслами, які використовують агітатори під час роботи та які озвучуються під час зустрічей з виборцями:

- «Повернемо країну народу!» (КПУ);

- «Настав час Удару!» («УДАР»);
- «Від стабільності до добробуту!» (Партія регіонів);
- «Гідність для кожного, справедливість для всіх, відповідальність для влади!» (ВО «Батьківщина»);

- «З Поліссям у серці, з Вами разом!» (М. Голиця);

- «Олег Ляшко йде на Верховну Раду з вилами!» (Радикальна партія Олега Ляшка).

Діяльність кандидатів в народні депутати України, в основному, відбувається у формі зустрічей з виборцями та благодійної діяльності. Найбільш активними у вересні були Михайло Голиця (самовисування) та Олег Ляшко (Радикальна партія Олега Ляшка).

Так, наприклад, за сприяння пана Голиці 7 вересня було організовано футбольний матч між збірною Куликівського району та командою ветеранів «Динамо» Київ.

Народний депутат України О. Ляшко надав організаційну та матеріальну допомогу в проведенні робіт по пробиванню артезіанської свердловини для водопостачання дитячого садка в селі Авдіївка, також за кошти депутата було придбано бойлер для нагрівання води.

За сприяння кандидата в народні депутати Григорія Данька в Куликівці були встановлені два дитячі майданчики.

Найбільш активну присутність в місцевих ЗМІ виявляють Партія регіонів, М. Голиця та О. Ляшко.

Впродовж вересня зустрічі з виборцями проводили кандидати у народні депутати України Михайло Голиця, Олег Ляшко, В'ячеслав Неволько, Людмила Ходос та Борис Бойправ.

Так, 5 вересня в селі Вересоч перебував кандидат в народні депутати України Борис Бойправ. Кандидат проводив бесіди з виборцями в центрі села та особисто розповсюджував агітаційні матеріали.

7 вересня з жителями сіл Смолянка та Дроздівка зустрічався Михайло Голиця.

11 вересня в селах Виблі, Горбове, Авдіївка, Ковчин та смт. Куликівка перебував народний депутат України Олег Ляшко. Він зустрічався з жителями цих населених пунктів, надавав благодійну допомогу місцевим закладам. Цього ж дня у селі Виблі перебував кандидат в народні депутати України Руслан Секела. Між ним та представниками кандидата Ляшка виник конфлікт — сторони звинувачували одне одного у брудних політичних діях. Також Олег Ляшко звернувся до правоохоронних органів з вимогою припинити незаконні дії опонента. У свою чергу, кандидат Секела та його представники зазначили про погрози на свою адресу від охоронців Олега Ляшка. Дані події висвітлювались в обласних друкованих та електронних ЗМІ.

Олег Ляшко перебував 13 вересня в селі Вересоч. Він зустрічався з жителями села. Кандидата у народні депутати супроводжувала телевізійна знімальна група. Тележурналісти знімали передвиборний рекламний сюжет про кандидата, брали інтерв'ю у місцевих жителів.

Також помітною у районі є активність кандидата у народні депутати України від Партії регіонів Володимира Тандури. 18 вересня він відвідав Куликівський район та зустрівся з педагогічними колективами шкіл району.

24 вересня кандидат у народні депутати України Михайло Голиця провів зустрічі з мешканцями сіл Дрімайлівка, Хибалівка та Кладьківка.

25 вересня народний депутат України Олег Ляшко зустрівся з мешканцями смт. Куликівка, а також сіл Жуківка та Вершинова Муравійка.

Очікується, що протягом жовтня основні політичні змагання відбуватимуться між Михайлом Голицею та Олегом Ляшком.

Менський район

У вересні місяці найбільшу політичну активність серед кандидатів-мажоритарників, як і раніше, проявляли Михайло Голиця, Олег Ляшко та Григорій Данько. У даному періоді підвищили свою політичну активність кандидати Руслан Секела, Людмила Ходос, В'ячеслав Неволько.

У місцевій комунальній газеті «Наше слово» та на сайті районної державної адміністрації найчастіше з'являлася інформація про Михайла Голицю.

По місту Мена розповсюджувалися газети, листівки та плакати з інформацією про Михайла Голицю та Олега Ляшка.

Найпоширенішою формою агітації серед кандидатів у Менському районі були зустрічі з виборцями та надання їм спонсорської допомоги.

Зокрема, під час святкування Дня міста Мена мешканців та гостей міста особисто вітали Михайло Голиця, Олег Ляшко, Григорій Данько, Руслан Секела та представники від Людмили Ходос та В'ячеслава Неволько. Найактивнішими у розрізі надання спонсорської допомоги були Михайло Голиця та Олег Ляшко.

Найактивнішими серед політичних партій у звітному періоді залишилися Партія регіонів та ВО «Батьківщина».

Політичні партії в основному проявляли активність у вигляді публікацій у районних ЗМІ та розповсюджуваної друкованої агітаційної продукції.

В районному центрі найчастіше виборці мали змогу спостерігати за роботою агітаційних наметів Партії регіонів, ВО «Батьківщина», «Радикальної партії Олега Ляшка», політичної партії «УДАР», Комуністичної партії України.

Інформація про ВО «Батьківщина» із відповідною партійною символікою протягом вересня з'являлася на біл-бордах міста Мена.

У місцевій пресі не обійшлося без «чорного піару»: мали місце публікації негативного характеру щодо діяльності Олега Ляшка та Наталії Королевської.

Ніжинський район

Протягом вересня місяця кандидат в депутати по округу №209 Іван Куровський продовжив утримання лідерських позицій за активністю виборчої кампанії у Ніжинському районі. На території району розміщено біл-борди з прізвищем кандидата. В Ніжинських міських та районних друкованих виданнях регулярно публікуються статті позитивного контенту, присвячені діяльності кандидата у народні депутати Івана Куровського. Кандидатом регулярно проводяться зустрічі з громадами населених пунктів району та здійснюється благодійна діяльність.

На святкових лінійках з нагоди початку нового навчального року представники пана Куровського вручали подарунки у шкільних навчальних закладах м. Ніжина та району. Слід зазначити, що зустрічі кандидата Івана Куровського з місцевими громадами у більшій своїй частині відбуваються за участю голови Ніжинської районної державної адміністрації та заступника голови Ніжинської міської ради. Дуже високою є медіа активність кандидата, про що свідчить значна кількість замовних матеріалів в газетах «Деснянка вільна», «Вісті» та «Ніжин-інфо».

6 вересня в с. Крути відбулась зустріч з Іваном Куровським, під час якої за підтримки кандидата виступив артист Павло Зібров. 15 вересня на День міста в Ніжині (також за підтримки згаданого кандидата) організовано концерт за участю зірок української естради Іво Бобула та Ірини Сказіної.

Активно продовжив працювати у вересні на території Ніжинського району кандидат у народні депутати України Валерій Боровик. Найбільшу агітаційну активність виявляв в Ніжині, персонально відвідував населені пункти району, приймав участь у різноманітних публічних заходах, проводив зустрічі з громадами населених пунктів району.

Не менш активно діє кандидат у народні депутати Валерій Марченко. Основною формою його діяльності протягом вересня була пряма робота з виборцями – зустрічі з мешканцями громад району «під відкритим небом». Проте, його активність не знайшла відображення у районних ЗМІ. 22 вересня у м. Ніжин відбулась перша зустріч кандидата у народні депутати Валерія Марченка за участю Героя України Леоніда Яковишина. Агітатори кандидата розповсюджують агітаційну продукцію переважно на території районного центру.

Робота партій у районі провадиться менш активно, ніж робота кандидатів одномандатного округу №209.

Протягом вересня місяця було оновлено зовнішньополітичну рекламу на білбордах від Комуністичної партії України та політичної партії «УДАР».

У вересні значною була активність Партії регіонів, яка виявлялась у розповсюдженні агітаційної продукції з партійною символікою з партійних наметів в рамках загальноукраїнської кампанії (буклети, листівки, олівці, пакети, парасольки та дощові плащі). Партійними агітаторами проводилося опитування серед населення. Представниками партії здійснювалися благодійні заходи: депутати місцевих рад від Партії регіонів подарували книжки Ніжинській міській бібліотеці.

Активна політична робота проводиться з боку політичної партії «УДАР». У районі розташовано мережу білбордів із «тізерною» рекламою на них, зміст якої вказує на приналежність до партії «УДАР». Партія використовує методи вуличної агітації – намети з партійною символікою регулярно розміщувалися у населених пунктах району протягом вересня місяця (переважно у м. Ніжині), з яких розповсюджувалося партійне видання «Всеукраїнська газета «УДАР».

Активність районної організації «Радикальної партії Олега Ляшка» виявилася 10 вересня – в цей день до міста Ніжин завітав сам Олег Ляшко. Після візиту лідера партії у місті деякий час працювала пересувна громадська приймальня даної політичної сили.

Активну агітаційну роботу у вересні розпочали кандидати Валерій Боровик (ВО «Свобода»), Валерій Марченко (самовисуванець), Федір Лозян (самовисуванець).

Зокрема, останнім з перелічених кандидатів 09 вересня у м. Ніжин було розміщено зовнішньополітичну рекламу на одному з білбордів, а також розповсюджено серед місцевого населення інформаційно-агітаційний матеріал з інформацією про кандидата.

Найбільш поширеними формами агітації у районі є медійна, зовнішня, вулична. У вересні місяці різко підвищилася кількість випадків прямої роботи кандидатів та партій з виборцями.

Новгород-Сіверський район

Агітаційна кампанія політичних партій протягом вересня місяця проводилася у вигляді регулярної роботи агітаційних наметів партійних організацій таких політичних сил, як: ВО «Батьківщина», Комуністична партія України, партія «УДАР», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Наша Україна». Найбільш поширеною формою роботи політичних партій було розповсюдження агітаційних матеріалів.

Найактивнішим у вересні 2012 року у районі був народний депутат України, кандидат у народні депутати І. Рибаків. Ним було проведено підписання соціальних угод між представниками територіальних громад та кандидатом з метою подальшого вирішення гострих проблемних питань територіальних громад. Сам кандидат протягом 10—12 вересня відвідав більшість населених пунктів району. У районі розміщено зовнішню політичну рекламу кандидата у вигляді білбордів.

Серед інших кандидатів у народні депутати України слід відмітити активність Олега Петрова, Володимира Лещенка. Їх штаби працюють на постійній основі, працівниками яких розповсюджуються агітаційні матеріали, проводиться прийом громадян у громадських приймальнях.

Пан Лещенко проводив зустрічі з виборцями у селах району. Зокрема, 12 вересня Володимир Лещенко провів зустрічі з виборцями у селах Бучки, Рогівка та Ленків.

15 вересня відбулись урочисті заходи з нагоди 69-ї річниці визволення району від фашистських загарбників та Дня міста Новгород-Сіверський. На урочистостях були присутні народний депутат України Юрій Мірошніченко (фракція Партії регіонів), кандидат у народні депутати Олег Петров.

У вересні Новгород-Сіверський район відвідували представники першої п'ятірки виборчого списку об'єднаної опозиції «Батьківщина». Так, 10 вересня місто відвідав народний депутат України Анатолій Гриценко, якого супроводжував кандидат у народні депутати України по виборчому округу №207 Сергій Журман. За їх участі відбулися зустрічі з виборцями у м. Новгород-Сіверський.

Було зафіксовано активність кандидата у народні депутати Василя Амельченка, який також проводить переважно пряму роботу з виборцями у населених пунктах району.

Значна частина матеріалів у місцевих засобах масової інформації стосується діяльності кандидата у народні депутати Ігоря Рибаківа (його представниками також розповсюджується власна агітаційна газета кандидата), діяльності Партії регіонів. Рідше розміщувалися статті про роботу ВО «Батьківщина» та КПУ.

Носівський район

Найбільш поширеною формою роботи осередків політичних партій у вересні було розповсюдження агітаційних наметів. У вересні у центрі м. Носівка періодично працював агітаційний намет районного осередку Партії регіонів. Представниками ВО «Батьківщина» агітаційні намети розміщувалися у м. Носівка та у сільських населених пунктах району. У вересні в районі зафіксовано агітаційні намети політичної партії «УДАР» та політичної партії «Наша Україна».

Представники «Радикальної партії Олега Ляшка» щотижнево проводили агітаційну роботу в наметах біля ринку «Кооператор» у м. Носівка.

Помічено розповсюдження друкованої продукції представниками Партії регіонів та ВО «Батьківщина» у сільських населених пунктах.

Найбільш помітною акцією опозиційних політичних сил став «Мітинг Свободи Слова та Вашого права обирати депутата», який відбувся 11 вересня у м. Носівка. Організатором мітингу виступила Об'єднана опозиція «Батьківщина». Під час заходу серед виборців розповсюджувалась друкована продукція. Також під час заходу було помічено символіку ВО «Свобода» (прапори). Перед присутніми виступив кандидат у народні депутати України від ВО «Свобода» Валерій Боровик. У своїй промові він критикував владу та кандидата в народні депутати України Івана Куровського.

Серед кандидатів-мажоритарників найбільш активними у вересні були Іван Куровський, Валерій Боровик, Валерій Марченко.

Зокрема, 9 вересня у м. Носівка на площі біля дитячої школи мистецтв відбулась зустріч Валерія Боровика з виборцями. Після зустрічі відбувся концерт за участю аматорів сцени Ніжинського району. А 18 вересня кандидат Валерій Боровик відвідав с. Червоні Партизани, 19 вересня відбулись зустрічі кандидата з виборцями в селах Лихачів, Мрин, Хотинівка, Селище.

Також у вересні відбулись зустрічі Валерія Марченка з виборцями у м. Носівка, с. Лихачів.

Потужною у вересні була активність народного депутата України, кандидата у народні депутати Івана Куровського. Серед найбільш помітних його заходів:

- 13 вересня в Мринському сільському будинку культури відбулася зустріч І. Куровського з виборцями, після зустрічі відбувся концерт за участю заслуженого діяча мистецтв України М. Поплавського;

- 20 вересня в Макіївському будинку культури відбулась зустріч І. Куровського з виборцями;
- 26 вересня в Адамівському сільському клубі відбулась зустріч І. Куровського з виборцями, після якої також відбувся концерт.

15 вересня у м. Носівці відбулись святкові заходи з нагоди 865-річного ювілею міста та 69-ї річниці визволення району від фашистських загарбників. Участь у святі, крім представників обласної та районної влади, взяв І. Куровський. За його підтримки також відбувся концерт народного артиста України П. Зіброва.

Даному кандидату значна увага приділяється і на сторінках районної газети «Носівські вісті». Також наявні матеріали про діяльність інших кандидатів — у № 38 від 22.09.2012 вміщено біографічну довідку В. Боровика та матеріал «Валерій Боровик: «Проблеми свого округу мені відомі не з газет, а з першоджерел».

У районі розміщено значну кількість елементів зовнішньополітичної агітації, зокрема: біл-борди ВО «Батьківщина», Партії регіонів, партії «УДАР» та кандидата у народні депутати Івана Куровського.

Прилуцький район

Для Прилуцького району найбільш поширеними у вересні місяці були наступні форми виборчої агітації: вулична агітація – шляхом розповсюдження листівок, газет та іншої поліграфічної продукції агітаторами з наметів партій; зовнішня політична реклама – сіті-лайти та біл-борди; медійна агітація – у комунальних та приватних ЗМІ.

Об'єднана опозиція «ВО Батьківщина» провадила активну роботу з виборцями через розповсюдження агітаційних матеріалів. Також у районі розміщено зовнішньополітичну рекламу даної політичної сили (переважно на сіті-лайтах та біл-бордах районного центру).

Партія регіонів здійснює активну агітаційну кампанію методами зовнішньополітичної реклами та через поширення агітаційної продукції і розміщення замовних матеріалів у комунальних ЗМІ.

Агітаційна робота політичної партії «УДАР» представлена переважно у вигляді зовнішньої політичної реклами.

В свою чергу Комуністична партія України здійснює активну пряму роботу з виборцями.

Всеукраїнським об'єднанням «Свобода» 1 жовтня у декількох населених пунктах району було організовано зустрічі з лідером партії Олегом Тягнибоком.

Протягом вересня з'явилася значна кількість зовнішньополітичної реклами на біл-бордах міста Прилуки від політичної партії «Україна – Вперед!».

Схожу активність у вересні виявляла і «Радикальна партія Олега Ляшка», що посилювалася розміщенням замовних матеріалів у місцевих приватних ЗМІ.

Активність кандидатів у народні депутати по одномандатному округу №210 протягом досліджуваного періоду виявлялася переважно наступним чином:

- 1) Володимир Муха – робота у громадській приймальні;
- 2) Вікторія Коротя – розповсюдження агітаційних матеріалів;
- 3) Анатолій Галич – розміщення зовнішньополітичної реклами на двох біл-бордах у районному центрі;
- 4) Василь Нестерук – публікації у місцевій пресі;
- 5) Микола Рудьковський – зовнішньополітична реклама, медійна агітація, вулична агітація, зустрічі з виборцями, організація та фінансування масових заходів.

Ріпкинський район

Так, протягом вересня у смт. Ріпки регулярно діяли намети Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», Комуністичної партії України, з яких розповсюджувалися агітаційні матеріали. Активно працював штаб районної організації

Партії регіонів. У вересні відкрито офіс та громадську приймальню ріпкинської районної партійної організації політичної партії «УДАР». Масові акції політичного характеру партійними організаціями не проводилися, у районі відсутня зовнішня політична реклама партій.

Продовжив активно діяти у районі кандидат у народні депутати України, перший заступник голови обласної державної адміністрації Станіслав Прокопенко, який протягом місяця взяв участь у ряді заходів. Так, 1 вересня у смт. Ріпки кандидат з нагоди Дня знань вручив кращим учням району сертифікати на отримання стипендій за особливі досягнення у навчанні. 16 вересня у смт. Ріпки пан Прокопенко взяв участь у святкових заходах з нагоди Дня працівника лісу. 16 вересня у с. Гучин Ріпкинського району кандидат спільно з першим заступником голови обласної ради І. Коробкою взяли участь у святкуванні ювілею Гучинської ЗОШ І—ІІ ст. У заході також взяв участь народний депутат України Михайло Чечетов (фракція Партії регіонів). Під час перебування Станіслава Прокопенка в районі його супроводжували голова Ріпкинської

райдержадміністрації Петро Головач та начальник обласного управління освіти і науки Анатолій Заліський.

У більшості сіл району відбулися зустрічі з виборцями кандидата в народні депутати України Владислава Атрошенка, для яких були організовані концертні програми. У селищах Ріпки, Радуль, Замглай, селах Ловинь, Мутичів, Суличівка діяли агітаційні намети із зображенням на них прізвищем кандидата, а у с. Велика Вісь була організована робота виїзної приймальні. Як і в попередні місяці, Владислав Атрошенко будує свою кампанію на критиці діючої влади та протиставляє себе основному конкуренту, як земляк та патріот рідної землі.

Кандидат у народні депутати України Олена Попова цього місяця побувала в смт. Ріпки, Радуль, Замглай, Любеч, селах Лопатні, Задеріївка, де зустрічалася з виборцями.

Кандидат у народні депутати України Раїса Ясочко відвідала селища Ріпки, Замглай, села Неданчичі, Олександрівка–І, де також провела зустрічі з виборцями.

Серед населення району розповсюджувалися агітаційні матеріали

кандидата в народні депутати України Володимира Поліщука.

В районі відсутня зовнішня політична реклама від кандидатів у народні депутати України.

У газеті «Життя Полісся» регулярно публікуються матеріали народного депутата України, першого заступника голови депутатської фракції Партії регіонів у Верховній Раді України Михайла Чечетова, щодо діяльності кандидата в народні депутати України Станіслава Прокопенка. Серед населення району у вересні розповсюджувалися газети «Біла хата» (містить переважну кількість матеріалів позитивного характеру на користь Станіслава Прокопенка), «Наше життя» (містить переважну кількість матеріалів позитивного характеру на користь Владислава Атрошенка), та Всеукраїнська газета «УДАР».

Семенівський район

Протягом вересня в районі найбільш активно працювали Партія регіонів, ВО «Батьківщина», партія «УДАР» та КПУ. Їхня діяльність була представлена постійною роботою в м. Семенівка партійних агітаційних наметів, а також виборчих штабів ВО «Батьківщина» і КПУ.

До кінця вересня у м. Семенівка працював агітаційний намет «Радикальної партії Олега Ляшка».

У районному центрі працює громадська приймальня народного депутата України Ігоря Рибаків, агітаційний намет кандидата у народні депутати Олега Петрова (самовисуванець).

Протягом вересня на території району активно працювали кандидати у народні депутати по виборчому округу № 207 Олег Петров (самовисування), Леонід Неживий (партія «УДАР»), Василь Амелюченко («Радикальна партія Олега Ляшка»), а також народні депутати України Ігор Рибаків та Володимир Лещенко (фракція КПУ).

Зокрема, зустрічі з виборцями проводили Ігор Рибаків (28 вересня відвідав села Жовтнєве, Миколаївка, Галаганівка, Архипівка, Олександрівка, Костобобрів, де відбулося підписання соціальних угод між ним та місцевими жителями), Володимир Лещенко (села Хотіївка, Стара Гутка, Погорільці), Олег Петров (м. Семенівка), Василь Амелюченко (м. Семенівка) та Леонід Неживий (м. Семенівка).

Зовнішня агітація в районі представлена політичною рекламою Ігоря Рибаків на біл-бордах (7 штук). Інші політичні партії та кандидати у народні депутати біл-бордів не мають, агітація з їх боку відбувається переважно шляхом розповсюдження друкованих матеріалів, листівок.

У районній газеті «Життя Семенівщини» протягом вересня найбільше матеріалів було розміщено на підтримку кандидата в народні депутати Ігоря Рибаків (12 статей), Партії регіонів (6 статей), Володимира Лещенка (2 статті), а також самовисуванців Петра Шаповала (2 статті) та Артура Зінов'єва (1 стаття).

Сосницький район

Відчайдушні перегони почались – так можна охарактеризувати вереснєву передвиборчу агітацію в Сосницькому районі. Чим ближче до виборів, тим активніше про себе заявляють кандидати по 207 округу на Сосниччині.

Поза конкуренцією у передвиборчій агітації, як і раніше, залишається Ігор Рибаків. Політична реклама на біл-бордах з агітацією за кандидата Рибаків, яка раніше прославляла видатних людей Сосниччини, змінилася на більш зухвалу. Тепер народний депутат відносить фінансування ремонтів шкіл і дитсадочків району до власних заслуг. У матеріалах сосницької районної газети «Вісті Сосниччини» стверджується, що лише завдяки старанням Ігоря Рибаків Чернігівська область у 2012 році отримала небачене бюджетне фінансування – 107 млн. грн. Отже, напрошується висновок, що пан Рибаків використовує у політичній рекламі на свою користь результати покращення об'єктів соціальної інфраструктури району за рахунок бюджетних коштів.

виборців він прилітав гелікоптером. Так, 20 вересня відбулась зустріч Ігоря Рибаків з мешканцями с. Авдіївка, вертоліт з народним депутатом приземлився поблизу села Шаболтасівка. Окрім Ігоря Олександровича участь у зустрічі взяло керівництво Сосницької РДА.

Менш помітно агітували за свої кандидатури самовисуванці Олег Петров, Петро Шаповал, та висуванці політичних партій: Володимир Лещенко (від

У вересні до церков районного центру та сіл району для прихожан було привезено часточки мощів православних святих: апостолів Петра і Павла, Андрія Первозванного, Луки, а також часточки з Мамврійського дуба. Під час даних заходів серед прихожан розповсюджували церковну літературу від Ігоря Рибаків.

Оригінальним виявився і спосіб пересування даного кандидата – було зафіксовано випадки, коли до своїх виборців він прилітав гелікоптером. Так, 20 вересня відбулась зустріч Ігоря Рибаків з мешканцями с. Авдіївка, вертоліт з народним депутатом приземлився поблизу села Шаболтасівка. Окрім Ігоря Олександровича участь у зустрічі взяло керівництво Сосницької РДА.

Кандидат по 207 округу Артур Зінов'єв вибрав для себе своєрідну тактику. Він «відзначився» розміщенням матеріалів з елементами «чорного піару» щодо своїх опонентів в районних ЗМІ. Переважна більшість стосувалася кандидата Володимира Лещенка.

Помітну агітаційну роботу у вересні проводив кандидат від «Радикальної партії Олега Ляшка» Василь Амелеченко. На відміну від інших кандидатів, він надав перевагу особистим зустрічам з виборцями сіл та районного центру. Політичної активності інших кандидатів у народні депутати України по 207 виборчому округу в Сосницькому районі не було зафіксовано.

У розрізі політичних сил найактивнішою залишається Партія Регіонів. Інші політичні сили (ВО «Батьківщина», «Радикальна партія Олега Ляшка», партія «УДАР») розміщували агітаційні намети у районному центрі та селах району здебільшого у вихідні дні та під час свят. Партія «УДАР» та «Комуністична партія України» для агітації використовують автомобілі з партійною символікою.

Політична ситуація на Сосниччині не надто змінилася протягом третього місяця виборчих перегонів, але дещо позжавилася агітаційна діяльність основних політичних гравців.

Срібнянський район

Вересень для Срібнянського району, в порівнянні з серпнем 2012 року, вирізнявся збільшенням активності з боку політичних партій та мажоритарних кандидатів.

Так, з перших чисел вересня на центральній площі смт. Срібне майже щодня працюють намети політичних сил: срібнянської районної організації політичної партії «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка», районної організації Партії регіонів та районної організації ВО «Батьківщина», які розповсюджують газети, кишенькові календарі та листівки із зображеннями партійних лідерів.

Що стосується політичної активності «мажоритарників» — 3 вересня Валерій Боровик (кандидат у народні депутати по виборчому округу №209 від ВО «Свобода») зустрічався з мешканцями смт. Дігтярі, с. Іванківка та с. Гнатівка. 4 вересня він провів зустріч із мешканцями смт. Срібне. 22 вересня Валерій Боровик побував на Воздвиженському ярмарку у смт. Срібному, на якому зі сцени привітав учасників та гостей з православним святом. Також на даному святі розповсюджувалися газети та буклети з агітаційною інформацією на підтримку кандидата Боровика.

Своєю активністю на території району відзначився ще один кандидат у народні депутати України Валерій Марченко (самовисуванець), котрий 4 вересня провів зустріч із мешканцями смт. Дігтярі, а 11 вересня відбулась його зустріч із мешканцями с. Поділ.

Кандидат у народні депутати по 209 виборчому округу Іван Куровський (самовисуванець) 11 вересня також зустрічався з мешканцями смт. Дігтярі. У районі успішно працює його громадська приймальня, яку було відкрито у минулому досліджуваному періоді в смт. Срібне.

22 вересня народний депутат України Іван Куровський був присутній на Воздвиженському ярмарку у смт. Срібне, де привітав зі сцени учасників та гостей ярмарку зі святом. На його запрошення на ярмарку виступили заслужена артистка України Ольга Чубарева та народний артист України Іво Бобул.

В той же день – вранці 22 вересня – по вул. Калініна смт. Срібного були розповсюджені листівки із закликом не підтримувати Івана Куровського на виборах, оскільки, як було зазначено в листівках, «даний кандидат зрадив Юлію Тимошенко і приєднався до Партії регіонів». Проте, широкого розголосу ця подія не набула.

Протягом вересня у районній газеті «Срібнянщина» були надруковані: іміджеві матеріали про Валерія Боровика, Івана Куровського, Арсенія Яценюка та ВО «Батьківщина», Партію регіонів, вітання Миколи Полуди з Днем визволення Срібнянщини від німецько-фашистських загарбників і матеріали журналістів редакції про: діяльність Івана Куровського на Срібнянщині та зустріч кандидатів Валерія Боровика і Івана Куровського з виборцями.

Таким чином, впродовж вересня 2012 року політична ситуація на теренах Срібнянського району стає більш багатогранною. Твердження окремих політичних експертів та журналістів про те, що 209 округ залишається програшним для всіх кандидатів, окрім Івана Куровського, все частіше спростовуються за рахунок появи фактів політичного протистояння у вигляді випадків «чорного піару».

Талалаївський район

Суспільно-політична ситуація у районі протягом вересня розвивалась під впливом основних суб'єктів виборчого процесу.

Активність політичних сил проявлялась у вигляді роботи агітаційних наметів від Партії регіонів, комітету розвитку «Полісся» (кандидата-самовисуванця М. Голиці), Об'єднаної опозиції «Батьківщина», політичної партії «УДАР», Комуністичної партії України (працювали регулярно), а агітаційні намети Української народної партії, «Радикальної партії О. Ляшка» працювали періодично.

В районі не помічено зовнішньої політичної реклами на біл-бордах з боку партій та кандидатів.

Основні заходи, які відвідували кандидати у народні депутати України та представники політичних партій — День знань, День району та річниця визволення району.

Так, 1 вересня на День знань кандидат у народні депутати Сергій Михно відвідав Понорівську ЗОШ, Юрій Дзюбан побував у Талалаївській ЗОШ, представники Михайла Голиці та Григорія Данька відвідали Талалаївську ЗОШ.

15 вересня на день святкування 135-річчя селища та 69-ї річниці визволення району від фашистських загарбників у смт. Талалаївка відбулись урочисті заходи. Участь у заходах брали всі активні кандидати: Юрій Дзюбан, Олег Ляшко, Борис Бойправ, Григорій Данько, Сергій Михно, Руслан Секела, Володимир Тандура, Людмила Ходос, Михайло Голиця.

У вересні кандидат у народні депутати Людмила Ходос організувала у районі авто шоу під гаслом «За здоровий спосіб життя».

Серед інших заходів вирізняється акція, організована Олегом Ляшком — 21 вересня він організував поїздку медичних працівників району до м. Києва.

23 вересня за сприяння Михайла Голиці відбулася товариська зустріч з футболу команд Талалаївського району і ветеранів «Динамо» Київ.

Найчастіше зустрічі з виборцями проводили:

- Михайло Голиця (протягом вересня відвідав села Понори, Корінецьке, Сильченкове, Новоселівка, Слобідка, Займище, Обухове, Скороходове, Липове, Чернецьке та декілька разів перебував у смт. Талалаївка);
- Володимир Тандура (зустрічався з педагогічними працівниками Талалаївської, Харківської, Сильченківської, Липівської, Красноколядинської, Червоноплугатарської шкіл);
- Григорій Данько (відвідав с. Юрківці);
- Олег Ляшко (побував у селах Рябухи, Понори, Корінецьке, Сильченкове, Новоселівка, Чернецьке, Довгалівка, Юрківці, Болотниця);
- В'ячеслав Неволько (зустрічався з виборцями сіл Понори, Корінецьке, Красний Колядин).

Найбільше публікацій у районній газеті «Трибуна хлібороба» протягом вересня 2012 року розміщено на підтримку: Партії регіонів, «Радикальної партії Олега Ляшка», Михайла Голиці. Передвиборну програму Юрія Дзюбана надруковано в обласній газеті «Деснянська правда».

Чернігівський район

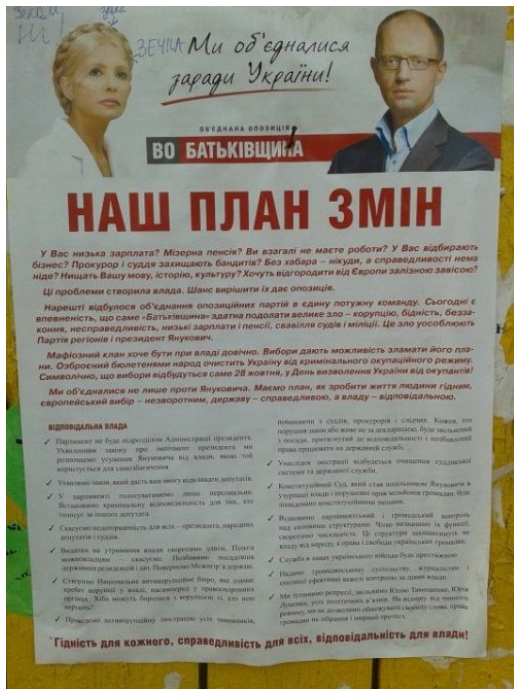
Найбільшу агітаційну активність протягом вересня у Чернігівському районі проявляли такі партії:

1) Партія регіонів: застосування зовнішньої політичної реклами, реклами на телебаченні та радіо, розміщення агітаційних наметів (зокрема, у смт. М.- Коцюбинське та с. Радянська слобода;

2) «ВО Батьківщина»: розміщення агітаційних наметів;

3) політичні партії «УДАР», «КПУ», «Україна-Вперед!»: застосування зовнішньої політичної реклами, розміщення агітаційних наметів.

Серед кандидатів у народні депутати по мажоритарних округах найбільш потужну агітаційну кампанію протягом вересня у Чернігівському районі провадили двоє: висуванець від Партії регіонів – Станіслав Прокопенко та самовисуванець, депутат Чернігівської обласної ради Владислав Атрошенко.

Пан Атрошенко у своєму «арсеналі» має потужний медіа ресурс – позитивні матеріали на його користь регулярно публікувалися у вересневих випусках газет «Дитинець» та «Наше життя». Відеоролики за його участю найчастіше можна було побачити на телеканалі «Дитинець».

Зустрічі з виборцями кандидата в народні депутати України Владислава Атрошенка протягом вересня місяця відбулися у більшості сіл району, для жителів яких були організовані концертні програми.

Станіслав Прокопенко і надалі позиціонує себе як чиновник, який допомагає людям: ремонтує дороги, допомагає дитячим садкам, допомагає лікарням. Протягом місяця кандидат взяв участь у ряді публічних заходів, під час яких його супроводжували голова Чернігівської райдержадміністрації Микола Кудрик, голова Чернігівської районної ради Михайло Литвин та начальник управління освіти і науки Чернігівської ОДА Анатолій Заліський.

Зустрічі з виборцями району у вересні проводили кандидат у народні депутати України від партії «УДАР» Олена Попова та кандидат у народні депутати України від КПУ Раїса Ясочко.

Кандидат від Об'єднаної опозиції Володимир Поліщук за останній місяць збільшив інтенсивність агітаційної кампанії, що виявилось у появі вуличних наметів з його зображенням, збільшенні кількості газет та листівок з інформацією про кандидата.

Щорський район

У вересні 2012 року з наближенням виборів все активніше проявляли себе учасники виборчого процесу. Перш за все, значно зросла кількість візитів до району діючих народних депутатів України та кандидатів у народні депутати, що балотуються по 207-му мажоритарному округу та по партійних списках.

При цьому вони активно відвідують як районний центр та найбільші населені пункти, так і віддалені села району.

Формат зустрічей з виборцями та меседжі кандидатів відрізняються залежно від того, яку політичну силу вони представляють – провладну чи опозиційну.

13-14 вересня район відвідав народний депутат України, керівник фракції «Реформи заради майбутнього» у Верховній Раді Ігор Рибаків. Протягом двох днів він побував у всіх 24-х сільських радах району. Головною метою його візитів було підписання соціальних угод із сільськими громадами. Участь у підписанні брали уповноважені представники громад (по 15-25 чоловік).

Разом з ним участь у зустрічах брав ще один народний депутат України із фракції «Реформи заради майбутнього» Петро Гасюк.

Народний депутат України Володимир Лещенко (від КПУ) протягом 13-14 вересня провів зустрічі з виборцями у селах Гірськ, Клюси, Жовідь, Тур'я, Єліне та Нові Боровичі, під час яких виголошував агітаційні промови на підтримку КПУ та себе

як кандидата до ВРУ по мажоритарному виборчому № 207. Ще дві зустрічі в селах району він провів 29 вересня. На зустрічах були присутні від 12 до 25 чоловік.

14 вересня у м. Щорс кандидат у народні депутати України Петров Олег Володимирович (самовисування) зустрічався з виборцями на подвір'ї ТОВ «Щорська меблева фабрика». Перед присутніми він озвучив свою передвиборчу програму та відповів на запитання. Участь у зустрічі взяли 30 чоловік. (Олег Петров раніше двічі обирався депутатом по цьому мажоритарному округу, проте на останніх виборах у 2002 році у Щорському районі його випередив кандидат Побережний).

20 вересня в рамках урочистостей з нагоди Дня партизанської слави, які традиційно проводяться у Щорському районі, у райцентрі та на території музейно-меморіального комплексу партизанської слави «Лісоград», у складі офіційної делегації взяв участь народний депутат України, член фракції «Реформи заради майбутнього» Іван Сідельник. Також був присутнім на святі кандидат у народні депутати України Олег Петров.

Кандидат у народні депутати України Петро Шаповал перебував у Щорському районі 19 та 27 вересня.

У ході першої поїздки з агітаційною метою він відвідав села Тихоновичі, Тур'я, Єліне та Іванівка, а також провів зустріч з виборцями у приміщенні ТОВ «Техсервіс» у районному центрі.

Другого разу він зустрічався з виборцями сіл Великий Щимель, Кучинівка та з колективами Локомотивного депо і центральної районної лікарні. У зустрічах з кандидатом взяли участь від 15 до 60 чоловік. В той же час жодного виборця не прийшло на заплановану зустріч в с. Рогізки.

Свої зустрічі Петро Шаповал розпочинав з показу фільму про свою колишню діяльність на керівних посадах, а після фільму звертався до присутніх щодо підтримки його кандидатури на парламентських виборах.

26 вересня у районі перебував народний депутат України, член фракції Партії регіонів Михайло Чечетов.

Він зустрічався з колективом локомотивного депо ст. Щорс та з мешканцями с. Нові Боровичі. У своєму виступі Михайло Чечетов говорив про конкретні справи діючої влади щодо забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держави та відповідав на запитання присутніх.

У вересні також значно активізували свою роботу районні виборчі штаби кандидатів та партій.

Майже щодня в районному центрі діяли агітаційні намети кандидата Ігоря Рибаківа (всього діє в місті та селах 10 його наметів), партії «УДАР», Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» та Партії регіонів.

Трохи рідше працювали намети партій Наша Україна, КПУ, Радикальної партії Олега Ляшка.

Про високу медіа-активність кандидатів свідчить збільшення вдвічі обсягу сторінок районної газети «Промінь». Якщо зазвичай вона тиражувалася на 8 сторінках, то в період виборів – на 16-ти.

Постійно з'являються в газеті матеріали Ігоря Рибаківа, Об'єднаної опозиції, Артура Зінов'єва, Володимира Лещенка, Петра Шаповала. А останнім часом публікуються статті під авторством Олега Петрова, Володимира Куніцина, Валерії Матюхи.

Місто Чернігів

Важко не погодитися, що упродовж останнього місяця політичне життя на теренах окремих виборчих округів в Чернігівській області дуже пожвавлене. Так, активність деяких суб'єктів виборчого процесу протягом вересня збільшилася на території м. Чернігова, що входить в межі двох виборчих одномандатних

мажоритарних округів: № 205 і № 206. Наразі за голос пересічного громадянина борються потужні бізнесмени, політичні «важковаговики», міський голова Чернігова, технічні кандидати, «найчесніші» кандидати тощо.

Разом з тим, налагоджена партійна робота здебільшого прослідковується у підвищенні рівня пізнаваності кандидатів по виборчому округу за рахунок партійного бренду. Діяльність такого роду проводить політична партія «УДАР Віталія Кличка» та Об'єднана опозиція «Батьківщина». Упродовж останніх тижнів, окрім зовнішньої агітації медійних фаворитів, про яких повідомлялося в попередніх випусках інформаційного бюлетеня, на носіях зовнішньої реклами з'явилася агітаційна продукція ВО «Свобода». Вочевидь, робота обласних осередків партій на Чернігівщині направлена на підвищення рівня медіа-присутності не тільки власних кандидатів, але і «партійного силуету».

Округ № 205. Із 15 офіційно зареєстрованих кандидатів по цьому одномандатному виборчому округу серйозну боротьбу за місце парламентаря ведуть лише двоє політичних гравців. Це діючий міський голова Олександр Соколов (Партія регіонів) та народний депутат, впливовий бізнесмен Валерій Дубіль (Об'єднана опозиція «Батьківщина»). Позаяк день голосування наближається, команди зазначених політичних опонентів вдаються до застосування різних технологій, результати яких перманентно стають продуктом розгорнутої декілька місяців тому інформаційної війни. Збільшуються прояви застосування чорних технологій, помітною стає активність технічних кандидатів. Кампанії «від дверей до дверей», телефонні опитування, дворові зустрічі, круглі столи – в хід ідуть усі методи впливу на електоральну думку з боку всіх кандидатів. Кампанія пана Дубіля останнім часом здебільшого зводиться до вирішення місцевих проблем. Та все ж відповідь на питання, чи планує Валерій Дубіль у разі поразки під час виборчих перегонів парламентського значення зайняти місце міського голови, залишається відкритим.

Округ № 206. Політичне протистояння на території цього виборчого округу в основному зводиться до боротьби за перемогу у виборчих перегонях між самовисуванцем, впливовим бізнесменом Владиславом Атрошенком та першим заступником губернатора Станіславом Прокопенком (Партія регіонів), який активно користується адміністративним ресурсом.

Нещодавно на біл-бордах Чернігова з'явилася агітаційна продукція, меседж якої зводиться до нівелювання інформаційної кампанії Владислава Атрошенка. Кричущі провокаційні лозунги, підписані самовисуванцем Андрієм Атрошенком, розміщені в типовій для кампанії Владислава Атрошенка кольоровій гамі.

Скомпрометувати пана Атрошенка також намагалися самовисуванець по виборчому округу № 206 Віталій Свириденко та кандидат в народні депутати Валентина Сураєва.

Яскравим гравцем на політичній арені цього округу є також кандидат від Об'єднаної опозиції «Батьківщина» Володимир Поліщук. У зв'язку з обмеженими ресурсами останній практикує участь у заходах, які організовуються його політичними опонентами.

2.4 Матеріали, що увійшли до четвертого випуску «Поліського тижня» в рамках проекту «Сприяння молоді у спостереженні за виборами», за жовтень 2012 року

Бахмацький район

Передвиборча кампанія на території Бахмацького району у жовтні характеризувалася значною активністю провідних політичних сил: Партії регіонів, Радикальної партії Олега Ляшка, ВО «Батьківщина» та партії «УДАР». Постійно працювали їх агітаційні намети, розповсюджувалася друкована агітаційна продукція (газети, програми, календарі, листівки). Протягом усієї виборчої кампанії працювали виборчі штаби Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР» та РПЛ, а також штаби кандидатів у народні депутати Григорія Данька, Михайла Голиці та Олега Ляшка.

З нагоди річниці визволення України від фашистських загарбників члени районного осередку Партії регіонів відвідували інвалідів, учасників бойових дій Великої Вітчизняної війни за місцем їх проживання та вручали продуктові набори.

Як і у попередньому місяці, активно продовжував працювати кандидат у народні депутати України Михайло Голиця. Найбільшу агітаційну активність кандидат виявляв в Бахмачі: персонально відвідував населені пункти району, брав участь у різноманітних публічних заходах, проводив зустрічі з громадами населених пунктів району, надавав матеріальну допомогу територіальним громадам.

В жовтні значно зросла активність Радикальної партії Олега Ляшка та особисто лідера зазначеного партійного об'єднання. Так, чинний нардеп побував у більшості населених пунктів району, проводив зустрічі з трудовими колективами. Його зустрічі з електоратом традиційно завершувалися врученням цінних подарунків громаді.

Помітно слабшою була активність Григорія Данька. Він також проводив зустрічі з мешканцями населених пунктів району, за його сприяння відбувалися концерти місцевих аматорів.

Загалом, протягом місяця основні політичні змагання відбувались між Михайлом Голицею та Олегом Ляшком. Завершальним акордом передвиборчих перегонів стали зустрічі та концертні програми, організовані обома кандидатами у Бахмацькому районному будинку культури (24 та 26 жовтня відповідно).

Слід зазначити, що в районі були зафіксовані і випадки «чорного піару», коли проти Михайла Голиці з'являлися листівки з недостовірною інформацією, а також розповсюджувалась сфальшована газета від імені ВО «Батьківщина» з негативною інформацією щодо Олега Ляшка.

Свою медійну присутність у районі окреслили всі вищезгадані кандидати в народні депутати (публікації в районній газеті «Голос Присеймів'я», Бахмацькій незалежній газеті «Порадник»).

Процес голосування у районі пройшов безконфліктно, із незначними порушеннями виборчого законодавства.

Кількість виборців по району становить 37 780 чол. У виборчому процесі взяли участь 23 247 чол. (61,53 %). За волевиявленням громадян спостерігали 5 іноземних спостерігачів.

Лідерами перегонів стали: ВО «Батьківщина» - 33,98 %. Решта голосів була віддана наступним чином: «РПЛ» - 20,73 %, Партії регіонів – 13,49 %, «УДАР» - 9,67 %, КПУ – 8,92 %, ВО «Свобода» - 4,74 %, партії Наталії Королевської «Україна – Вперед!» - 1,69 %, Соціалістичній Партії України – 0,44 %.

Переможцем виборчих перегонів серед кандидатів-мажоритарників став Олег Ляшко, здобувши 50,63% голосів виборців.

Бобровицький район

У жовтні на території Бобровицького району працювали агітаційні намети районних осередків Партії регіонів, ВО «Батьківщина», «Удар», «Наша Україна», Радикальної партії Олега Ляшка, ВО «Свобода».

Продовжили працювати виборчі штаби Партії регіонів, ВО «Батьківщина», Комуністичної партії України, партії «УДАР».

У м. Бобровиця у жовтні було розміщено 1 біг-борд Партії регіонів, у с. Нова Басань: 2 біг-борди Миколи Рудковського.

Найактивнішими з кандидатів у районі були Василь Нестерук та Микола Рудковський.

Інформація про Василя Нестерука постійно публікувалася на сторінках газети «Чернігівщина». Останній постійно проводив зустрічі з виборцями населених пунктів.

На сторінках районної газети «Наше життя» у рубриці «Передвиборча агітація» друкувалися матеріали передвиборчих програм кандидатів в народні депутати Вікторії Короті, Тетяни Троценко та звернення до виборців Прилуцького виборчого округу на підтримку кандидата Анатолія Галича, у рубриці «Вибори 2012» — матеріали Героя України, генерального директора ТОВ «Земля і воля» Леоніда Яковишина.

1 жовтня на центральній площі міста проведено телеміст з головою Ради Об'єднаної опозиції «Батьківщина» Арсенієм Яценюком.

23 жовтня на центральній площі міста відбулася зустріч жителів міста Бобровиця з народним депутатом України Борисом Тарасюком та кандидатом в народні депутати від Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» Віктором Лабазовим.

У день голосування на всіх 42-х виборчих дільницях у визначений законодавством час було розпочато голосування. Впродовж дня виборів конфліктних ситуацій не виникало.

У загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі в межах одномандатного виборчого округу в Бобровицькому районі голоси виборців розподілилися наступним чином:

7247 виборців (45,2 %) — за партію ВО «Батьківщина»;

2521 виборець (15,7%) — за Партію регіонів;

1894 виборців (11,8%) — за партію «УДАР»;

898 виборців (5,6%) — за партію «Свобода»;

1,8 % бюлетенів визнано недійсними.

Решта політичних партій набрали менше 5 відсотків.

В одномандатному виборчому окрузі:

7461 виборець (46,5 %) — М.М. Рудковському;

4188 виборців (26,1%) — В.С. Нестеруку;

1895 виборців (11,8%) — В.С. Лабазову;

У день виборів виборчі дільниці району відвідав кандидат в народні депутати Микола Рудковський. На дільницях 740058 (с. Веприк) та 740082 (с. Бірки) проводилось опитування представниками національного «Екзит полу», на дільниці 740079 (с. Рудківка) працювали журналісти телеканалу «Інтер», 740081 (с. Соколівка) — газети «Новий день». Зареєстрований міжнародний спостерігач на дільниці 740048 (м. Бобровиця) Маркіян Швець (місія «Канада») у день виборів не з'явився (відвідав дільницю напередодні виборів).

Борзнянський район

Протягом жовтня на території м. Борзна на постійній основі працювали агітаційні намети від партій: «Наша Україна», Партія регіонів, «УДАР», КПУ, Радикальна партія О. Ляшка, ВО «Батьківщина», ВО «Свобода». Безпосередньо з наметів розповсюджувалися партійні газети, агітаційні листівки, прапорці з символікою партій,

календарі тощо. Масштабних акцій районні організації політичних партій напередодні виборів не проводили. Варто відзначити лише те, що прихильники ВО «Батьківщина» взяли участь у проведенні телемосту, організованого Арсенієм Яценюком 1 жовтня.

Зовнішня реклама була відсутня, за виключенням агітаційних біг-бордів Партії регіонів.

Найактивніше в районі працювали кандидати в народні депутати України Михайло Голиця, Олег Ляшко, Григорій Данько, В'ячеслав Неволько.

Зокрема, Михайло Голиця привітав освітян з Днем працівника освіти, за його підтримки 5 жовтня відбувся святковий концерт. 15 жовтня він провів зустрічі з ветеранами району, працівниками трудових колективів міста. На завершення передвиборної компанії 26 жовтня відбулася зустріч з жителями м. Борзна.

Досить високою активністю відзначався кандидат у народні депутати Олег Ляшко. Упродовж останнього передвиборчого місяця кандидат відвідав близько двох десятків сіл району.

Проводили свої зустрічі з виборцями і інші кандидати-мажоритарники, проте значної зацікавленості вони не викликали і, зазвичай, були мало чисельними.

Заслугує уваги той факт, що народний депутат Олег Ляшко також був присутній на 12-й сесії районної ради, яка проходила 30 жовтня, під час якої піддава критиці місцеву владу.

За результатами підрахунку голосів по Борзнянському району до Верховної Ради було обрано Олега Ляшка. Із 19 895 чол., які взяли участь у голосуванні, за нього проголосувало 11 003 чол., або 55,31%.

Із 22 політичних партій, які взяли участь у виборах до Верховної Ради по Борзнянському району, найбільшу підтримку отримала Радикальна партія Олега Ляшка — 5 691 чол., або 28,6%.

Варвинський район

Активно діяли упродовж жовтня на території Варвинського району такі політичні сили: Партія регіонів, ОО «Батьківщина», партії «Удар». Від цих же політичних сил постійно працювали намети, також періодично протягом жовтня розміщувався намет партії «Свобода».

Із зовнішньої реклами по району помічено: вивіски з інформацією щодо штабу та громадської приймальні Партії регіонів.

Протягом жовтня найбільш помітною була діяльність кандидатів у народні депутати України:

- 4 жовтня кандидат у народні депутати України по виборчому округу № 209 пан Кубрак (партія «УДАР») провів зустріч з виборцями с. Журавка Варвинського району;

- 15 жовтня у с. Гнідинці Варвинського району відбулася зустріч народного депутата України Івана Куровського (позафракційний) з виборцями;

- 17 жовтня у Варвинському районі кандидат в народні депутати Валерій Боровик (ВО «Свобода») провів зустрічі з жителями сіл Гнідинці та Остапівка;

- 18 жовтня у смт. Варва відбулася зустріч народного депутата України Івана Куровського (позафракційний) з мешканцями селища; під час зустрічі народний депутат розповів присутнім про свою парламентську діяльність, відповів на запитання, а також пообіцяв допомогти у вирішенні проблемних питань;

- 22 жовтня у смт. Варві кандидат в народні депутати пан Полуда (самовисуванець) провів зустріч з працівниками Центральної районної лікарні; під час зустрічі порушувалися питання реформування медичної галузі, фінансування медицини області та району;

- 25 жовтня в смт. Варві відбулася зустріч з виборцями народного депутата України Андрія Шевченка (фракція «БЮТ — „Батьківщина“») та кандидата в народні депутати України по ВО № 209 Валерія Боровика (ВО «Свобода») з виборцями;

Найбільшу активність у ЗМІ протягом жовтня проявила Партія регіонів.

В цілому по району голосування та підрахунки голосів пройшли мирно та організовано. В ході голосування в районі перебували офіційні спостерігачі від Бюро демократичних інститутів і прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі (смт Варва, дільниця № 34, села Світличне та Журавка) Кордоба Гевін Фермін Едуардо (Іспанія) та Вольф Мартін (Германія).

Результати: за партійними списками:

- Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» - 38,7%
- Партія регіонів – 15,6%
- Радикальна партія Олега Ляшка – 14,8%
- ВО «Свобода» — 8,9%
- Політична партія «Удар» - 7,33%
- КПУ – 5,86

По мажоритарній системі:

- Безпалій О. В. – 4,73
- Боровик В.А. – 49,05%
- Куровський І.І. – 29,77%
- Кубрак В.М. – 3,05%.

На території району за відповідний період конфліктних ситуацій серед будь якої категорії населення, чи-то політичної сили, релігійних організацій, не виникало.

Городнянський район

Щодо активності потенційних кандидатів в народні депутати упродовж жовтня 2012 року, то в Городнянському районі активно працював Ігор Рибаків, народний депутат України, керівник групи «Реформи заради майбутнього». Активність також проявляли Володимир Лещенко (КПУ), самовисуванець Петро Шаповал, Сергій Журман (ВО «Батьківщина»), самовисуванець Артур Зінов'єв; самовисуванка Валерія Матюха, Олег Володимирович Петров, Сергій Юхименко (партія «Собор»), Леонід Неживий (політична партія «УДАР»).

Так, від імені Ігоря Рибаків проводилася різнопланова інформаційно-агітаційна робота. Працювала громадська приймальня, розміщувалася агітаційна продукція на зовнішніх носіях реклами. Здійснювалася діяльність і через благодійний фонд «Милосердя і доброта». Одним із «методів роботи» з електоральною довірою стало підписання соціальних угод між кандидатом і сільськими, селищними територіальними громадами.

Серед найактивніших по даному району був представник Комуністичної партії України Володимир Лещенко, за якого агітували в палатках Комуністичної партії.

Не відставали за своєю передвиборчою активністю і представники ВО «Батьківщина». Партійні палатки стояли в центрі м. Городня, організовувалися зустрічі з виборцями в окрузі, проводили свою діяльність офіційні приймальні. В селах району з'явилися агітаційні наклейки з інформацією про Сергія Журмана.

Партія «Удар» також пожвавила свою агітаційну кампанію. Крім палаток на вулицях районного центру з'являлися наклейки та плакати із зображенням Віталія Кличка разом із кандидатом в 207 окрузі Леонідом Неживим.

Працювали також агітатори від Партії регіонів. Вони виділялися від інших, бо стояли в протилежній стороні до інших палаток в м. Городні.

Агітація в яскравих палатках на вулицях міста була помічена і від Олега Володимировича Петрова.

В селах району також реалізовувалася агітаційна кампанія ще одного мажоритарного кандидата - Сергія Юхименка.

Під час виборчого періоду використовувалися позазаконні методи роботи з виборцями. Так, на Городнянській ЗОШ І-ІІІ ст. №1 був розміщений плакат, де позначено, що ремонт приміщень проведений за фінансовою допомогою Ігоря Рибаківа.

Адміністративний ресурс використовує Партія регіонів, на що вказували публікації в комунальних засобах масової інформації.

Загальна ситуація на окрузі в жовтні особливо не змінилася в порівнянні з попередніми місяцями. Серед кандидатів в народні депутати були потенційні лідери, які повноцінно використовують адміністративний ресурс. Стабільною залишалася агітаційна кампанія.

22 жовтня з'явився біг-борд в м. Городня з агітацією за Партію регіонів. Але наступного дня вже був облитий чорною фарбою невідомими особами. Ця агітація збереглася і в день голосування, коли офіційна агітація була заборонена.

Натомість за кілька днів до виборів з'явилися нові біг-борди від пана Рибаківа з привітаннями до дня автомобіліста в 207 окрузі, в тому числі і на Городнянщині.

Отже, загальна ситуація з виборчою агітацією склалася за три місяці досить спокійна, проте не без використання «чорного піару» та впровадження подарункової кампанії, встановлення біг-бордів в неочікуваних місцях та підписання соціальних угод з територіальними громадами районів тощо.

Отже, результати виборів є такими. По мажоритарній системі по виборчому округу № 207 пройшов до ВРУ Ігор Рибаків.

Ічнянський район

Протягом жовтня цілеспрямовану роботу з населенням до виборів депутатів Верховної Ради проводили штаби Партії регіонів, ВО «Батьківщина», партії «УДАР», КПУ, Радикальної партії Олега Ляшка. Активісти цих партій виставляли свої агітаційні палатки у центрі міста та роздавали відповідну друковану продукцію. Ситуативно діяли агітаційні намети «Нашої України», ВО «Свободи» та Соціалістичної партії України. 1 жовтня на площі Перемоги у м. Ічні було проведено телеміст з обласним центром для спілкування з лідерами опозиції, які на той час побували в Чернігові.

Виборча кампанія в районі вирізнялася протистоянням між кандидатом в народні депутати України, головою «Комітету розвитку Полісся» Михайлом Голицею та чинним народним депутатом України Олегом Ляшком.

Працівники штабу пана Голиці протягом жовтня розповсюджували спеціальний випуск всеукраїнської газети «За Київським часом» «Наше Полісся», буклети, програму діяльності Михайла Голиці тощо.

Протягом жовтня район декілька разів відвідав народний депутат України, кандидат в народні депутати України по 208 виборчому округу Олег Ляшко. Він провів ряд зустрічей з колективами організацій та підприємств району, під час яких піддавав різкій критиці органи влади та різко висловлювався щодо свого основного конкурента по передвиборчій гонці. 23 жовтня у районі перебували народні депутати України Юрій Кармазін та Олег Ляшко, а також кандидатка від партії «УДАР» Наталія Новікова, яка зняла свою кандидатуру на користь Олега Ляшка.

Значне пожвавлення в політичному житті району викликав приїзд 1 жовтня у с. Бережівку лідера Всеукраїнського об'єднання «Свобода» Олега Тягнибока, який провів зустріч із жителями села в будинку культури. Разом із ним на зустрічі був присутній голова Чернігівської обласної організації ВО «Свобода» Костянтин Лубенцов.

У місцевих ЗМІ найчастіше з'являються агітаційні матеріали Партії регіонів, а також статті на підтримку кандидата в народні депутати Михайла Голиці, Івана Куровського та Олега Ляшка.

Крім того, досить активно на території району діяли кандидати у народні депутати України Григорій Данько, який 11 жовтня у м. Ічні в рамках здійснення передвиборчої агітації провів зустрічі з трудовими колективами РЕСу та ЗОШ І—ІІІ ст. № 3, а також В'ячеслав Неволько (ВО «Батьківщина»), який 25 жовтня у м. Ічні провів зустрічі з трудовим колективом Ічнянської гімназії ім. С. Васильченка та виборцями районного центру, по закінченню яких відбувся концерт на підтримку кандидата.

Процес голосування у районі без грубих порушень законодавства. У день виборів у районі перебував народний депутат України Олег Ляшко, який відвідав дільниці в с. Івангороді та м. Ічні. Також район відвідали двоє спостерігачів від ОБСЄ, представників Німеччини, які не зафіксували жодних порушень виборчого законодавства.

Впевнену перемогу по виборчому округу № 208 отримав кандидат Олег Ляшко та ВО «Батьківщина».

Коропський район

Основними методами роботи учасників виборчого процесу упродовж жовтня можна виділити: розповсюдження агітаційної літератури та зустрічі кандидатів у народні депутати з виборцями.

На території Коропського району постійно працювали агітаційні намети Партії регіонів, ВО «Батьківщина», КПУ та політичної партії «УДАР».

Рекламу на зовнішніх носіях використовувала тільки Партія регіонів та самовисуванець Ігор Рибаків.

Протягом жовтня на території району активно працювали кандидати у народні депутати по виборчому округу № 207 Олег Петров (самовисування), Леонід Неживий (партія «УДАР»), Василь Амелюченко («Радикальна партія Олега Ляшка»), а також народні депутати України Ігор Рибаків та Володимир Лещенко (фракція КПУ).

Найактивніше проводив зустрічі з виборцями народний депутат України Ігор Рибаків, який протягом жовтня зустрівся з виборцями у 22 населених пунктах району.

Також відзначалися активністю народний депутат України Володимир Лещенко (КПУ), який провів зустрічі з виборцями у 7 населених пунктах району, Петро Шаповал та Леонід Неживий (політична партія «УДАР»). Також досить активно діяв на території району кандидат в народні депутати Сергій Журман (ВО «Батьківщина»), який 22 жовтня у рамках здійснення передвиборчої агітації разом з народним депутатом України Остапом Семерак (фракція «БЮТ — „Батьківщина“») провів зустріч з виборцями смт Коропа та смт. Понорниці. Не можна не відзначити активну діяльність одного з кандидатів Артура Зінов'єва, який «спеціалізувався» на розповсюдженні «чорного піару» про конкурентів.

У місцевих ЗМІ найчастіше з'являлися агітаційні матеріали Партії регіонів, а також статті на підтримку кандидата в народні депутати Ігоря Рибаків, Володимира Лещенка та Петра Шаповала.

У день виборів у районі перебували представники громадських організацій для спостереження за процесом виборів.

Корюківський район

Виборча кампанія упродовж жовтня на території Корюківського району (виборчий округ № 207) досягла піку своєї активності. Незважаючи на повсюдне домінування серед кандидатів-мажоритарників голови парламентської фракції «Реформи заради майбутнього» Ігоря Рибаків, з'явилися намети, листівки, статті в

районних видань й більшості інших кандидатів. Що стосується діяльності політичних партій, то поряд з партіями ВО «Батьківщина» та «Удар», з'явилися на виборчому полі Корюківщини партії «Наша Україна», «Радикальна партія», «Партія Регіонів».

Вулична активність політичних сил стала масштабнішою, адже намети політичних партій з'явилися на центральних вулицях міста. Стабільно-прохолодною можна охарактеризувати роботу агітаторів в палатках від ВО «Батьківщини», «Удару» та «Нашої України». Вони, не виходячи за межі наметів, зазивали людей до себе. Натомість активістки пенсійного віку із палатки «Партії регіонів» працювали активніше. Майже кожного дня біля палатки була черга за дармовими дощовиками, парасольками, прапорами, кепками з символікою партії. Активно працювали у вихідні дні й Комуністична та Радикальна партії.

Виборчі зустрічі:

- 12 жовтня громаду міста Корюківка відвідав один з лідерів об'єднаної опозиції Сергій Соболев, на зустріч з яким прийшло зо два десятки мешканців міста, адже реклами про зустріч майже не було.

- 18 жовтня на центральній площі міста у вечірній час свою зустріч з виборцями проводив самовисуванець Олег Петров.

Найбільшою активністю у ЗМІ відзначився все той же Ігор Рибаків. Опитування, в яких він був лідером, перманентно займали цілу шпальту районного видання «Маяк». Постійною також була медійна присутність на сторінках газети ВО «Батьківщина». Свою роботу у ЗМІ також розгорнули партія «Удар», «Комуністична партія» та «Партія регіонів».

Щодо реклами на біг-бордах, то, на думку представників Громадянської мережі ОПОРА, Ігор Рибаків порушив виборче законодавство в частині введення виборців в оману. Так, на інформаційних носіях різного виду наводився приклад правильного заповнення виборчого бюлетеня. При цьому бюлетень, заповнений по-іншому, за ствердженням авторів повідомлення, вважався недійсним.

Також в день виборів на біг-борді, що розташований біля районної адміністрації, беззмінно була розміщена інформація про здобутки чинної влади, що також можна розцінювати як порушення виборчого законодавства.

Слід також зазначити, що пан Рибаків користувався адміністративним ресурсом. Так, на районному будинку культури періодично з'являється банер з агітацією за Рибаків, де було зазначено, що за його підтримки виділено кошти з державного бюджету, на які змінюється дах та почато ремонт в районній поліклініці.

Петро Шаповал та Володимир Лещенко інформаційну кампанію реалізовували серією публікацій в районній газеті.

Колишній народний депутат Олег Петров заявляв про себе через газети, що розповсюджувалися з агітаційного намету. Кандидат від об'єднаної опозиції Сергій Журман декілька днів особисто агітував за себе в центрі міста з активістами, що розповсюджували газети по поштових скринькам багатопверхових будинків. Самовисуванець Артур Зінов'єв був помічений виключно в районній газеті, де він активно вів дебати з Комуністичною партією та її представником. Самовисуванка Валерія Матюха через своїх активістів «завалила» поштові скриньки мешканців міста листівками з елементами «хоррору», де зображені різні патології дітей внаслідок Чорнобильської катастрофи. Кандидат від партії «Удар» Леонід Неживий провів декілька зустрічей з виборцями, на яких представляв власну програму дій по вирішенню нагальних проблем.

Отже, у жовтні в Корюківському районі виборча кампанія перетнула найбільшу межу активності. На мажоритарному полі лідерські позиції утримував штаб депутата Ігоря Рибаків з явним використанням адмінресурсу, а інші кандидати агітували за себе через друковану продукцію та особисті зустрічі з виборцями. Партійна активність

на найвищому рівні у владної партії, а інші проводили кампанію без особливих якісних змін.

Куликівський район

У жовтні виборча кампанія вийшла на фінішну пряму, тому районні осередки партій — учасників виборчого процесу та виборчі штаби кандидатів-мажоритарників значно активізували свою роботу.

Упродовж виборчої кампанії в районі працювали виборчі штаби Партії регіонів, ВО «Батьківщина», Української Народної Партії, партії «УДАР», Комуністичної Партії України, кандидатів в народні депутати України Михайла Голиці, Олега Ляшка, громадські приймальні Григорія Данька, партії «УДАР», ВО «Батьківщина», Партії регіонів, довірені особи кандидатів. В населених пунктах району працювали їх агітаційні намети, а також місцеві агітаційні бригади.

Діяльність виборчого штабу Партії регіонів була зосереджена на координації роботи агітаторів, агітаційних бригад, наметів, забезпеченні їх агітаційною продукцією. Упродовж жовтня в районній газеті «Поліська правда» тривала інформаційна кампанія по підтримці позитивного іміджу Партії регіонів.

Працівники районного виборчого штабу Михайла Голиці координували роботу по організації зустрічей кандидата з виборцями, вивченню проблем територіальних громад та наданню їм допомоги у вирішенні нагальних проблем.

Аналогічну роботу проводили виборчий штаб Олега Ляшка, довірені особи В'ячеслава Неволька.

Зустрічі Михайла Голиці з виборцями в селах району супроводжувались концертами на підтримку кандидата. 25 жовтня в районному будинку культури відбулася його завершальна зустріч з виборцями та концерт на його підтримку.

16 жовтня в районному будинку культури провів підсумкову зустріч з виборцями району і Олег Ляшко. Під час зустрічі кандидат вручив подарунки закладам соціальної сфери району, відповідав на запитання. Відбувся також концерт Івана Ганзери, переможця першого сезону телевізійного конкурсу «Голос країни», члена Радикальної партії Олега Ляшка.

Загалом, протягом жовтня район відвідали кандидати в народні депутати України: Олег Ляшко (всі 17 територіальних громад), Михайло Голиця (аналогічно), В'ячеслав Неволько (с Дрімилівка, смт Куликівка) тощо.

День голосування 28 жовтня 2012 року в районі пройшов організовано та спокійно. Всі виборчі дільниці відкрилися вчасно, чітко працювала система відеоспостереження на дільницях. Напередодні дня голосування (27.10.2012) та в день голосування (28.10.2012) на території району перебували іноземні спостерігачі

з Росії, США, Чехії, журналісти (обласне ТБ), проводився екзит-пол. Явка виборців в Куликівському районі склала 68,4 %, що є одним з найвищих показників в області.

Менський район

Упродовж жовтня на території Менського району активні політичні гравці підвищили темп роботи, менш активні зберегли сталий темп. Найбільшу політичну активність серед мажоритарників, як і раніше, проявляли Олег Ляшко та Михайло Голиця. У місцевій комунальній газеті «Наше слово» у кожному номері з'являлася інформація про цих кандидатів. Зокрема, Олег Ляшко, Михайло Голиця, Григорій Данько та Олександр Пухкал вітали освітян з професійним святом.

Михайло Голиця відзвітував про 33 «добрі справи», які він зробив для району за останні півроку. В основному, це фінансова та матеріальна допомога людям і установам та організація культурно-масових заходів.

Олег Ляшко, як і раніше, більше зосереджувався на висвітленні своєї благодійної діяльності та радикальних анти владних та антиолігархічних заявах.

З'являлися матеріали про Людмилу Ходос та Юрія Дзюбана.

Деякі кандидати зустрічалися з виборцями, надавали їм спонсорську допомогу. Найактивнішими у наданні спонсорської допомоги були Михайло Голиця та Олег Ляшко.

Олег Ляшко, Михайло Голиця та інші кандидати організовували у місті культурно-масові заходи.

Найактивнішими серед політичних партій залишалися Партія регіонів та ВО «Батьківщина». За ними йшли Радикальна партія Олега Ляшка, «Удар» та Комуністична партія України.

У центрі міста часто можна було побачити намети Партії регіонів, Об'єднаної опозиції «Батьківщина», Радикальної партії, «Удару», Комуністичної партії та інших.

Інформація про «Батьківщину» з'являлася на біг-бордах міста.

Ніжинський район

Кандидат в депутати по округу № 209, самовисуванець Іван Куровський упродовж жовтня проводив активну виборчу діяльність: зустрічався з громадянами населених пунктів округу та здійснював благодійна діяльність.

Найголовнішим дійством цього місяця було проведення Покровської ярмарки в м. Ніжин. На сцені були привітання городян зі святом Покрова, вручення Іваном Куровським з міським головою та заступником обласної державної адміністрації подарунків багатодітним сім'ям. Потім за його підтримки відбувся

матч по футболу між командою ветеранів Динамо Київ та ФК Ніжин, де з ним була присутня Олімпійська чемпіонка Стелла Захаров.

Слід зазначити, що 24 жовтня за присутності голови обласної державної адміністрації Володимира Хоменка та депутата Івана Куровського відбулося вручення автобуса для Ніжинського театру та машини швидкої допомоги для міської лікарні.

Кандидат в депутати від ВО «Свобода» Валерій Боровик упродовж жовтня був одним із найактивніших кандидатів виборчих перегонів округу № 209. Активно відвідував населені пункти округу, брав участь у різноманітних публічних заходах, провів ряд зустрічей з виборцями у Ніжинському районі.

У жовтні також з'явилася палатка від Валерія Боровика.

15 жовтня в будинку культури м. Ніжин відбулася зустріч з кандидатом від об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» у списку № 22 Олександром Кужель, що приїхала з виступом на підтримку кандидата в депутати Валерія Боровика.

Кандидат в депутати по округу № 209 Віталій Кубрак від партії «УДАР» розпочав поїздки по округу, відвідуючи села та проводячи агітацію розповсюджуючи матеріали по домівкам. Також розповсюдженням його матеріалу займалась і партія, роздаючи його в наметах.

Кандидат в депутати по округу № 209 Валерій Марченко знизив свою активність в контексті зустрічей з виборцями, але розпочав активну кампанію по розповсюдженню агітаційної продукції.

Кандидат в депутати по округу № 209 Федір Лозян також активно проводив власну агітаційну кампанію.

Кандидат в депутати по округу № 209 Олександр Харченко упродовж жовтня періодично з'являвся в регіональному медіапросторі. Так, агітаційної продукції на його користь була розміщена на біг-бордах та стовпах центральною вулицею міста.

Кандидат в депутати по округу № 209 Ігор Пучка запам'ятався виборцям скандалом щодо його побиття. Крім всього, треба зазначити, що його агітаційна продукція, розміщена на околицях доріг, постійно заливались фарбою.

Також агітаційну роботу проводив кандидат Микола Полуда.

Об'єднана опозиція ВО «Батьківщина» протягом жовтня значно активувала свою роботу. Агітатори розповсюджували партійне видання та агітаційну продукцію, постійно установлювали намети з партійною символікою.

Партія регіонів була досить активною упродовж останніх двох місяців. В основному агітатори займалися розповсюдженням наочної агітаційної продукції загальноукраїнської кампанії.

Партія «УДАР» проводила передвиборчу роботу все так же активно: було оновлено мережу біг-бордів із партійною рекламою, а також із інформацією про лідера партії «УДАР» Віталія Кличка та кандидата в депутати по округу № 209 Віталія Кубрака.

Представники Комуністичної партії України свою агітаційну роботу сконцентрували на розміщенні інформаційної продукції на зовнішніх носіях реклами.

Робота партії ВО «Свобода» була непомітною упродовж останнього передвиборчого місяця.

Діяльність Радикальної партії Олега Ляшка не була постійною. То з'являлись, то зникали партійні намети.

Позаконних методів проведення передвиборчої роботи не було помічено.

Адміністративний ресурс використовувався тільки одним кандидатом Іваном Куровським. Практично всі зустрічі з виборцями проходили за присутності і супроводу заступника Голови міської ради.

В жовтні на території м. Ніжина були використані всі форми агітації. Найбільш розповсюдженою були медійна агітація, агітація на зовнішніх носіях реклами та вулична агітація.

Перемогу по округу № 209, зокрема по Ніжинського району, здобув кандидат Іван Куровський. З політичних сил перше місце отримала ВО «Батьківщина», друге місце зайняла політична партія «УДАР», третє місце посіла Партія регіонів.

Новгород-Сіверський район

Найактивнішим у своїй діяльності в жовтні 2012 року на території району був народний депутат України, кандидат у народні депутати Ігор Рибаків. Його представники постійно проводили роботу серед виборців та формулювали списки прихильників. Його найближчими конкуренти були Олег Петров та Володимир Лещенко. 10 жовтня у с. Кудлаївка Новгород-Сіверського району перебував народний депутат України Володимир Лещенко (фракція КПУ). Він зустрівся з виборцями населеного пункту, розповів про свою діяльність у Верховній Раді України. 21 жовтня у м. Новгород-Сіверському відбулася зустріч з виборцями кандидата у народні депутати України Олегом Петровим (самовисуванець).

Активна інформаційна кампанія в районних ЗМІ провадиться з боку Ігоря Рибаків і Партії регіонів, з меншою періодичністю публікуються матеріали від Об'єднаної опозиції, КПУ та їх кандидатів.

Голосування в день виборів пройшло без особливих ускладнень та конфліктних ситуацій. Відкрилися дільниці вчасно, явка виборців склала 62%. Партійні результати симпатій виборців мають розподіл:

Партія регіонів — 36,5 %;

КПУ — 25,7 %;

ОО «Батьківщина» — 13,5%;

«УДАР В.Кличка» — 7,8%;

РПЛ — 6,1 %.

Ігор Рибаків (самовисування) — 46,5%;

Володимир Лещенко (КПУ) — 16,7%;

Леонід Неживий (партія «УДАР») — 5,8%;

Олег Петров (самовисування) — 5,2%.

Носівський район

Протягом жовтня у населених пунктах Носівського району представниками районних осередків політичних партій розповсюджувалась друкована агітаційна продукція Партії регіонів, ВО «Батьківщина», політичних партій «Удар Віталія Кличка», «Наша Україна».

Найбільш активними серед кандидатів у народні депутати були Іван Куровський та Валерій Боровик. Зокрема, 1 жовтня в Червонопартизанському сільському клубі відбулась зустріч Івана Куровського з виборцями. У своєму виступі кандидат в народні депутати України озвучив передвиборчу програму, відповів на запитання громадян.

5 жовтня народний депутат України Іван Куровський взяв участь в урочистостях з нагоди Дня працівників освіти. Наступна його зустріч з виборцями відбулась 7 жовтня в Палаці культури та відпочинку с. Степові Хутори. Пан Куровський озвучив свою передвиборчу програму, розповів про свою діяльність щодо соціально-економічного розвитку району. 19 жовтня Івана Куровський брав участь в урочистих зборах працівників ТОВ «Носівський цукровий завод» з нагоди Дня працівників харчової промисловості.

Варто відзначити, що на сторінках районної газети «Носівські вісті» значна увага приділялась діяльності кандидата в народні депутати України Івана Куровського.

9 жовтня в селах Держанівка, Адамівка відбулись зустрічі кандидата в народні депутати Валерія Боровика з виборцями. У своєму виступі перед жителями населених пунктів він озвучив свою передвиборчу програму, піддав критиці владу.

Протягом жовтня на центральній площі м. Носівка працював агітнамет пана Боровика, розповсюджувалась газета «Нова енергія Батьківщини».

Всі інші кандидати в народні депутати були менш активними у своїй передвиборчій діяльності.

6 жовтня Валерій Кубрак на центральній площі м. Носівка виступив перед виборцями.

Інші кандидати в народні депутати були менш активними.

28 жовтня на всіх виборчих дільницях району організовано пройшли вибори народних депутатів України. По одномандатному виборчому округу мешканці району віддали перевагу кандидату в народні депутати України Івану Куровському (74,2 %), по багатомандатному виборчому округу найбільше голосів набрали ВО «Батьківщина» (40,3 %), Партія регіонів (21,7 %), політична партія «УДАР Віталія Кличка» (11,4 %), Комуністична партія України (8,7 %), ВО «Свобода» (2,1 %).

Ріпкинський район

Протягом жовтня 2012 року у райцентрі та населених пунктах району діяли агітаційні палатки Партії регіонів, Комуністичної партії України, ВО «Батьківщина», «УДАР», СПУ та РПЛ.

У смт. Ріпки напередодні виборів було встановлено біг-борд Партії регіонів.

Протягом жовтня кандидат в народні депутати України Станіслав Прокопенко провів ряд зустрічей з трудовими колективами, виборцями в населених пунктах району.

В більшості населених пунктів району відбулись зустрічі з виборцями кандидата в народні депутати України Владислава Атрошенка.

У більшості селищ і сіл району протягом місяця побував кандидат у народні депутати України Володимир Поліщук, який провів зустрічі з виборцями. За його сприяння 13 жовтня в районному будинку культури виступала команда КВК з м. Чернігова.

В районній газеті «Життя Полісся» постійно публікувалися матеріали народного депутата України, першого заступника голови депутатської фракції Партії регіонів у Верховній Раді України Михайла Чечетова про діяльність кандидата в народні депутати

України Станіслава Прокопенка. Серед населення району розповсюджувалися газети «Біла хата», «Наше життя», Всеукраїнська газета «Удар», «Зміни майбутнє».

24 жовтня у районі перебував народний депутат України Андрій Шкіль (фракція БЮТ), який провів зустрічі з місцевою громадою.

Переможцем по виборчому округу № 206, в межі якого входить Ріпкинський район, став Владислав Атрошенко.

Семенівський район

Протягом жовтня 2012 року в районі відбувалась підготовка до виборів народних депутатів України, що значно вплинуло на розвиток суспільно-політичної ситуації в районі.

Працював районний виборчий штаб Партії регіонів, були встановлені передвиборчі агітаційні намети, розповсюджувалась друкована література, у м. Семенівка був розміщений агітаційний біг-борд.

Також працювали районні виборчі штаби ВО «Батьківщина», політичної партії «Удар» Віталія Кличка, КПУ, були встановлені передвиборчі агітаційні намети, розповсюджувалась друкована література. Біг-бордів цих політичних партій помічено не було.

Передвиборчий агітаційний намет Радикальної партії Олега Ляшка працював тільки по п'ятницях, районного штабу не було, біг-бордів також не помічено.

Від народного депутата України Ігоря Рибаківа працювали передвиборчі агітаційні намети, розповсюджувалась друкована література на підтримку кандидата, працювала громадська приймальня та районний виборчий штаб, в районі було розміщено 7 біг-бордів.

Також працював передвиборчий агітаційний намет від Олега Володимировича Петрова, розповсюджувалась друкована література на підтримку кандидата.

12 жовтня в м. Семенівка перебували народний депутат України Сергій Соболев (фракція «БЮТ — „Батьківщина“») та кандидат у народні депутати України по ВО № 207 Сергій Журман (ВО «Батьківщина»).

13 жовтня в селах Чорний Ріг, Залізний Міст та Галаганівка Семенівського району в рамках здійснення передвиборчої агітації відбулися зустрічі кандидата у народні депутати Олега Петрова (самовисуванець) з місцевими жителями.

13 жовтня в с. Іванівка Семенівського району відбулася зустріч народного депутата України Володимира Лещенка (фракція КПУ) з виборцями. Під час зустрічі народний депутат закликав присутніх підтримати на виборах Комуністичну партію України та його кандидатуру по виборчому округу № 207.

Також проявляли активність кандидати в народні депутати: Ігор Рибаків (розповсюдження друкованої літератури на підтримку кандидата), Леонід Неживий (розповсюджувалась друкована продукція, спілкувався з виборцями, в с. Жадове для виборців була влаштована концертна програма). Валерія Матюха зустрічалась з виборцями сіл Залізний Міст, Чорний Ріг.

Протягом жовтня в районній газеті «Життя Семенівщини» у рубриці «Передвиборна агітація» надруковано 10 матеріалів на підтримку народного депутата Ігоря Рибаківа, 8 матеріалів на підтримку Партії регіонів, 2 матеріали на підтримку Валерії Матюхи, 7 матеріалів на підтримку Володимира Лещенка, 2 матеріали на підтримку Артура Зінов'єва, 2 матеріали на підтримку Леоніда Неживого, 1 матеріал на підтримку Сергія Юхименка.

28 жовтня в районі відбулись вибори народних депутатів України.

Участь у голосуванні взяли 9285 чоловік (60,7%). За результатами волевиявлення громадян перемогу отримали Партія регіонів та Ігор Рибаків.

Сосницький район

Найактивнішою фазою передвиборчої агітації для Сосниччини став жовтень. Більшість новин в районних ЗМІ так чи інакше стосувалися політичних сил або окремих кандидатів в народні депутати. Окрім цього у жовтні збільшилась кількість агітаційних наметів в селах та районному центрі. Переважна частина публікацій в районних виданнях стосувалась самовисування Ігоря Рибаків та кандидата Володимира Лещенка (КПУ).

Голова депутатської групи «Реформи заради майбутнього» Ігор Рибаків протягом місяця підписував соціальні договори розвитку територіальних громад з селищними радами району. В даному документі чітко значиться, що саме Рибаків повинен зробити для громади кожного населеного пункту. На цю тематику були і оформлені агітаційні біг-борди, напис на них закликав «приєднуватись до соціальних угод».

Підхід до селян він шукав також через ініціативу підняття закупівельних цін на молоко до 2,20 грн. без ПДВ. Дана постанова була прийнята КМУ і вступила в силу з 01 вересня 2012 року, але пан Рибаків не забував нагадувати про її прийняття і в жовтні. Також за інформацією районних ЗМІ Ігор Рибаків домогся дозволу продавати ФАПам ліки за ціною комунальних аптек, в яких найнижчі надбавки на лікарські засоби. За нартепа у жовтні активно агітували вчителі, лікарі, священнослужителі.

Ігор Олександрович проводив зустрічі у школах Сосницького району, на яких вітав вчителів з Днем працівника освіти, привітання з цим святом від Рибаків були також і в друкованих виданнях.

Напередодні виборів кожному виборцю надійшов конверт, в якому знаходилась «Пам'ятка-вкладка до паспорту». В цій пам'ятці зазначались рекомендації з приводу правильного заповнення бюлетеня. Відмітка з обраним кандидатом стояла навпроти прізвища Рибаків, а надпис внизу попереджав: «Бюлетень за заповнений по-іншому вважається недійсним».

Надзвичайний і Повноважений Посол України, кандидат в нардепи Петро Шаповал проводив особисто зустрічі з мешканцями району. Зустрічі проходили в робочій атмосфері.

Комуністична партія України головний акцент агітації змістила на періодичні видання. Зі сторінок газет до сільських виборців звертався пан Лещенко з ініціативою проведення референдуму щодо продажу землі.

Окрім цих кандидатів суспільно-політичну активність через районні видання виявляли: самовисуванець Артур Зінов'єв та кандидат від політичної партії «УДАР» Леонід Неживий. Артур Зінов'єв не відступив від своєї тактики – майже всі його публікації знову були чорним піаром проти комуністів. Публікації партії «УДАР» стосувались зустрічі Володимира Кличка та Леоніда Неживого з виборцями Корюківщини.

Загалом, враховуючи попередні місяці стає очевидно, що найбільше ресурсів для агітації мав Ігор Рибаків, агітація інших кандидатів та політичних сил на його фоні була не на стільки сильною і фінансово витратною. Окрім фінансових ресурсів пан Рибаків потужно використовував адміністративний, за його сприяння об'єкти соціальної сфери напередодні виборів отримали значне бюджетне фінансування.

Срібнянський район

В останній місяць перед виборами політичне життя на Срібнянщині було сповнене знакових подій, зустрічей та концертів.

На центральній площі смт. Срібне майже щодня, як і минулого місяця, активісти Срібнянської районної організації політичної партії «УДАР Віталія Кличка» та Срібнянської районної організації Партії регіонів розповсюджували газети та кишенькові календарі із партійною символікою, а також листівки із зображенням партійних лідерів. По середах і п'ятницях працювали намети «УДАР» та Об'єднаної

опозиції «Батьківщина», а з середини жовтня почали свою роботу і намети «Свободи», «Радикальної партії Олега Ляшка», «Нашої України», КПУ та Івана Куровського.

З 19 по 26 жовтня на центральній площі смт Срібне був розміщений біг-борд Партії регіонів. В смт Срібне працювали штаби партії «УДАР» та Партії регіонів, але активною їх роботу назвати важко.

2 жовтня на площі смт. Срібне, а 3 жовтня на площі смт. Дігтярі відбулася зустріч кандидата у народні депутати по 209 виборчому округу Віталій Кубрака з мешканцями селища.

17 жовтня у будинку культури смт. Срібне відбулася зустріч народного депутата, кандидата у народні депутати по 209 виборчому округу Івана Куровського з мешканцями селища.

23 жовтня у будинку культури смт Дігтярі та смт Срібне відбулася зустріч кандидата у народні депутати по 209 виборчому округу самовисуанця Миколи Полуди з мешканцями селища. На підтримку кандидата відбувся концерт артистів Ніжинського будинку культури, зустріч пройшла спокійно.

Найбільше зустрічей з виборцями протягом жовтня на території смт Срібне провів кандидат у народні депутати по 209 виборчому округу Валерій Боровик.

24 жовтня в центрі смт. Срібне на деревах були розвішані листівки із закликом підтримати на виборах Валерія Боровика та «чорнухою» проти Івана Куровського.

28 жовтня жителі Срібнянщини взяли участь у парламентських виборах. В цілому процес голосування проходив спокійно. Всі виборчі дільниці розпочали роботу своєчасно, зауважень до їхньої роботи від спостерігачів і виборців не надходило. Іноземних спостерігачів на дільницях не було, національні екзит-поли не проводилися. На 23 виборчих дільницях проголосувало 6479 виборців, що становить 66,97% загальної кількості виборців.

Найбільше голосів серед кандидатів у народні депутати набрав Іван Куровський. Серед партій найбільше голосів у районі набрало ВО «Батьківщина».

Талалаївський район

У жовтні політичне життя у Талалаївському районі набрало обертів, особливо це стосується наступних політичних партій: Партія регіонів, «УДАР», ОО «Батьківщина», «Радикальна партія Олега Ляшка».

Особливо активною роботою відзначилися виборчі штаби Партії регіонів, ВО «Батьківщина» та партії «УДАР».

Серед кандидатів-мажоритарників вже традиційно найактивнішими були кандидати в народні депутати Михайло Голиця та Олег Ляшко, що проявлялося у досить частих зустрічах з виборцями району.

Один із головних суперників зазначеного політичного гравця по виборчому округу № 208 був Олег Ляшко. Він також досить часто спілкувався з виборцями району. У рамках здійснення передвиборчої агітації він провів зустрічі з працівниками Центральної районної лікарні, Талалаївської ЗОШ І—ІІІ ст., відділення «Укрпошти», бібліотеки та селищного клубу.

На підтримку Олега Ляшка провели зустрічі з виборцями народний депутат України Юрій Кармазін та колишня кандидатка у народні депутати України по виборчому округу № 208 від партії «УДАР» Наталія Новикова, яка відмовилася від участі у виборах на користь пана Ляшка.

Правом волевиявлення на території Талалаївського району скористалися 68% виборців (7 652 з зареєстрованих 11 184).

Переможцями відповідно до результатів голосування в районі є:

- по партійним спискам: Радикальна Партія Олега Ляшка — 32,4%;
- по мажоритарним спискам: Олег Ляшко — 56 %;

Чернігівський район

Політична боротьба вийшла на фінішний етап, партії та мажоритарні кандидати агітували дуже активно, а 28 жовтня відбулося волевиявлення громадян, результати якого свідчать, що в районі переважають опозиційні настрої.

Опрацьовано 100% протоколів, 5 відсотковий бар'єр подолали такі партії :

1. «ВО Батьківщина» - 28.94 %
2. «Партія Регіонів» - 22.79 %
3. «КПУ»- 14.78 %
4. «Партія УДАР» - 14.69 %
5. «Радикальна партія Олега Ляшка» - 5.86 %
6. «ВО Свобода» - 5.19 %

Загалом 6 політичних сил подолали прохідний результат в Чернігівському районі. Перемогла ВО «Батьківщина», у якої в порівнянні з головним конкурентом Партією регіонів не було такого адміністративного ресурсу та була значно слабша агітаційна кампанія (як зовнішня, так і внутрішня).

Високий відсоток, набраний Радикальною партією Олега Ляшка, пов'язаний з активною діяльністю самого лідера на території Чернігівської області. ВО «Свобода» активної агітації не проводила. Ймовірно, дала такий результат за рахунок зовнішньої реклами та через опозиційні настрої серед жителів району.

Опрацьовано 100% протоколів, результати мажоритарних округів такі:

1. Владислав Атрошенко – 40.63 %
2. Станіслав Прокопенко – 19.52 %
3. Володимир Поліщук – 17.71 %

Переміг з досить великим відривом самовисуванець Владислав Атрошенко, активна агітація в ЗМІ та агітаційні намети, зустрічі з виборцями забезпечили йому такий результат.

Вибори відбулись без грубих порушень. Загалом виборча кампанія була якісною, штаби працювали дуже професійно, використовували в основному «білі» та «сірі» політичні технології.

Щорський район

У жовтні 2012 року ряд кандидатів у народні депутати України активно здійснювали агітаційну роботу у Щорському районі.

Протягом місяця активно діяли агітатори виборчих штабів Ігоря Рибаківа, які працювали у наметах та розповсюджували агітаційну літературу.

Петро Шаповал особисто відвідав 8 сіл району. Проте на його зустрічі приходило найбільше до 20 чол.

На підтримку кандидата від «Удару» Леоніда Неживого працював виїзний вантажний автомобіль з гучномовцями, який здійснив п'ять виїздів до сіл району. У рамках цих поїздок проводилися зустрічі з виборцями та концертні програми. При цьому розповсюджувалася агітаційна література.

Володимир Лещенко протягом жовтня зустрічався з виборцями чотирьох сіл. При цьому відвідуваність зустрічей також не була високою.

Активно діяли протягом жовтня штаби політичних партій: Партії регіонів, «Батьківщини», КПУ, «Нашої України», «Удару», Радикальної партії Олега Ляшка, Ігоря Рибаківа та Олега Петрова, які виставляли пікети та розповсюджували літературу.

Саме ці суб'єкти виборчого процесу найбільше публікувалися у районній газеті «Промінь» та делегували своїх представників до дільничних виборчих комісій.

За результатами голосування 28 жовтня 2012 року у Щорському районі найбільше голосів виборців отримали по партійним спискам: Партія регіонів – 21,4 %, політична

партія ВО «Батьківщина» та КПУ – по 21,2 %, Радикальна партія Олега Ляшка – 13,5 %, УДАР – 11,8 %.

Перемогу серед мажоритарників очікувано отримав Ігор Рибakov, який отримав 36,3 %.

Місто Чернігів

Жовтневий етап виборчої кампанії в Чернігові став логічним продовженням попередніх дій кандидатів і партій.

Представники Партії регіонів продовжили інтенсивно використовувати зовнішню рекламу, підключаючи агітаційні намети та партійну газету. Батьківщина, в основному, використовувала зустрічі з виборцями в агітаційних наметах та під час публічних заходів.

Удар продовжив агітацію за допомогою наметів та невеликої кількості зовнішньої реклами.

КПУ, Свобода та Наша Україна значної активності в обласному центрі не проявляли, хоча й були представлені на зовнішніх рекламних носіях. Партія Наталії Королевської «Україна Вперед» дещо зменшила інтенсивність своєї кампанії в жовтні. Певною несподіванкою на території виборчого Чернігова стали декілька біг-бордів та кілька агітаційних наметів партії Рідна Вітчизна, хоча впливу на виборчу ситуацію в області це не мало.

Більш цікавою виглядала боротьба мажоритарних кандидатів по 205 і 206 округах, до складу яких входить Чернігів.

В 205 окрузі загострилася боротьба Валерія Дубіля (ВО «Батьківщина») і Олександра Соколова (Партія регіонів). Опозиційний кандидат використовував інструмент пікетування міської ради, головою якої є його супротивник, масово поширював друковану агітаційну продукцію, продовжував активну польову кампанію. У жовтні Валерій Дубіль закликав громаду Чернігова відправити мера у відставку.

У цей час Олександр Соколов продовжував активну кампанію через зовнішні носії реклами та ЗМІ. Яскравим моментом кампанії була спроба провести дебати між двома головними кандидатами в ефірі телеканалу «Дитинець». Зрештою, пан Соколов запізнився, а Валерій Дубіль, промовивши свій монолог, пішов зі студії, хоча його опонент згодом з'явився в студії.

Решта кандидатів у 205 округу не справляли значного впливу на результати мажоритарних виборів.

В 206 окрузі найактивнішу кампанію проводив Владислав Атрошенко, використовуючи і концерти на площі, і агітаційні намети, і друковану продукцію.

В останній місяць Атрошенко намагався пояснити виборцям різницю між ним та своїм двійником АтроЩенко. Також будував свою кампанію на протистоянні проти провладного кандидата Станіслава ПРокopenка.

Останній продовжував свою кампанію, яка складалася з зовнішньої реклами та робочих поїздок в якості заступника губернатора.

Кандидат від опозиції Володимир Поліщук проявляв активність через агітаційні намети, друковану продукцію та намагався переконати виборців у тому, що Атрошенко співпрацює з владою.

Особливістю чернігівських мажоритарних перегонів в останній місяць стала велика кількість провокаційних матеріалів та фальшивих друкованих видань. Деякі кандидати та партії розмістили приховану зовнішню рекламу в день виборів. Так, наприклад, можна було зустріти зовнішню рекламу з закликом «Голосуй ПРавильно!», «Голосуй! Час настав!» та «28 жовтня переможуть чернігівці» з символікою фонду Олександра Соколова.

Парламентські вибори 2012 року очима молоді

Результати молодіжного моніторингу виборчої кампанії 2012 року у Чернігівській області

Відповідальний за випуск: М.А. Корявець

Підписано до друку 30.11.2012 р.
Тираж 300 прим.

Видавець - ФОП “Стельмах О.А.”
Свідоцтво: серія ВОО № 843465 від 14.12.2005 р.

Віддруковано: відділом інформаційно-комп’ютерного забезпечення
виробництва Чернігівського державного центру науки, інновацій та
інформатизації
14000, м. Чернігів, вул. П’ятницька, 39

